

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36

inšerlatni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha čislo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Izhaja ob 4. zjutraj. — Stane mesečno Din 25.—; za ino- zemstvo Din 40.— neobvezno. — Oglasi po tarifu. — Uredništvo: Ljubljana, Knafljova ulica št. 5/L. Telefon št. 72, ponoči tudi št. 34.

Ljubljančani!

Sedanje oblastne volitve, ki se vrše po vsej državi, ne bodo odločilne samo za usodo in razvoj ljubljanske oblasti in ljubljanskega mesta, temveč tudi za bodoče državno gospodarstvo in politiko.

Kroglice volilcev bodo odločile, ali naj ostane sedanji neznočni režim ter nevzdržne politične, gospodarske in socialne razmere ali pa naj krene država naprej do ozdravljenja, reda in napredka.

Ako hočete obračunati z brezvestnimi in nesposobnimi rušilci konsolidacije v državi, ako hočete glasno manifestirati za novo dobo, za novo in boljše življenje v državi

vrzite volilno kroglico v

2. skrinjico 2.

za listo, katere kandidatje so gospodje:

dr. Dinko Puc

nositelj liste «Naprednega bloka» (SDS in NSS).

Ivan Tavčar
vračnik Delavske zbornice

Ivan Mohorič
tajnik Zbornice za trgovino, obrt in in- dustrijo

Ing. Gvidon Gulič
savnatelj Obrt. pospeševalnega urada

Dr. Joža Bohinjec
ravnatelj Okrož. urada za zav. delavcev

namestniki so gospodje:

Dr. Tone Jamar
zdravnik

Miroslav Urbas
trgovec

Anton Boh
pismonoša

Ivan Hiter
uradnik Mestne hranilnice

Rudolf Geyer
ključavničar

Edino program in zmagaja «Naprednega bloka» Vam lahko jamči, da v svojih nadah ne boste prevarani.

V nedeljo mora zmagati bela Ljubljana!

Volilni odbor Naprednega bloka

Debata o proračunu ministrstva trgovine

Ostra kritika posl. Demetrovića. — Kaj je s francosko carino? Ministrova polovična izjava. — Zakon o prisilni poravnavi in o valorizaciji bilanc.

Beograd, 22. januarja. p. Od 8. do 7. je finančni odbor razpravljal o budžetu ministrstva za trgovino in industrijo. Proračun tega ministrstva znaša 62.127.522 Din. Od tega zneska je predvidenih 8.586.469 Din za trgovinsko ministrstvo samo, nadalje za državne trgovske akademije 4.887.199 Din, za trgovske šole 1.288.624, za obrtne šole 6.431.632, za ženske strokovne šole 1.403.558, za druge in ženske nadaljevalne obrtne šole 3.456.313, za industrijske šole 353.263, za kontrolo mer in žlahtnih kovin 3.474.779, za državno Hipotekarno banka 10.174.594, za upravo industrijske svojine 1.331.772, za urad za pospeševanje obrti v Ljubljani 255.040 Din itd.

Debato je otvoril trgovinski minister dr. Krajač, ki je podal kratek ekspozé. Zagovarjal je stališče, da je treba ločiti državni budžet od državnih podjetij. Zato se mu ne zdi pravilno, da je vnešena v proračun tudi dotacija za Hipotekarno banko. (A ga je sam sestavil!) Lani je bilo reduciranih 41 uradnikov trgovinskega ministrstva, t. j. ena devetina, letos pa nekaj manj. Krediti resorta so nezadostni, vsled česar bo moral zahtevati naknadne kredite.

Radikal Kosta Gnjatić je potem predlagal nekatere manjše redukcije, večinoma v ministrovega kabinetu. Poslanec dr. Sečerov je dokazal, da je treba trgovinski resort ukiniti in ustanoviti ministrstvo za narodno gospodarstvo. Sedanje ministrstvo je pravzaprav le resort za šolski pouk, ki pa bi ga bilo treba podrediti prosvetnemu ministrstvu. Budžet državne Hipotekarne banke je treba ločiti. Govornik je nato ostro ožigosal popolno nedelavnost ministrstva na carinskem polju.

Samostojni demokrat Demetrović je ugovarjal, da je minister lani izjavil, da je proračun njegovega resorta nezadosten. Letos pa ga znova reducira in priznava, da ne ve, kako bo moglo njegovo ministrstvo z dovoljenimi sredstvi sploh funkcionirati! G. Demetrović je ugotavljal neuspehe ministra, ki stoji v resnici na čelu trgovsko prosvetnemu in ne trgovinskemu ministrstvu. Večino njegovih poslov tvorijo strokovne šole, ki morajo spadati družam. Značilno je, da na drugi strani spadajo državna trgovinska in industrijska podjetja v področje drugih ministrstev in ne v resort za trgovino in industrijo. Gospodarski program ministra se je izkazal za prazen bluff. Posl. Demetrović zahteva usta-

novitev gospodarskega sveta, ki ga predvideva že ustava. Zahteva tudi spremembo carinske politike. Napada ministra, da še dosedaj ni otvoril podružnic Hipotekarne banke v Zagrebu in Ljubljani. Pri pozajanjih za sklenitev trgovinske pogodbe s Francijo je treba zaščititi naše vinogradnike pri določitvi uvozne carine na francosko vino. Govori se, da se je z naše strani že pristalo Francozom na to, da znašaj uvozna carina za francosko vino 50 zlatih dinarjev za 100 kg. Zahteva takojšnjega polasnila. Minister Krajač: Vestit da je vlada že definitivno prisala niso točne. Ministrstvo trgovine se bo zavzelo za interese naših vinogradnikov. Ministrstvo obljublja, da carina ne bo znašala 50 zlatih dinarjev. (Klici: Koliko pa?) G. Demetrović graja nadalje, da so se v proračunu ukinile postavke za obrtno zadrugištvo. Vlada ne posveča nobene pozornosti umetnostni obrti! Kaj je z zakonom o prisilni poravnavi? Dr. Krajač: «Predložil sem kralju v pred-sankcijo, ki jo upam v par dneh dobiti». G. Demetrović: Kaj pa je z novim zakonom o gospodarskih zbornicah in za kateri sistem se bo minister odločil? Celemu proračunu se vidi, da je minister povsod »turista».

Zemljoradnik Joca Jovanović je zahteval, naj posveča vlada večjo pozornost trgovinskim zvezam s Češkoslovaško. Končno je minister dr. Krajač odgovoril na kritiko opozicije in rekel, da dobiva batine za tujo krivdo. Skušal je dokazati, da je imel v svojem resortu uspeh, ker je v zadnjih šestih mesecih izdelal štiri trgovinske pogodbe. Govoril je potem o zakonu o valorizaciji bilančnih vrednot in dejal, da je to korak, ki bo moral dvigniti naš ugled v inozemstvu.

Končno je vladna večina sprejela proračun ministrstva za trgovino in industrijo. Seja je bila ob 7. zaključena. Prilodnja se vrši v pondeljek popoldne.

Krvav soopad med fašisti

Milan, 22. januarja. d. Oblastva so razpustila ilegalne fašistične napadalne čete («kvadraste»). Pri tem je prišlo do spopada med njenimi člani in drugimi fašisti. Na obeh straneh so začeli streljati z revolverji. Pri tem je bila ena oseba ranjena. Policija je prišla šest skvadristov.

Pred končno katastrofo režima RR

Pomoč klerikalcev radikalom nič ne pomaga. — Radikalne zgrešene kombinacije za bodočnost. — Sodba SDS in DZ o nadaljnjem razvoju. — Danes kot pričetek političnega preokreta.

Beograd, 22. januarja. p. Razpoloženje v Beogradu je v očigled jutrišnjim oblastnim volitvam postalo silno nervozno. Radikalni in radičevci se zavedajo, da jih čakajo prav mučna presenečenja in otvorjeno računajo, da bo morala vlada iz volilnega neuspeha takoj izvajati posledice. Iz jako resnih krogov se danes čuje, da bo vlada, ako se uresniči njena opravičena bojazen glede izida volitev, že v torek podala ostavko.

Medtem pa postajajo odnošaji med obema koaliranimi strankama vedno bolj napeti in so dospeli že do štadija neznočnosti. Radičevci, računajoč s svojim volilnim porazom, skušajo že naprej krivdo zvaliti na svoje zaveznike, češ, da se obrača teror političnih oblasti v prvi vrsti proti HSS. Zadnje dni je prišlo radi tega do zelo mučnih sporov v vladi in danes so se vsi radičevski ministri odpeljali «na kontrolo»; minister Košutić je odotoval v Subotico. Pavle Radić v Sombor. Krajač v Apatin. v druge kraje pa so odšli razni Radičevci intimni prijatelji: Pernar, Kežman itd. Radikalni so radi tega besni in napovedujejo, da bo «Božna

policija» aretirala brez pardona tudi radičevske ministre, če se bodo skušali vmešavati v volilne poste. Ta nezasišna javna borba med člani iste vlade se smatra za pravi škandal in je vzela vladi zadnje troho moralne avtoritete.

Nič manj mučni pa so konflikti med radičevci in radikali, ki so nastali povodom proračunskih razprav. V ospredju stoji sedaj spor z ministrom Trifunovićem, enim od dosedanjih glavnih sporazumašev, ki ga radičevci naenkrat proglašajo za «hrvatoždera». Radičevci se dobro zavedajo, da se vlada bliža svoji neminovni katastrofi in si pripravljajo v naglici razne «ustupnice».

A v nič manjših skrbih so radikali. Z Radićem ne morejo več. V tem slučaju pa jim nič ne koristi, ako si kupijo klerikalce. Zaveznitvo radikalov in klerikalcev se zato smatra kot nemožna kombinacija. Ugleden član vlade je danes dejal Vašemu dopisniku: «Gospod Korošec je sicer poceni, toda ne pomaga nam nič. Bil bi dober, da nas ojača v koaliciji z radičevci, kar je tudi pripravljen. Toda z HSS ne smemo in ne moremo več. NRS in SLS pa skupaj

ne najdeta nikogar tretjega. Kombinacija s klerikalci je torej za nič. Mi želimo koalicio z SDS in Dem. zajednico. G. Pribičević se je sicer izkazal za ostrega in tudi opasnega nasprotnika, toda priznati moramo, da njegova politična moč stalno narašča in da je postal vsled železne konsekvencnosti svojega nastopanja ena od centralnih osebnosti našega političnega življenja.

Radikalni račun pa so v pogledu na možnost teh kombinacij zgrešeni. SDS, pa tudi Davidovičeva zajednica odklanjate vsako kombinacijo z njimi in obe te stranki ste si danes edini v nazoru, da rešitev iz današnjega nevzdržnega stanja je mogoča le, če politični razvoj krene povsem na novo stran.

V tem smislu se vršijo tudi izvedne priprave. Ako se jutri pokaže, da so režimske stranke in njihovi pomagači preprepe poraz, potem bo jutrišnji dan pričetek popolnega političnega preokreta, v katerem je odmerjena SDS ena od najboljših odločilnih vlog.

O tem, da bo SDS od vseh strank, ki računajo na pojačenje svoje moči, vsekakor najbolj napredovala, so si prijatelji in nasprotniki na jasnem.

Država smo mi — državljani volilci!

Država ni teoretičen pojem. Ona je živ organizem. Državljeni v svoji celoti jo tvorijo. Nezavedni državljani — slaba država, slaba država nesreča za državljane. Kakor si pri volitvah posteljemo, tako po volitvah ležimo.

Volilna kroglica vsakogar odloča

kako se v bodoče upravlja država, oblast ter vlada narod, upoštevajo interesi stanov in poselincev. Volilna kroglica vsakogar sestavlja skupščino, sestavlja vlado, dela zakone, predpisuje davke in izdaja ukaze.

Volilna pravica — volilna dolžnost

Zavednega državljanja največja državljanska pravica je volilna pravica, ki pa je istočasno tudi volilna dolžnost. Kdor ne voli, je prav tako kriv in odgovoren za nesrečo, če pride po volitvah, kakor oni, ki voli nespametno

Vsak je svoje sreče kovač

Kdor nespametno voli, ali kdor ne voli, izgubi pravico pritoževati se nad obstoječimi razmerami. Izgubi pa tudi pravico apelirati v nesreči na pomoč. Prilika zamujena, ne povrne se nobena.

Država je v nevarnosti, narod v opasnosti

Kdor noče pomagati pri reševalni akciji, kdor stoji ob strani, če gori hiša ali se podira zemlja pod nogami, bo kot član države in naroda sežgan in sam podsat.

Volilci, vsi na plan, vsi na volišče!

Kritičen položaj na Kitajskem

Sanghai, 22. januarja. (be.) Na reki Hoangho se bilje med četami generala Fenga in Čangsolina velika bitka. Kantonske čete so se pričele baje umikati.

Sanghai, 22. januarja. (lo.) Radi večrajnje stavke je prišlo med policijo in demonstranti do ljutih spopadov. Demonstranti so streljali na policijo, ki pa se je poslužila le brizgal. Pomožne čete tujcev so s pomočjo policije končno vzpostavilo red. (Glej brzojavna poročila na 11. strani. Ured.)

Ruski protest proti francosko-rumunski pogodbi

Moskva, 22. januarja. s. Po sklepu francosko-rumunske pogodbe je vlada poslala francoski vladi noto, v kateri opozarja na to, da podpira francoska vlada s sklepom te pogodbe agresivne in nasilne tendence volilnih krogov v Rumuniji ter da s tem uničuje izgleda za boljše rešitve besarabskega vprašanja na podlagi samoodločbe narodov. Sovjetska vlada smatra radi tega sklep pogodbe med Francijo in Rumunijo kot neprijateljski akt proti interesom uni- je in besarabskega prebivalstva.

Pozdrav in poziv Sv. Pribičevića

Beograd, 22. januarja. r. Svetozar Pribičević je sprejel danes več novinarjev, katerim je med drugim izjavil: «Pozdravljam svoje prijatelje in somišljenike šrom Jugoslavije. Pri oblastnih volitvah bodo pokazali, da je SDS v takem razvoju, da se v državni politiki preko nje ne more preiti na dnevni red. Res je, da volilni red za oblastne skupščine še bolj favorizira razne pokrajinske in plemenske stranke na škodo vse državnih strank, zlasti če so te v opoziciji. Kljub temu bo jutri g. Radić

občno poražen. Na svojih skupščinah je vedno napovedoval, da bo dobila HSS pri oblastnih volitvah nad 300, pri skupščinskih pa nad 100 mandatov. Dobila pa ne bo niti onega števila oblastnih poslancev, ki bi odgovarjalo sedanjemu številu njenih skupščinskih poslancev. Enako bodo brezdvomno nazadovali tudi radikali in slovenski klerikalci.

Vsi napredni in narodno zavedni možje na plan, da skupaj stremo današnji gnill režim!»

Italija na Balkanu in v srednji Evropi

Značilne izjave Ahmeda bega Zogu

Rim, 22. januarja. o. «Giornale d'Italia» priobčuje razgovor, ki ga je imel njegov poseben dopisnik s predsednikom albanske republike Ahmedom begom Zogu.

Na pripombo poročevalčevu, da je tiranska pogodba povzročila v beograjskem, pariškem, londonskem in newyorškem tisku velik odpor, je dejal predsednik: «Dobre strani prijateljske pogodbe z Italijo niso našle drugod razumevanja. Toda meni niso potrebni nikaki nauki o patriotizmu. Jaz sem bolj albanski, nego so oni, ki vodijo to neosnovano gonjo proti pogodbi. Tujci nimajo pravice dvomiti o mojem patriotizmu in o moji ljubezni do domovine. Podpisal sem pogodbo, ker jo smatram za modro dejanje. Prepričan sem o njeni veliki koristi in o njenih zgodovinskih nalogah. Koristi prinaša ta pogodba že danes in jih bo tudi v bodoče prinašala moji domovini. Italija in Albanija sta dve sosedni državi, ki morata biti prijateljici. Mi Albanci smo Latinci Italija ima v Albaniji odprta vrata za svojo gospodarsko ekspanzijo. Albanija pa lahko od Italije pričakuje svojo obnovo. Miroljubni nameni pogodbe so na dani; priznati jih bodo morali tudi oni, ki iz hudobije nasprotujejo. Namen pakta, ki sva ga podpisala z baronom Aloisijem dne 27. novembra, je pospeševanje in konsolidacija miru na Balkanu. Politika Mussolinija, ki ga občudujem, le v bistvu oživljavača in miroljubna. Hotel sem navezati domovno na prijateljstvo Italije, ker sem prepričan, da le in da bo tiranska pogodba garancija za pomirjenje na Balkanu in da bo imela zgodovinske naloge» (Glej tudi brzojavko na 11 strani. Ured.)

Madžarske spletke proti Mali antanti

Budimpešta, 22. januarja. (be.) Vlada namerava predlagati veleposlaniški konferencij, naj ukine medzavezniško vojaško kontrolno komisijo, češ da je v smislu mirovne pogodbe popolnoma izvedla zahtevano

razorožitev. Na mesto te komisije naj bi stopil investigacijski odbor Društva narodov.

Budimpešta, 22. januarja. a. Minister za narodno brambo je zahteval tedni napovedal, da bo vlada zahtevala od veleposlaniške konference odpravo medzavezniške vojaške kontrole na Madžarskem. Hkrati je izjavil, da o tej zahtevi ni treba obvestiti drugih držav. S tem je brez dvoma mišljeno Mata antanta, proti kateri je začela vlada zadnje čase nastopati zelo samozavestno in računata s tem, da sta češkoslovaška in rumunska vladna večina navezani na podporo Madžarov, ki dobivajo svoje direktive iz Budimpešte, glede Jugoslavije pa krije Madžarsko Italija. Vprašanje je, ali bo njena zahteva po odpravi vojaške kontrole prodrla, ko vendar vsakdo ve, zlasti pa seveda diplomati, da se Madžarska vedno bolj oborožuje.

Legitimistični krogi so prvotno z vne-mirjenjem sprejeli vest o potovanju grofa Bethlena v Italijo. Sedaj pa je grof Andrássy napisal članek, v katerem pravi, da pozdravlja zbliznanje z Italijo, ako hkrati pomenja zbliznanje s Francijo.

V Rimu omalovažujejo francosko-rumunski pakt

Rim, 22. januarja. l. «Tribuna» piše, da ima francosko-rumunska pogodba le formalen pomen, ker je bila sklenjena že pred osmimi meseci. Takrat je imela drugačen pomen, kakor ga pa ima danes. «Vendar», pravi list nadalje, «ne smemo podcenjevati tega čina oficijelnega prijateljstva med Francijo in našo prijateljico Rumunijo. Hočemo objektivno precizirati naše stališče. Zbliznavanje med Francijo in Nemčijo je, kakor kažejo znaki, precej zmanjšalo važnost nekaterih pogodb, ki jih je sklenil Pariz z nekaterimi državami s pretežno protinemskim smotrom. Tako se more smatrati, da je ta francosko-rumunska pogodba le epizoda v francoski politiki obkroževanja Nemčije, katero namerava Briand nadomestiti s francoskim in političnim sodelovanjem. List nato dostavlja, da vsebujejo papirji razne opreznosti, ki pa se razkrojijo v stiku, z dogodki, ki jih ne more nihče preprečiti.

Preki sod v Albaniji

Od 1200 aretiranih dosedaj 30 obešenih.

Skadar, 22. januarja. s. V Albaniji vlada že dalje časa preki sod z neverjetno strogostjo. Dosedaj je bilo aretiranih že okoli 1200 ljudi. Ker ni dovolj prostora za aretirance, so napravili posebne ograjene prostore, v katerih spe nesrečneži kot žilina. Preki sod zboruje stalno in so njegovi sklepi silno ostrji. Cela vrsta obtoženih je bila obsojena v odsotnosti. Mnogi so obsojeni na 101 leto zapora, drugi pa 15. 20 in več let. Številni odsotni voditelji upornikov, oziroma nasprotnikov sedanjega režima so učenjeni za več stotin napoleondorov.

Dosedaj je bilo na podlagi sklepa prekega sode obešenih že 30 ljudi. Da

bi čimbolj vplivalo na prebivalstvo, se izvršuje obešanje na semeanje dneve, in sicer pred hotelom Evropo. Tako so včeraj obesili pet ljudi na starem sejmišču, pet pa pred hotelom Evropo. Zasedanje prekega sode bo trajalo še precej časa in se računa, da bo znatno število obtožencev obsojenih na smrt.

Čsl.-nemška zrakoplovna pogodba

Praga, 22. januarja. (be.) Danes je bila po petdnevni pogajanjih podpisana češko-slovaško-nemška zrakoplovna pogodba.

Dr. Korošec oč, SLS mati davčnega vijaka v Sloveniji

(Zgodovinske ugotovitve.)

1. Kdo je spremenil bivše deželne doklade v državni prirez?
Bil je to dr. Korošec s. r. in drugi klerikalci v vladi l. 1920.

2. Kdo je iznašel «veselični davek», ki ubija vse naše kulturno življenje?
Podpisan dr. Korošec s. r. in cela SLS l. 1920.

3. Kdo je mehanično razširil srbijanski takсни zakon na Slovenijo, vse takse pomnožil s 4, mnoge na novo uvedel, večino pa še bolj povišal?
Podpisan dr. Korošec s. r., 6. aprila 1920. in ostali klerikalni ministri v vladi Protić-Korošec.

4. Kdo je upeljal strahovito gostilniško takso 3580 Din in nesmiselno klasifikacijo gostiln za to takso?
Podpisan dr. Korošec s. r. in še 3 klerikalci v vladi Protić-Korošec 6. aprila 1920.

5. Kdo je upeljal strahoviti davek na vojne dobičke, ki pa ni zadeli dobičkarjev, ampak je bil davek na premoženje?
Bila je to radikalno-klerikalna vlada Protić-Korošec, ki je tozadevni zakon sama izdala brez Narodnega predstavništva 6. aprila 1920. Podpisani: Korošec s. r., dr. Fran Janković s. r., Rožkar s. r., Goštinčar s. r.

6. Kdo je upeljal davek na poslovni promet l. 1920.?
Podpisani dr. Korošec in še drugi klerikalni ministri s. r.

7. Kdo je uvedel invalidski davek?
Podpisan Korošec s. r.

8. Kdo je upeljal strahovite izvozne carine n. pr. na sveže sadje 20 Din od 100 kg, na med 100 Din od 100 kg, na mineralno vodo, na gosi, hmelj, ženske lase, konje?
Podpisani dr. Korošec s. r., dr. Fran Janković s. r., Rožkar s. r., Goštinčar s. r.

9. Kdo je povišal vse trošarine in vpeljal nove?
Podpisan dr. Korošec s. r.

10. Kdo je kriv 30% linearnega poviška vseh davkov, zvišanja invalidskega davka in komornega davka?
To so prinesli dr. Ravniharjevi radikali, ki pa so to mogli l. 1923. kot homogeni radikalni režim le zato, ker se je SLS v slovitim Markovem protokolu (podpisana dr. Brejc, Smodej in kjar je sodelovala cela SLS v prisotnosti g. Korošca) je obvezala, da omogoči in da bo podpirala radikalni režim, kar je tudi z vnelo storila.

11. Kdo je kriv davka na ročno delo?
Ta davek je po dolgotrajnem uspešnem odporu samostojnih demokratov definitivno uvedla s finančnim zakonom od 31. julija 1925. vlada RR, ko je Radič iz zapora postal vodja vladne stranke. To vlado je SLS iskreno pozdravila, potem ko je bila vse storila, da je iz vlade izrinila SDS, ki je bila zadrževala uvedbo tega krivičnega davka.

12. Kdo je Sloveniji vrnil pridobinski kontingent? Kdo ji je vrnil dohodarinske komisije? Kdo je po celi Sloveniji v komisijah uspešno vodil boj proti pretiranim odmeram?
To je dosegla SDS l. 1922, ki je ob priliki 7 odst. posojila stavila ta pogol. Takrat je SDS izposlovala tudi gradbo prekmurske železnice.

13. Kdo je torej oč davčnega vijaka?
G. Korošec, mati pa je SLS toliko bolj, ker bi bilo takratnih 23 in današnjih 20 poslancev SLS lahko vsak hip doseglo otašave, če bi ne butali z glavo ob zid z nesrečno avtonomijo.

Boj za avtonomijo stane Slovenijo najmanj 3 milijarde na davkih, Ljubljano pa sigurno pol milijarde.

To je zahvala SLS, ker ji je Ljubljana dala poslanca Korošca.

Ali naj tako ostane?

Gosp. Ravnihar, kje je 300.000 Din?

Afera zagonetnih 200.000 Din, ki jih je izplačala Slavenska banka ljubljanskim radikalom in glede katerih so se g. radikalni funkcionarji po vrsti izjavljali, da o njih nič ne vedo, je stopila včeraj v nov interesantni štadij.

Oglasil se je oficijelni radikalni list, ki ga nekaj dni sem pod imenom «Samouprava» izdaje in dirigira v imenu NRS g. dr. Zupančič. Na posebno držen način «ugotavlja», da NRS ni dobila ničesar in da je «Jutro» podobno uzmoviču, ki je bežal in kričal «primite tatu!» Na to imperativno ni mogoče odgovoriti g. Zupančiču drugače, kakor s vprašanjem, ali on morda ne pozna gospoda, ki je poleg zgoraj navedenih 200.000 dinarjev prejel še posebej 100.000 Din za «reorganizacijo NRS»? Naj se gospod Zupančič ne moti, «Jutro» si zna vedno poskrbeti točno in zanesljivo informacije!

Skoraj istočasno, ko je izšla v oficijelnem glasilu NRS ta predrzna mistifikacija, je bil pa Mestni odbor NRS v Ljubljani, očitno po gospodu, ki je svojčas za NRS prevzel vsoto 200.000 dinarjev, prisiljen izjaviti v listu Merkurjeve tiskarne, da so «nadaljne poizvedbe dognale, da je g. A. Praprotnik nakazani znesek resnično izročil, in sicer v roke, ki jih je on smatral takrat (l. 1923.) za upravičene za sprejem denarja.» Kakor je videti, sta se gospoda dr. Ravnihar in Kregar že naučila govoriti drugače. Ostala sta pa le pri polovici resnice. Nič težko bi jima namreč ne bilo dognati in povedati, kako so si radikali dotični denar razdelili. Naj jima pomagamo mi. 100.000 Din je dobila njihova ljubljanska blagajna, 26.000 Din so poslali v Maribor, 76.000 Din pa glavnemu tajništvu NRS v Beograd. Ali in kako je razdelil dr. Zupančič še nadaljnih 100.000 Din, ne vemo.

S temi dejstvi je treba sedaj še primerjati prvotne «ugotovitve» Mestnega odbora Narodno radikalne stranke, da te vsote niso nikjer vpisane, da o njih ni nobenih računov, da Mestni odbor in bivši Akcijski odbor NRS, ki vodita vso radikalno politiko v Sloveniji, niti o porabi, niti o prejemu denarja ničesar ne vesta! Kakšno grozno osumnčenje vodilnih radikalnih ljudi!

Z izsiljenimi priznanji je sedaj dokazano, da so slovenački radikali prejeli 200.000, odnosno 300.000 Din. Kaj so napravili s to ogromno vsoto? Kot stranka nobene fige od sebe ne dajo, nimajo nobene organizacije, so popolnoma sterilni na vseh poljih javnega dela. Denarja vrnilo niso.

Kje je, g. Ravnihar, 300.000 Din?

Izjava trgovca
Razpust Zbornice za trgovino, obrt in industrijo je bil udarec z bičem v obraz trgovcev in obrtnikov. Zbornica je bila naš ponos, naša nada. Nikdar ne odpuštim klerikalcem, da so skrili za otročjim Pucljem dosegli ta razpust.

Trgovec, ki voli SLS, radikala ali radičevca, ki so vsi sodelovali na uničenju trgovske stanovske trdnjave je izdajca svojega stanu.

Naši glasovi za SDS bodo obenem protest proti temu razpustu. Zahtevamo, da vlada prekliče razpust. Kdor danes manjka in ne napne vseh moči za izvolitev našega Ivana Mohoriča ponižuje sebe in svoj stan.

Vsi trgovci na krov za skrinjice Narodnega bloka!

Poziv obrtnika
Obrtnik je zastopnik misli svobode in napredka. Zato je od nekaj trn v peti klerikalstva.

Osvetila se nam je SLS v hipu, ko smo hoteli svoj glas dvigniti v obrtniški zbornici katere samostojnost v celotni zbornici za TOI, nam je izposloval dr. Žerjav. Koliko smo hoteli tam povedati in svetovati! A SLS nam je izpodnesla tla.

Ne za vedno. Še ni vseh dni konec. V obraz nam je pljunila z razpustom Zbornice za TOI. Mi pa odgovarjamo: naj se roka posuši obrtnika, ki po tem zaljenju glasuje za SLS, HSS ali NRS.

Vsi v boj, da bo izvoljen naš Mohorič, da strmoglavimo nesrečni režim RR in režimo Zbornico!

Pred porazom SLS in SKS

Danes bo slovensko ljudstvo odkrilo koliko politične zrelosti ima ter z volilnimi kroglicami dokumentiralo, koliko objektivnosti ima za prejšnje obstoječih političnih gospodarskih in socialnih razmer. Videlo se bo zlasti kaj pri nas še vedno zmore poneumnevanje in teror politikujoče duhovščine ter slepilo radičevske demagogije. Pokazalo se bo, ali zna Slovenec v svoji ogorčenosti in nezadovoljnosti z obstoječimi nevdružnimi razmerami, izvajati tudi pravilne posledice, ali pa hoče biti politični analifabet, ki služi nesposobnim in brezvestnim večinskim strankam samo kot orodje za vzdrževanje nedelavnosti, nereda in občega kaosa.

Ni dvoma, da so današnje oblastne volitve, ki se vrše po vsej državi, izredno velikega političnega pomena, ker se bo že pri teh volitvah pokazalo ali naj ostane dosedanj režim ali pa naj krene državni voz na nova pota. Dvotretjinski skupščinski mandatov imajo večinske stranke Srbov, Hrvatov in Slovencev (NRS, HSS in SLS) a navzlic temu lezemo bolj in bolj v blato. Izkazalo se je kot neovrgljivo dejstvo, da so odredile reforme homogene, dokler gospodujejo v državi te večinske stranke. Državo in narod so že pognale na rob propada.

Ali bo slovenski volilec danes po že tolikih prevarah in bridkih preizkušnjah zopet izrazil zaupanje slovenski večinski stranki, ali pa celo potrdil ali odobril politiko radičevskega repa v Sloveniji? Ali naj zopet vsa država vidi, da je Slovenec zaslepljen suženj klerikalizma, katerega hoče držati, dokler ne bo sam popolnoma izmozgan in izčrpan?

Pri zadnjih skupščinskih volitvah je dobila SLS v ljubljanski oblasti od 13 poslanskih mandatov 11, SDS 1 in radičevci 1. Pri skupščinskih volitvah pride na 40.000 prebivalcev 1 mandat, pri oblastnih volitvah pa 1 mandat že na 10.000 prebivalcev. Ako bi oblastne volitve danes izpadle v Sloveniji z istim rezultatom kakor zadnje skupščinske volitve, bi morale stranke dobiti 4 krat večje število oblastnih mandatov kakor so dobile skupščinskih. SLS bi torej morala dobiti od 32 mandatov 44, SDS 4 in radičevci 4. Sodeč po razpoloženi volilnosti se bo ta relacija znatno izpremenila. SLS sama napoveduje, da bo dobila mesto 44 mandatov samo 34-36 mandatov. Razen tega se SLS zaveda, da je večina zanjo v Ljubljani izgubljena in da bo dr. Korošec nele pred vso Slovenijo, marveč tudi pred vso državo žigosan kot skupščinski poslanec, ki je svoj mandat izgubil. Baš v vsem tem je tvor straha klerikalcev pred današnjimi volitvami in baš iz tega strahu izvira tudi besna volilna kampanja, ki so jo klerikalci vpirjali zlasti zadnji teden. Ze sam poraz dr. Korošec v Ljubljani znači za SLS strahovit poraz, ki ga bo pa še povečalo porazno nazadovanje glasov in mandatov na deželi.

Navzlic temu, da je g. Pucelj porabil za agitacijo v prilog radičevski stranki ves vladni aparat in vse vladne dispozicijske fonde, navzlic temu, da so radičevci lahko nekaznovano uganjali proti mestnim hranilnicam ljudstvo vzemirajočo agitacijo, zlorablajoč splošno slovensko gospodarsko nesrečo pri Slavenski banki kot svoj edini volilni «slager», čaka g. Pucelj in g. St. Radiča v Sloveniji veliko razočaranje. Klerikalci napovedujejo g. Pucelju v ljubljanski oblasti 3-4 mandate, mi pa mu prorokujemo tudi še velike nazadovanje glasov. Edina stranka, ki pri teh volitvah v Slovenije ne bo izšla iz volilnega kola poražena, je SDS in to navzlic divjaški kampanji, ki so jo uprizorjale proti njej nasprotnne stranke. Mogočno bodo narasli glasovi Narodnega bloka. V vseh volilnih okrajih smo volilno delo krepko pojačili, po celi oblasti so bili številni naši politični delavci, med katerimi so se posebno odlikovali naši podeželski borci, neumorno na delu. Iz vseh krajev prihajajo poročila, da so se ljudstvo začele odpirati oči in da hoče obračunati s klerikalno in radičevsko prevarantsko politiko. Ne udajamo se v spričo obstoječih razmer in konservativnosti naroda nobeni in iluzijami, ker vemo, da je v Sloveniji temeljito drugačen volilno-bojni teren kot pa v ostalih delih države. Zato bomo prav zadovoljni, ako bo vseh 13 volilnih okrajev ljubljanske oblasti številčno lepo napredovalo in ako si bo vsak volilni okraj izvojeval vsaj enega zastopnika v oblastni skupščini. To bi značilo sto in večodstotno napredovanje za SDS.

Vsekako je gotovo, da so naši borci dobro pripravljeni, da mogočno dvignemo zastavo Narodnega bloka, ga močno položimo njegove etape postojanke, ki bodo nepremagljiva barijera za končno zmago napredne in narodne misli v Sloveniji.

Zmagovito bo izšel iz volilne borbe v Sloveniji samo «Napredni blok», poražena in omajana pa bo SLS in njena radičevska pomočnica. Tako je tudi prav! Slovenija se mora pridružiti ostali državi, ki se je pripravila, da temeljito obračuna z večinskimi strankami ter zada obstoječemu režimu in njegovim potuharjem smrtni udarec. Tudi od Slovencev je odvisno, da zavlada po današnjih volitvah v državi poštenje, pamet in delo.

Delavci!

Nočemo biti podložni političnim duhovnikom, ki so od nekaj bili zavezniki kapitalizma in privilegijev.

Kapitalizem je nad delavstvo postal takozvani krščanski socializem, da ga spravi v odvisnost od onih, s katerimi si lahko vsak hip razdeli moč in oblast. Za te volitve je

SLS prepovedala delavske kandidature češ, da oblastna skupščina ni za delavce.

SDS nam je bila vedno odkrita in iskrena. Ni tavalja v obkljih. A dasi jo je delavstvo, našantano od hujskačev, odklanjalo, mu je dala ravno SDS vse socialno zakonodajstvo, kar ga ima Jugoslavija. Z uspešnim bojem je preprečevala upeljavo davka na ročno delo

dokler je niso radičevci s pomočjo SLS in radikalov izrinili iz vlade.

Tudi mi delavci smo narodni in ljubimo svojo domovino.

V zastavi SDS, v njeni trobojnici je tudi rdeča barva, ki ji je SDS nesebična dala vse, kar je mogla, vsekakor pa stokrat več nego vse druge stranke skupaj.

SDS je ljudska stranka. Tudi mi smo za svobodo misli, besede, duha. Torej ne moremo biti klerikalci.

Z zaupanjem gremo vsi delavci v boj v Ljubljani za drugo skrinjico, na deželi povsod za kandidate SDS in NRS.

Politične beležke

Dr. Breclj bo odložil mandati
Poročali smo, da bo dr. Breclj, ki je nosilec klerikalne kandidatne liste v Ljubljani, po volitvah odložil svoj ljubljanski mandat in obdržal mandat, ki ga misli dobiti v ljubljanski okrajici «Slovenec» tega poročila ni demantiral, s čemer potrjuje njegovo resničnost. Dr. Breclja kandidira torej samo zato v Ljubljani, da bi prevrnil ljubljanske volilce. Po volitvah bo g. dr. Breclj pokazal ljubljanskim volilcem fige ter bo odstopil svoj mandat dr. Adlešiču v slučaju, da bi tudi g. Anton Rojina položil mandat. Ljubljano naj bi zastopal go klerikalnih načrtih dr. Adlešič, o katerem vsa ljubljanska javnost ve samo, da je odvetnik in upravni svetnik raznih klerikalnih donarnih podjetij, niti najmanj pa ne ve, da bi se kaj storil za Ljubljano in njeno prebivalstvo. Za delavce, obrtnike, trgovce in uradnike. Dr. Adlešiča so odklonili kot nosilca klerikalne liste kršč. socialne sami, ki tega gospoda gotovo še bolje poznajo kakor mi le ki mu niso zaupali niti toliko, da bi mogel v oblastni skupščini zastopati ljubljanski klerikalce. Ali naj neklerikalni volilci sedaj omogočijo izvolitev dr. Adlešiča, ko ga niti klerikalci sami ne marajo? Ljubljani imajo že dovolj, da jih je potegnil za nos pred dvema letoma dr. Korošec. Zato bodo svoje kroglice oddali v 2 skrinjice.

ter je dostavel, da skrbi najbolje za vse, ker je najboljši, najpametnejši in najrazumnost v vsakem pogledu. To pravzaprav ni nobena edilogija, temveč, v kolikor je prepričan, navadna bedastoča, v kolikor pa ni prepričan, zločinska demagogija, ki stremi za tem da bi obdržala ves narod, zlasti pa seljaka na sedanjih stopnjah kulture in civilizacije. Ta stopnja pa niti v naših najbolj kulturnih in civiliziranih krajih ni tako visoka, da bi morali ostati ravno na tej in da bi nam ne bilo treba postati bolj kulturnim in bolj civiliziranim. Razen tega imamo v naši domovini vasi, ki so bolj podobne nasebinam črncev kakor selom belega plemena. Ponekod spe ljudje v skupnem prostoru z živino ter orje seljak še z lesenim plugom. Vaske ceste so blatne in neprehodne, a pisarni ljudje se lahko prestejejo na preste. Po Radičevih zahtevah naj bi ostali na tej stopnji! In »bratje delavci« ter »meščanska gospodarnaj še pomagajo, da ostane ves narod na tej stopnji. Ako je St. Radič pljunil na pamet, je to njegova stvar. Bržkone njegove ni škoda, če pa zahteva, naj tudi drugi pljujejo na svoje možgane in še to zahteva celo od »pokvarjene gospode«, pa je to v resnici preveč.

Pred sestavo desničarske vlade v Nemčiji
Berlin, 22. januarja (pa.) Dr. Marx je dopoldne privolil v poskus, sestaviti novo vlado na temelju smernice centra, ki mu ga je ponudil predsednik Hindenburg. Ni še gotovo, kdaj se bodo pogajanja z nemškimi nacionalci. Najprej so popoldne razpravljali o političnem položaju, kakor je stopil državni kancelar v strike s strankami sredine. Bala so nacionalci v zaupni seji parlamentarne frakcije izjavili, da nove smernice niso ovirale za stvarno sodelovanje. Demokrati so pozdravili te smernice in nameravajo naprositi centrum, naj sporoči te smernice vsem strankam v predpogajanjih za politično in osebno sestavo kabineta, da se o njih izjavijo.

Berlin, 22. januarja l. Manifest centra, ki naj služi za pogajanja za svestan meščanske vlade, se začneja s svečanim priznanjem weimarske ustave, republike in republikanskih simbolov. Nравstveni razvoj naroda, zlasti mladine se mora zgraditi na osnovi krščanske vere. V šolstvu se mora varovati svoboda vesti in pravice staršev. Državna hramba ne sme služiti nobeni stranki ali razredu, marveč celemu narodu. Dostop do nje mora predvsem biti omogočen resnično ustavovernim snovom naroda. Glede zmanjše politike poudarja manifest voljo za sporazum med Nemčijo in Francijo, spoštovanje locarnske pogodbe, sodelovanje v Društvu narodov in zahtevo po čim hitrejši koncil izpraznitvi Porenja.

Parlamentarni krogi smatralo, da sta v centrovem manifestu le dve točki, ki se jim bodo nacionalci nekoliko upirali: priznanje republike z njenimi simboli in dostop republikanskih slojev v Reichswehr. Toda stiližacija teh točk je namenoma tako splošna, da omogoči privolitve nemškimi nacionalcem, ki lahko pozneje še vedno desavirajo svoje ministre, kakor so to že storili ob priliki locarnskega pakta.

Garibaldijeva izdajstva pred pariško prototo

Pariz, 22. januarja, ad. Zanimanje za proces proti katalonskim zarotnikom in Ricciottiju Garibaldiju je vedno večje med občinstvom, zlasti pa med italijansko kolonijo, ker prihajajo nove afera na dan, ki vedno bolj kompromitirajo propadlega vnuka slavnega Garibaldija. Policijski komisar Leluc je potrdil, da je izvedel za zaroto polkovnika Macie in da je o tem govoril s fašističnimi odposlancema Sallo in Lapolla. Garibaldi pa je pripomnil, da je policija že prej vedela za stvar in da je bil informiral že prej tudi Lapolla. Leluc je nadalje potrdil zveze, ki jih je imel Garibaldi z italijansko policijo in je odločno zanikal Garibaldijo izjavo, češ da so ga na policiji prisilili k raznim napačnim izpovedbam. Garibaldi mu je priznal prvotno, da je dobil 100.000 frankov podkupnine, kasneje pa je znesek zvišal na 650.000 lir.

Dolgo prerekanje je bilo o tem, ali je Garibaldi najprej izdal katalonsko zaroto italijanski policiji, ki je potem o njej obvestila španska oblastva, ali pa francoski. Scevilo, čigar afera najbolj obremenjuje obtoženca, je dejal, da je bil nekaj časa v zvezi z Ricciottijevim bratom, Santom. Predlagajo so mu, naj gre v Italijo, toda šele po sporazumu z Ricciottijem, ker da gre za podpiranje katalonske zarote. Znano je, da je ta priča komaj ušla Garibaldijevemu izdajstvu.

Bivši italijanski poslanec Roeca, kateremu je kot prvemu fašistična vlada vzela italijansko državljanstvo, je povedal, da je bilo v Franciji polno italijanskih policijskih izziščeval in da je rimska policija sama naročila umor enega pariških fašistov, da bi tako lahko postopala proti svojim političnim nasprotnikom. Italijanski inženjer Serra je izpovedal, da so ga fašisti obsojili na smrt, da pa je kljub temu prišel v Rimu na tajno sejo. Komaj 48 ur kasneje je že italijanska policija vedela, da je on v Rimu in je izdala povelja za njegovo aretacijo. Po njegovem mnenju je obvestilo o vsem tem policijo Garibaldi iz Pariza.

Pariz, 23. januarja (pa.) Danes je bila izrečena razsodba v procesu proti Garibaldiju in katalonskim zarotnikom. Macie in Garibaldi sta obsojena na dva meseca ječe in sto frankov globe radi nedovoljene nošnje orožja. Drugi obtoženci so bili obsojeni na mesec dni zapora in 50 frankov globe. Vsi obtoženci morajo plačati sodne stroške.

Figovci niso za nas!

Tako vzklika »Kmetijski« po petkovem ponesrečenem radičevskem shodu, s katerega je bežal Pucelj, zapuščen od svoje garde v »Ekonomus«, tako hitro, da je podri na stopnicah dva policaja na tla. Upravičeno vzklika Pucelj, da »figovci niso za nas«, kajti treba je imeti res precej poguma, da brani kdo v Ljubljani politiko radikalno-radičevskega režima, redukuje med našim uradništvom in v Narodnem gledališču, uničevanje kmetijskega šolstva, nakazovanje državnih podop »Ekonomus« ter denarja »Mestne hranilnice« falšnim radičevskim zavodom, nova davčna bremena režima RR, razpust Zbornice za trgovino, obrt in industrijo itd. Treba je res imeti mnogo poguma za toliko uničevanje našega narodnega gospodarstva, kakor so ga zakrivilli radičevci. Vprašanje je seveda, kako bo do Pucelja ta pogum s kroglicami honoriral kmetije in če niso imeli prav tisti »figovci« iz njegove stranke, ki so ga v petek pustili na cedlu, da je moral sam posrebiti kaso, ki si jo je skuhal. Kakršno delo, tako je plačilo!

Senzacija prve vrste

je bil volilni shod, ki ga je sklicala SKS v Ljubljani, piše »Kmetijski list« v svoji posebni izdaji. Treba je le pomisliti, kaj se pravi sklicati radičevski shod v Ljubljani. Mi priznamo odkrito, da smo se spoučevali sami ball, nadaljuje »Kmetijski list«, da bo ostala dvorana Mestnega doma do malega prazna, ker Ljubljani ni naša! Pa smo se hvala Bogu temeljito zmogli! Za ogromno udeležbo se poskrbeli demokrati in klerikalci tako, da je bila dvorana Mestnega doma nabito polna. Na tisoče ljudi je prišlo in videlo na svoje oči, kaj in kako je Brez pretiravanja lahko rečemo, da takega shoda v Ljubljani še ni bilo, kakor je bil značil naš shod. — Vse to piše o radičevski polomiji in Puceljev blamaži »Kmetijski list« sami. Tudi mi priznavamo, da takega lepega in zabavnega shoda v Ljubljani ne smemo imeti in da so se puceljev res temeljito zmogli, ko so mislili, da bodo tudi Ljubljančane mogli farbat, kakor so došli svoje ljudi na deželi. »Znat se mora« je dejal oni, ki je kravo s svedrom drl. »Znat se mora« si je pa mislil tudi g. Pucelj, ki je včeraj napravil posebno izdajo »Kmetijskega lista«, da bi svojo nesrečno blamažo izpremenil v »senzacijo« prve vrste« ter v dokaz, da radičevščina »zmaguje« tudi v Ljubljani.

Ako je g. Radič pljunil na pamet, ali naj tudi drugi pljujejo na svoje možgane...

Zagrebske »Novosti« pišejo v posebnem članku, da je Radičeva dozdevno »seljaška« ideologija dejansko kulturna in socialna nevarnost, ako bi ljudstvo še nadalje pristajalo nanjo, in sicer ne toliko za kakšno »gospodo«, temveč narod sam. Njegova »seljaška« ideologija je namreč v tem, da proglašajo uradnike za »lopovce«, učitelje za »postopače«, trgovce in obrtnike za »pokvarjene gospode«, nadalje, da ni treba šol niti inteligenca, da ni treba knjig in listov, da oblastim ni treba orožnikov niti vojske, ker je seljak spleh vse in se vse

Danes premijera!

„Ufa - Balkan“ orijentalno pustolovna drama, ki se odigrava v Kairu in Italiji. Originalni posnetki.

Tri ure kukavice

(Dle drel Kuckuckuhren)

Danes premijera!

Elita „Ufa“ igralci: Lilian Hall-Davis, Nina Vanna, Albert Steinrück. Predstave ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8 in 9. uri. KINO „DVOR“ Telefon 397

Naši kraji in ljudje

Socijalno delo ljubljanske občine l. 1926.

Bivši občinski svet ljubljanski je l. 1923 ustanovil na podlagi zakona o zavarovanju delavcev po par. 7. lastno bolniško blagajno za mestno delavstvo, ki nudi glede zdravljenja iste udobnosti, ki jih predpisuje paragraf 45. ZZZ, poleg tega pa ima delavstvo še razne druge dobrine, ki jih delavstvo, zavarovano pri Okrožnem uradu, nima. Omenjamo samo za primer obojestrnosti, t. j. začasno nesposobnost za delo dobiva mestni delavec 26 tednov polno mezdno in po preteku teh 26 tednov še 26 tednov hirarinarino, ki jo predpisuje zakon. L. 1926 je ugodnost polne mezde uživalo 245 delavcev za dobo 3788 dni. Če se upošteva, da je pri bolniški blagajni mestnih delavcev zavarovanih samo 380 članov (z rodbinskimi člani ca 800), je zgorajšnje število obolelih članov in število dni dokaz, da postopajo zdravniški bolniške blagajne zelo dobrohotno napram delavstvu. Delavstvu je tudi mestni fizik dr. Rus priredil meseca maja 1926 dve predavanji s skriptičnimi slikami o splošni higijeni.

Glavna korist tega delavstva pa je v tem, da je od obstoja svoje bolniške blagajne zavarovano tudi za onemoglost, starost in smrt. Že letos bo več ostarelih delavcev deležno onemoglostne rente. Oba sklada bolniške blagajne mestnih delavcev, t. j. bolezenski in starostni, sta že sedaj gmotno močna. V še večjo korist pa bosta delavstvu, ko bo sprejet po občinskem svetu novi pravilnik, ki je izdelan že dalje časa. Novi pravilnik predvideva namreč še večje dajatve članom in njih rodbinam.

Mestni socijalni (ubožni) urad v Ljubljani daje iz občinskih sredstev okoli 1200 osebam mesečne redne podpore po 30-300 Din. V mestnem Zavetišču imajo od 1. januarja 1902 mestni reveži brezplačno stanovanje in vso preskrbo. Danes je v Zavetišču do 250 revežev. Za potrebo 3000 skrbi 12 usmiljenk, 5 dekel, 1 hlapec in 1 kurjač. Pri lažjem delu pomagajo krepkejši reveži. Za vse reveže in osebe se peče kruh, kuhna hrana in pere perilo v zavodu. Reveži prejemajo hrano po štirikrat na dan; samo ob petkih nimajo mesa. Za bolniške se kuhja po odredbi fizikata posebna hrana. Urad je l. 1926 izdal 3235 registriranih ubožnih listov, potrdil in priporočil pa nešteto. Odgnanec je bilo v m. l. skupaj 710 s spremstvom, večinoma pa s priložnim potnim listom. Izdatno število izganecov tvori 12 delavci, ki se vračajo iz rudnikov v severni Franciji; doma so bili večinoma iz Južne Srbije in le redki iz naših rudarskih srezov Litija, Laško in Kojnce. Dobrodelnih voženj je bilo lani skupaj 293. Reveži tujih občin so se iz bolnic odpravljali domov večinoma po železnici in deloma z avtom v hiralnico v Mengšu. Več jih je bilo oddanih in ljubljansko hiralnico. Med odpravljenci so starci in starke, za katere se svojci ali domače občine ne zmanjajo več; med njimi je bilo tudi mnogo malih otrok, ki so jih matere prinesle v bolnico, potem pa se niso nič več brigale zanj. Troški za mestne reveže in Zavetišče se deloma pokriva z domačimi listov po nočnih lokalitih.

Kultura v proračunu mariborske občine

Ena najvažnejših nalog večjih obč., uprav je, podpirati znanost, umetnost in prosveto. Kako to nalogo izvršuje mariborska mestna občina, premetrimo osnutek proračuna za 1927. leto.

V to poglavje spada pravzaprav že IX. oddelek proračuna o šolstvu z zneskom 1.145.085 Din na potrebe in 35.483 Din na pokritje, torej s primanjkljajem Din 1.109.602 Din, pa tudi v XI. oddelku o obrti in trgovini proračunani prispevki po 50.000 Din za obrtno nadaljevalno šolo, Din 5000 za trgovsko nadaljevalno šolo in Din 33.000 za gostilničarsko nadaljevalno šolo. V poglavju o šolstvu so vsi materialni in osebni izdatki mestne občine, torej za otroške vrtnice, za ljudske in meščanske šole, za realke, vzdrževanje vseh šolskih poslopij, za mestni šolski svet, za kurstvo, za plače in draginske doklade šolskim slugam, za dotacije šolskim vodstvom in celo »administracijske« doklade šolskim upraviteljem, ki so sicer od države nastavljeni in plačani.

Kakor je mestna občina napram osnovnemu in meščanskemu šolstvu skoraj splendidna, tako so postavke v proračunu v X. poglavju »Znanost, umetnost in prosveta« zelo skromne, da ne rečemo — skopuste.

Res je, da je mestna občina kazala do sedaj precej razumevanja za narodno gledališče in ga z rednimi in izrednimi prispevki in podporami obvarovala propada, ko je odrekla država, ne moremo pa tega trditelj o ostalih kulturnih institucijah, ki so navedene v tem poglavju. Deloma pa so podpore, ki so postavljene v proračun, nenakomerno in nepravilno razdeljene in niso v nikakem razmerju z važnostjo in kulturnim pomenom dotičnih institucij ali društev.

Brez dvoma je pravilna podpora, ki jo daje mestna občina »Javni študijski knjižnici«, ki naj bi postala centrala znanstvenega dela cele mariborske oblasti in dika mesta Maribora. Z vsemi izdatki za sobe, kurjavo in razsvetlavo ter za nabavo novih knjig, časopisov in revij je namenje-

Mnóhý z Vás má v Lublani a na venkově volební právo za volby do „oblastnych skupščin“.

Posloužte se tím právem a hlasujte za kandidáty obou spojených národních stran SDS a NSS.

Tyto strany jsou nám, který přeje-me bratrské Jugoslávii konsolidaci a pokrok nejbližší, ony jsou také najvěrnější chranci bratrství českosloven-

Братва Русские!

23. января в Любляне состоятся выборы депутатов в областную скупшину Братва! Ваш священный долг принять участие в выборах и отдать свой голос единственной партии, которая служить единой и мощной Югославии.

Голосуйте за кандидатов „Напреднега блока“, список 1-ра ДИНКА ПУЦА (урна No. 21).

Каждый русский должен голосовать только за этих кандидатов! Все голоса, отданные другим партиям, будут подарком Вашим врагам!

Любляна, 20. января 1927.

Славянский комитет НАПРЕДНАГО БЛОКА. Русская секция.

niš 162.019 Din, kar je glede na potrebno izpopolnjevanja knjižnice prej premalo nego preveč. Zato pa je tem bolj presenetljiva v zadnjih dneh vse kulturne ljudi v Mariboru vest, da namerava mestni svet »Studijsko knjižnico« deložirati iz njenih desedanjih prostorov v bivšem kazaliskem poslopju, kjer ji je bila podana možnost primerne ureditve in razvoja ter jo preseliti v pretesne in za njene svrhe povsem neprimerne in nedostatne prostore »Uradniške menze«. Kakor je nujno potrebno, preskrbeti za zborovanja oblastne skupščine primerne prostore, tako bi bilo neodpuščljivo z odvzetjem desedanjih prostorov uničiti najvažnejšo kulturno institucijo Studijsko knjižnico. Vrhu tega pa njeni prostori potrebam oblastne skupščine itak ne odgovarjajo.

Kot kulturni škandal se mora označiti dejstvo, da občinski svet po načrtu proračuna ne zmora za »Zgodovinsko društvo« več kot 4500 Din, za »Muzejsko društvo« pa ne več kot 2500 Din letne podpore. Ti dve društvi sta s svojimi knjižnicami postavili temelj sedanji »Studijski knjižnici« in »Muzejsko društvo« z največjo vneto in poštrevovalnostjo vzdržuje Mestni muzej, za to pa dobita od mestne občine v priznanje samo letno podporo v skupnem znesku 7000 Din!

To ni v nobenem stvarnem razmerju z drugimi podporami, kakor po 10.000 Din »Slovenskemu plan. društvu«, »Zvezi kulturnih društev« ter društvom »Bratstvo«, »Svoboda«, »Prosvetna zveza« in drugim.

Kakor nismo principijelno proti temu, da mestna občina pri svojem velikem proračunu ne bi naklonila posameznim izobraževalnim ali drugim društvom primerne podpore, četudi je eno ali drugo morda nekoliko politično pobarvano, ravno tako pa smo menja, da popolnoma nepolična, zgolj v kulturne svrhe ustanovljena in uspešno delujoča društva, kakor so rav-

sko - jihoslovanskeho. Jejich vůdcové jsou osvědčený přátele naše a našeho národa.

Čechoslováci! Naše »škrinjica« v Lublaně je 2., a všude na venkově dame svoje »kroglice« kandidátům spojených SDS a NSS.

Na zdar!

Českosl. národní volební výbor.

no Zgodovinsko in Muzejsko društvo ali pa Ljudska univerza, zaslužilo več upoštevanja in večjo podporo od strani mestne občine. Pričakujemo, da bodo občinski svetniki pri sklepanju proračuna to v polni meri upoštevali in tem društvom znatno zvišali stalne letne prispevke.

Pri tem je treba še pomisliti, da znaša sedaj postavka za znanost, umetnost in prosveto samo — 4.25 odstotka celoga proračuna.

Iz proračuna tudi ni razvidno, ali je mestni svet ali pa mestni gradbeni urad že razmišljal vprašanje zvišanja mestnega muzejskega poslopja za eno nadstropje, ker so prostori že davno postali pretesni in ker za to Muzejsko društvo moledeže že več let. Ako te adaptacije proračun za eno leto ne bi prinesel, pa bi se mogel potrebnj znesek porazdeliti na več let in ako se resno misli na zgradbo nove lesene hiše za gostilno na Kalvariji, ki bo stala 120.000 Din, se tudi ne bi smelo pozabiti na nujno potrebno povečanje mestnega muzejskega poslopja.

Preganjanje slovenskih bolnikov iz zagrebških bolnic

V zagrebških bolnicah se vedno nahaja tudi precejšnje število bolnikov iz Slovenije, zlasti tudi siromašnih bolnikov. Zagreb brez slovenske delovne sile ne more izhajati, a bolnih delavcev in delavk ne mara. Že nekaj časa se vrši od »horvacke« strani, zlasti iz radičevske in federalističnih krogov sistematska gonja proti slovenskim bolnikom, češ da so na škodo hrvatskim bolnikom. Ta gonja je končno rodila uspehe. Podleglo ji je tudi policijsko ravnanje, ki se izgovarja, da slovenske občine nočejo priznavati domovinske pravice revnih bolnikov in

Mladinski smuški tečaj v Ljubljani

Ze davno nista Miklavž in Božiček tako ustregla svojim odjemalcem, kakor letos, ko sta jim nanosila polno slokih smuč in palic, težkih čevljev in temnomodrih krojev, pisanih šalov in kapič. Naš JZSS je bil zato takorekoč prisiljen prirediti takol po božiču prvi tečaj za te nestrpe zmagovalce na bodočih mednarodnih tekmah. V popolni svesti važnosti mladinskega tečaja za razvitek smučarstva je odbor poveril vodstvo naraščajnikov svojima najboljšima krmarjema gg. Francetu Tavčarju in Hinku Sirčju, ki pravita, da tako spretnih in poslušnih učencev še nista imela še nikdar, čeprav sta navadila na dilce velik del naših smučarjev in izurila »sedanje nastavnike vojaški smučarskih odredov. In res so ambiciozni gojenci že drugi dan prevozili celo progo od Cekinovega gradu do drsališča »Ilirija« brez pik. Že prvi dan je namreč prišlo na ta nad vse pripravi prostor, ki ga je dal na razpolago lastnik gradu, g. Peter Kosler, v popolnem razumevanju velikega pomena

zimskega športa za našo mladino, 26 naraščajnikov, ki so opremljeni res kot pravi veliki smučarji. Koliko je med gojenci fantov in »šantkov«, ni mogoče ugotoviti, ker so vsi enaki po obleki in gibčnosti in še celo boabone hrustajo vsi vprek. Seveda v stilu: same take namreč, ki smo jim nekdar rekli »ledeni«. Prve dni so nekateri naučili že plug in poskušali pluzno zavoro ter govorili le še o telemarkih in kristijanijah, ki bi se po spremembi imena norveškega glavnega mesta pravzaprav tudi morale imenovati »osle«.

In kako se je naglo razvila športna samozavest. Ko jih je prišel pogledat in občudovat pod Cekinov grad odbornik JZSS in je desetletnemu smučarju, ki je ravno lezel iz pike, hotel pomagati na rogovile, je ta takoj ponosno odklonil pomoč: »Hvala, ni treba, moram sam.« Nagli uspehi gojencev so njihovo število še pomnožili in nameravan je bil že izlet k tekmi »Skale« v Strazišče, pa je bil dež. Odkar se je po novem letu zopet pričel dolgočasni pouk

prevzeti zamje stroškov. Ne vemo, koliko je resnice na stvari. Vsekakor pa bi bilo zagrebško policijsko ravnanje preko mariborskega in ljubljanskega velikega župana moglo že davno take slučaje, če so se res dogodili, spraviti v red. Nikakor pa se ne da razumeti, da je policijsko ravnanje sklenilo v bodoče vse slovenske bolničke, ki ne morejo sami v naprej plačati bolniških stroškov, izgnati iz bolnic ter jih prepeljati v Ljubljano, kjer naj ž njimi

napravijo, kar znajo, kakor je tako lepo rečeno v dotični objavi zagrebških listov. Naznanja se tudi, da se s to najnovejšo humanitarno metodo strinja tudi zagrebški zdravstveni inspektorat. Izganjanje slovenskih bolnikov iz zagrebških bolnic samo radi tega še ni pričelo, ker se gospoda še niso mogli sporazumeti, kdo bo plačal izgonske stroške! Baš je simpatičen ta radičevsko-sporazumaški Zagreb!

Smuški tečaj na Pohorju

Udeleženci smučarskega tečaja pri Mariborski koči na Pohorju.

Smuški tečaj na Pohorju.

Letošnjo zimo uživamo skrajno malo zimske poezije. Mesto snega smo dobili v sredi januarja celo dež, ki nam je izpral po dolinah še zadnje snežene lise. Zato nas tem bolj mikajo snežene planine in bele gore in srečni oni, ki se lahko odtrgajo vsakdanjim poslom in odhite v zasnežene višave. Naše Pohorje je tako srečno, da je imelo tudi to zimo neprestano sneg in svoj zimski šport. Prinašamo slike s smučkega tečaja, ki ga je priredila mariborska podružnica SPD pod vodstvom strokovnjaka g. Badjura krog Mariborske kočje na Pohorju od 24. dec. do 10. januarja. Vse dneve je bilo tam razposajeno življenje. Nad 80 smučarjev iz vseh krajev Slovenije je uživalo čare zimske poezije na Pohorju, tudi iz Zagreba je bilo lepo število gostov. Te dni, ko je v dolni deževalo, je zapadal na Pohorju ne-

prestano svež in sočen nov sneg, ki blesti sedaj nad Mariborom izza zelenih smrekovih poljan in pozdravlja nov smuški tečaj, ki ga je priredil Jugoslovanski Sokolski Savez za svoje člane iz cele države od 21. jan. do 2. februarja pri Mariborski koči. Vreme se je tudi ohladilo in tako se nam obetajo zopet krašni zimski dnevi na Pohorju s svojim divnim razgledom na prostrano Ptujsko polje tja doli do Slemčev, Gorjancev, Kuma in na drugo stran čez pisane Slovenske gorice in štajerske planjave.

Mariborska kočja, 22. januarja

Ob 7. zjutraj temperatura —3°C, 75 cm novo zapadlega suhega snega, ponekod še več. Samka idealna. Vsed zameta se priporoča pot iz železniške postaje Hoče, ki je dobro izhojena. Prvi redni smuški tečaj JSS se je pričel danes z vežbo. Mesia v koči za eventualne smučarje, ki se žele priključiti smučkemu tečaju, je še dovolj.

V razburjenju — v smrt

Glede strašnega samomora, ki ga je predsončnim izvršil na progi v Šiški 15-letni ključavnčarski vajenec Anzi Ribičkar, so detektivji že ponoči ugotovili vzrok. Med dečkom in njegovim mojstrom je prišlo v petek do nekih nesoglasij. Pred 18. uro je fant zapustil delavnico in izginil. golorok, pustivši jopič kar v delavnici. Kam je hitel, se je doznalo šele pozneje, ko ga je našel železničar Prosen razpolovljenega poleg tračnice v Šiški.

Strel zaljubljenca

Ljubljana, 22. januarja V petek, okrog 19.30 zvečer, je začel patruljajoči varnostni stražnik Ivan Rutar na Cesti na Brdo v bližini Nove vasi za Rožno dolino strel iz revolverja, kateremu so sledili obupni ženski klici na pomoč. Meneč, da se odigrava v bližini zopet kakšna krvava drama, je stekel stražnik, kar so ga nesle noge v smer, odkoder je prihajalo vptlie. In res je kmalu zagledal v temi na cesti med travniki samotno žensko, ki mu je hitela nasproti.

Na stražnikovo vprašanje, kaj se je zgodilo, je razburjena mladenka pričela pripovedovati, da bi jo kmalu nekdo ustrelil. Stražnik je dekle odvedel s seboj na stražnico, kjer se je predstavila za 19letno Šilviljo Ano Janežičevo, stanujočo na Brdu št. 37., in povedala svoj pravkar minuli doživljaj. Ko se je vračala malo pred pol 19. uro po cesti skozi Novo vas proti domu na Brdu, je srečala nedaleč od hiš neznanega moškega, dobrih 10 korakov za njim pa neko žensko. Ko je prišla Janežičeva mimo moškega in se oddaljila par korakov, se je ozrla nazaj. Tisti hip pa se je okrenul tudi on in brez vsake besede ustrelil proti njej z revolverjem. Janežičeva je začela pok, videla, da se je nekaj posvetilo in čula mimo glave žvižgati kroglo. To jo je tako prestrašilo, da je ostala za trenotek kakor vkopana na mestu, potem pa se spustila v beg in pričela klicati na pomoč. Moški je nato izginil, ona pa je spoznala v neznaniki 18letno delavko »Antonijo Jaklič« iz Glinca. Janežičeva jo je prosila, naj jo spremlja, češ da se boji sama nadaljevati pot, ta pa jo je potolažila, da naj tako hudo in da je streljal njen fant, toda ne nalašč. Jakličeva je nato odšla in stražnik je našel Janežičevo samo.

Pozneje na stražnico pozvana Jakličeva je izpovedala, da je streljal proti Janežičevi.

LIL DAGOVER CONRAD VEIDT LILIAN HALL DAVIS EMIL JANNINGS GEORG ALEXANDER pridejo v enem filmu v kino „DVOR“.

čevlji, ali pravilneje v isto smer, kjer se je nahajala tudi ona, njen zaročenec, bivši magistratni nastavljenec Ivan P., stanulo nekje v mestu S fantom sta se nekaj prepirlala in ni vedela, da poseduje samokres. Sama je povedala, da bi se kmalu odigrala na cesti krvava tragedija, ki pa jo je preprečil slučaj.

Ptujsko gledališče

Ptuj, 20. januarja. Dne 18. t. m. smo videli Cerkvenikovo tragedijo v 6 slikah z epilogom «Greh». Mlada, lepa, a zlobna žena, po svoji materi pokvarjena do mozga, namenoma razburja teško bolnega, jetičnega moža, hoteli pospešiti njegovo smrt. Pove mu celo, da ga je varala ter se mu nalaže, da je bil njen ljubimec njegov zdravnik. Bolnik še ob pravem času zaupa vse to svojememu zdravniku in umre.

S činilnim smehom gre zlobna žena takoj po smrti svojega moža k ljubimcu, ki mu z veseljem pripoveduje o svojem uspehu pri možu, s katerim je merila moči ter zmaga. Bahavo povdarja, da ji bo podlegel tudi zdravnik, ki ga je skoro že osumila.

Ljubimec sam je uprav zaprepačen radi pokvarjenosti ljubice - vdove. Tej pa se zdi, da bo prej ušla zdravniku ter dobila njegovo premoženje, če ga popelje na grob prvega moža ter hini lakotno hlast. Zdravnik ji odkrito prizna, da je razočaran nad njo radi te prozorne igre in ji razodene, kaj mu je povedal mož tik pred smrtjo. Kljub temu pa zmaga žena s svojo sugestivno silo, tako da velja v zdravnikovih obeh rajnikih mož za lažniveca, ona pa za nepokvarjeno ženo, ki je doprinašala žrtve prvemu možu. Ze na grobu jo zdravnik zasuhli.

V novem zakonu vrtimo ženo poboljšano. Vajubi moža in ga spoštuje, ker je možna in plemenita osebnost. Svoj altruizem pokaže napram njemu s tem, da mu pomaga sestaviti testament, ki je v njeno škodo. Trpljenje, ki sledi vsled zločina, sprejema kot zasluženo kazen. Ljubimčeve ponudbe in grožnje zavrne. Ko pa ta preti, da bo objavil pisma, ki bodo moža kompromitirala, sklene ustreliti moža in sebe, da s tem njega in sebe obvaruje pred sramoto. Ker ji to radi soprogove nenadne pozornosti spodleti, skuša uteti sramoti na ta način, da se vrže skozi okno. Vso poboljšano reši mož smrti ter ji vse odpusti, kljub temu, da mu je trenutek prej priznala vse grehe svoje preteklosti. Imenuje jo svetnico.

Zadnja slika nam kaže, da žive mož, nekdanji ljubimec in žena, ki je popolnoma poboljšana, skupaj že 10 let. Zločin je sledila kazen, ki rodi zopet nove zločine. Skušata jo zadaviti, zlasti ob obletnicah njenega skoka skozi okno, da bi jo rešila trpljenja, a se jima ne poročita.

Tretja in sedma slika nudita mnogo realnosti in transcendentalnosti.

Ta drama je drugi del trilogije, ki bo obsegala kot prvi del «V vrtincu življenja», kot zadnji del pa «Očiščenje».

Šli smo skeptični v gledališče, boječ se zlasti, da nas bo «Greh» utrudil in razočaral kakor v 12 slik razdeljena «Magda».

Ze takoj v prvem dejanju pa smo postali pozorni.

Videli smo, da se razvija na odru uprav nekaj nenavadnega. Markantnost značaje, krassen jezik, silke, polne strastnega življenja, bojov in umiranja, reševanje problemov, zločina, kazni, pomena človeka v stvarstvu, razmisrljanje o transcendentalnih pojavih v realni drami — vse to se je vrstilo s pestro barvitostjo in v pregančnih slikah.

Kakšni vpilvi so to? Je li to Strindberg, Dostojevski? (Zločin in kazen), Tolstoj («Vojna in mir») Dr. Weininger? Je li bil pisatelj več let v Rusiji, da rešuje globoko psihološke probleme ter uvaja na oder mistiko? Kateri filozofski nauki so vpilvali na njega? Koliko je preživel in preel, da polaga ljubimcu v peti sliko v usta besede: «Gospod Bog, Trojji načrti so se Ti popolnoma ponesrečili, — hoteč s tem povedati, da je Bog hotel ustvariti človeka, ki je dobre volje, a slabega mesa, a je ustvaril le zlobne bestije. Strašne so te besede v ustih človeka. Kot bogokletstvo zvenijo, a so le žalostna resnica.

Grehu je sledila upravičena kazen in poboljšanje. Delo ima na vsak način etično vsebino — pot navzgor, kakor naj bi imela vsaka drama.

Seveda ima tudi mnogo senčnih strani. Neobhodno potrebno bi bilo, da bi nam dramatik bil podal zvezo, pota od prepada do pokvarjenosti do moralno visoko stoječe in ljubeče žene, ki se z uspehom zoperstavlja ljubimcu. Ljubimec, ki je v drugi sliki videti na zunaj nepokvarjen, je v četrti in peti sliki brez prave zveze najnižja propalica. Kako je mogoče, da ga je v sedmi sliki sprejel mož k sebi v grad, čeprav ga je prej pogol od sebe in mu je bilo vse znano? Tudi je nekako preveč besednega zvončkanja in ponavljanja o zločinu in kazni.

Mislili bi, da bi bil zaključek bolj logičen za uspeh drame bolj, ako bi moral v šesti sliki podleteti ljubimec ter bi njegovim zločinom sledila logična kazen. S tem bi nekako irealno zadnja slika poenostavila dramo.

Vendar v tem oziru ne moremo podati dokončne sodbe, ki bo mogoča šele tedaj, ko bomo videli zadnji del trilogije «Očiščenje». Uprizorili so to delo naši trije umetniki ga. Gabrieljevičeva, gosp. Bratina in gosp. Kauker. Prva je svojo najtežavnejšo ulogo podala morda najbolje izmed vseh. Gosp. Bratina je bil kot zdravnik plemenita možna osebnost, ki je premagala vse zlo v pokvarjeni ženi ter jo dvignila. Gosp. Kauker je podal v prvi sceni resnično umirajočega moža, potem pa ljubimca Morda je bil najbolj učinkovit v peti sliki, ko se je skregal z Bogom.

Glede scene naj omenimo sodbo gosp. avtorja samega, ki je dejal, da je gosp. Valo Bratina najboljši slovenski inscenator. Sicer se je v splošnem izrazil glede uprizoritve, da je bila v vseh ozihrh popolna. Njegova sodba pa je gotovo najmerodajnejša.

Drama je dosegla popoln uspeh. Občinstvo je pokazalo to tudi na zunaj tako sprotni igralcem kakor tudi napram gosp. avtorju, ki je bil prisoten. Moral se je pokazati na odru in živahne akklamacije prvotno vseskozi skeptičnega občinstva so mu bile dokaz popolnega uspeha.

Angelo Cerkvenik pa je vsekakor mož velikih vidikov, globoke duše, izvanrednega talenta, drznega poleta in zanimivih novih poti.

Preklic

Podpisani Franc Zajc posestnik in mlinar na Pečati št. 30, izjavljam, da nisem plačnik za kupčije ki bi jih kdo sklenil z mojim snom Ivanom.

FRANC ZAJC

Ali hoče Ljubljana biti molzna krava SLS?

Po vsej deželi obeta SLS svojim pristašem, da bo vse davke za oblast obesila

Ljubljani na vrat

in mestnim ter industrijskim krajem. To bomo sicer preprečili in zato SLS tako vprije proti pravici finančnega ministra, da nadzira oblastni proračun, a značilno je:

SLS hoče, da ji

bodi Ljubljana molzna krava

glede doklad na direktne davke in na trošarine za oblast.

Da doseže svoj namen, stremi SLS za tem, da bi bila Ljubljana v odločilnem hipu v oblastni skupščini

brez močnega zastopstva,

ki bo zakričalo, kadar bo zabolelo ljubljanskega hišnega posestnika, uradnika, delavca, posebno pa tudi

obrtnika in trgovca,

ki sta SLS od nekdanj dobrodošla

da ju striže in dere,

Ljubljančani! Ali hočete, da bo Ljubljana ravnopravna v oblasti?

Ali naj bo molzna krava SLS?

V vaši roki je odločitev.

Narodni volilci v Mariboru, Celju in vsej mariborski oblasti!

Predsedništvo nemško-nacionalnega «Politischer und wirtschaftlicher Verein der Deutschen in Slovenien» zabučuje v posebni tajni okrožnici, datirani «Marburg, Mitte Jänner 1927» vsem nemškimi nacionalcem v Mariboru (podobne okrožnice so bile izdane tudi za ostale okraje!), naj vse storiyo za zmago nemško-klrikalno-radikalne koalicije. Okrožnica izjavlja, da so klrikalci in radikalni nemškimi nacionalcem garantirali mandat v oblastni skupščini (da bo torej ali dr. Leskovar ali doktor Ravnik, če bi bil izvoljen, odstopil!) ter proglašajo nemško-nacionalno volilno dolžnost «völkische Wahlpflicht» za listo dr. Leskovarja.

Predsedstvo nemško - nacionalne stranke sporoča svojim zaupnikom, ne da hočejo Nemci živeti s Slovenci v miru, temveč da hočejo ustvariti dobre

odnošaje s klrikalcj in radikali v svrhu «Erfüllung unserer späteren Forderungen», v svrhu poznejše izpolnitve njihovih nemško-nacionalnih zahtev!

Narodni volilci! Vzemite si besede te tajne okrožnice k srcu. Smatrajte za svojo narodno dolžnost, da glasujete povsod proti strankam, ki so se zvezale v nemškimi nacionalci, da pomagajo obnoviti in zopet ojačiti germanske aspiracije na naši narodni in državni meji!

Kdor glasuje za klrikalce in radikale, vrši sicer «völkische Pflicht» v smislu nemško-nacionalne okrožnice, a zagreši pravo narodno izdajstvo

Slovenci, Jugoslovenci! Vsi sklenjeno v boj, da ne pride do uresničenja nemško-nacionalnih zahtev!

Vsi za kandidate SDS in NSS!

Naši onstran granic

Prefektura v Gorici

So dobro se spominjamo časopisnega boja ob priliki, ko so priklopiili mesto Gorico k videmski prefekturi. Tedaj je bilo zelo nevarno pisati ali govoriti proti tej nameri; kdor je bil nasprotnega mnenja, ni veljal samo za antifašista, ampak tudi za antiitalijana. Vendar je bilo tudi v fašistovskih krogih mnogo ljudi, ki so bili proti tej priklopnosti, a so se morali udati poveljim iz Vidma in iz Rima.

Gorica je postala po tem uradnem dejanju malo podeželsko mesto brez velikega pomena. Vsi važnejši uradi so bili v Vidmu. Naši ljudje so morali po važnih opravkih delati dolgo pot v Videm. Radi tega se je tudi doberšen del trgovine obrnil iz Gorice v Videm in je Gorica v splošni krizi začela še bolj gospodarsko propadati. Ni čuda torej, da so goriki gospodarski krogi z velikim vnemo delali na to, da dobe nazaj svojo pokrajino, prefekta, mnogostevilne urade in obnem — in to je glavno — tudi množice ljudi, ki so prihajale v Gorico po svojih opravkih in bogatile trgovino, ki je pečala bolj in bolj.

Nova provinca se bo baje imenovala — ali pa je bil to samo predlog — provinca «Sacra» — sveta provinca. Za prefekta je imenovan mož, katerega lastnosti nam še niso podrobneje znane, vemo pa, da ni uradnik, ampak — fašist.

Vest je bila v Gorici v resnici sprejeta z velikim navdušenjem, ker so Goričani dobili nazaj, kar so bili že izgubili.

Industrijalci in obrtniki so imeli svečano zborovanje, na katerem je trgovec Orzan mlajši spregovoril nekaj zelo ostrih besed na naslov tistih ljudi, ki so delali preje na to, da je bilo ustrezno Vidmu in prefekturi tja prenesena.

Z gospodarskega stališča moremo Slovenci stanovite nove prefekture je pozdravljati. Saj smo bili mi svoječasno tisti, ki smo se po svojih močeh silno upirali degradiranju Gorice iz glavnega v podeželsko mesto. Našim ljudem ne bo treba hoditi tako daleč v Videm. Prihranili bodo čas in denar. Naši trgovci in meščani bodo tudi imeli manj kak dobiček od tega.

Toda... tudi tu je neizogibni «toda», kakor pri slednji stvar: «La Voce di Gorizia» je že tedaj, ko smo snitla, da se bo to za dilo, napovedala važno, nove provinca za italijanstvo. Ona piše: «Vzhodna Furlanija je postavljena od usode kot nekak sveder na okrajne meje Slovanstva. Tu se križata dve plemenit, tu je polkuzno polje za našo civilizacijo. Ona mora zmagati. Oni, ki se čutijo v svoji globini Italijani, vedo dobro, kakšna je njihova naloga na teh tleh, vido, da se tu ne sme ...ustiti nikako za vlačevanje in popušanje. Nam Goričanom je določeno, da izpolnimo ideje in sredstva italijanskega prodiranja med slovanski svet.»

To so besede, ki govoré dosti jasno. Besede so sicer, a lahko za nas tudi nekaj pomenu, imeli bodo prefekta. Številni uradi bodo pomagali pri raznarodovalnem delu z vsemi mogočimi sredstvi. Tam, kjer je bil prej eden, bodo zdaj stali trije. Na okoliške občine, ki so zdaj priklopljene mestu, bodo izvajali še mnogo hujši pritisk, ker se bodo balj slovanskih volilcev. In ni dvoma, da ni pripomogla k novemu ukrepu samo gospodarska plat dežele in mesta, ampak tudi dejstvo lažjega in uspešnejšega raznarodovanja.

Pripomniti pa moramo takoj, da se v teh računih naši narodni nasprotniki zelo motijo. Vsako njihovo sredstvo je samo ogenj naše narodne zavesti. Vsaka gnila veja, ki odpade od nas, nas ojači, z mislijo, da smo stali tisti, ki smo najštejeji in nas ne more uničiti nihče daleč v naše rodove ne.

p— Barduzzi v Gorici. Slovesno je bil sprejet on, Barduzzi v Gorici kjer je spre-

Privatni nameščenci!

Svobodoljubni napredni smo, zato privatni nameščenci ne moremo biti pristaši duhovniške nadvlade.

Narodni, socialno-napredni smo. To pa je tudi SDS, ki je pametno storila, da se je združila z NSS. Naj bi primeru NSS sledile vse napredne frakcije.

Ali bo danes Ljubljana ostala črna ali se ji povrne čast belega mesta?

V tem trenutku za nas ni pomislekov: Vsi v boj za belo Ljubljano za socialno, napredno, nam vedno naklonjeno SDS, za Napredni blok!

Nacijalnemu dijaštvu!

Danes vsi na krov za zmago nacionalne ideje! Vsi Slovenci, Hrvatje, Srbi, a z njimi tudi bratje Rusi in ostali, ki jim je zvezda svobode mila in nočejo biti orodje ultramontanstva.

Samo dvoje list se bori: nacionalna in črna internacionalna.

Vsi na voliče že v prvih dopoldanskih urah, nato pa na agitacijo med ljudstvo!

Pred sodniki

Oktohra lani je imel finančni preglednik Martin hišno preiskavo pri gostilničarju Janezu v Poljah, ker je sumil, da se vrši pri njem tihotpstvo. Ko je ukazal Martin, naj Janez neko vrečo odpra, da jo pregleda, ali ni v nji esaharin, je bil Janez zelo razburjen in je vrečo tako siloma natrgal, da se je moka kar vsula po Martinovi obleki. Preglednik je opozoril Janeza, naj lepše ravna, ga je ostr razžalil, češ, da je Martin se dal podkupiti od tihotapev in jih je spušal preko meje. Janez bo plačal 200 Din globe, saj mu je hotel preglednik dokazati, da ima mirno vest in da je poštenjak.

Kmetu Čobru na Posavju je izterjevalec zarubil kravo, ker ni plačal pravočasno svojih davkov. Kravica pa je bila last kmetove sestre Jere, ki je baš tedaj ni bilo doma. Jera je tiste dni dobila dobrega kupca in je kravo lepo prodala. Izterjevalec je prišel prodajat kravico, pa je našel samo Čobrovega fantička Cenca, ki je hodil okoli hiše s svebo pod nosom in jokal, ker so njegovo ljubljeno kravico odpeljali. Izterjevalec je odšel in napravil ovadbo. Jera je zatrjevala pred sodiščem, da je nedolžna in da ni vedela, da je kravica zarubljena. Tudi brat je rekel, da ni sestri o ružehi pripovedoval, ker je že sam skoro na to pozabil. Jera je bila zato tudi oproščena.

Blejski tesar Jeriha se je srečal lani septembra v gostilni «Pri trtici» s svojim očetom Franceljinom. V gostilni je sedelo več fantov, ki so se pripravili s tovaršem Veho, ki je bil že precej pijan ter je silil v natakario Ivanke, ki je bila Jerihova izvoljenka. Oče France pa, ki ni maral Ivanke za sinaho in si je želel drugo bolj pečično, se je za Veho potegnil, upajoč, da pride do spletk in se bo sin svoj ljubici izneveril. Jeriha se je zjezil in dejal staremu, naj molči. Oče ga je pa jel zmerjati in Jeriha mu je pritisnil zaščitno. Zdjaj se je zavzel za očeta gostilničar, češ, da ni lepo očeta tepiti. Jeriha in oče sta potem odšla domov. Stari France pa ni mogel po zabiti, da ga je sin očito udaril. Žgrabil je fanta, ki se ga je pa otrsrel. Oče se je znova pogol v sina, ki ga je zopet pahnil od sebe. Zdjaj je pa pahnila sodinja Jeriha 24 ur na trdo jetniško postelj. Fant bi več dobil, pa manjka vsakih prič in mogoče se je oče res sam kam udaril, ko ga je sin pahnil.

Jožef Copata, kako je pa bilo lani 5. decembra ponoči, ko ste šli v Sostro domov? Je vprašal sodnik mizarja Jožo, ki je stal pred njim velik in močan ter gledal grdo kot sam rogateg. «I, kako je bilo,» je odvrnil Jože, «bikovka je živžala, bikovka! Tega-le glistavega Cenca nobeden ne mara, čeprav je pošten fant. Le premalo korajže ima in krivice nosi v šepu mesto za klubokom. Tisti večer em bil precej vinenj, ko smo nateleti na Cenco, pa sem ga pošlatil z bikovko.»

«To pa ni bilo prav,» je zavrnil Jožo sodnik. «Korajža in moč tudi ni vse, saj ima osliček tudi precej moči, vendar je dolgo-ušec neumen. Vi, Jože, boste za svojo korajžo 2 dni sedeli, ker se Cenu poznajo podplutbe na roki, tako ste ga udarili!»

«Kaj pa vidva fantička - mladička,» je vprašal predsednik senata 15letna Miho in Jernežka, ki sta solznih oči sedela na zatožni klopi. Dečka sta povedala, da sta učila v Ljubljani pri slikarju Čoplu, pa sta vzela po raznih hišah nekaj blaga, bevljev in tudi denarja, kar je bilo vredno nad 2000 dinarjev. Potem je spregovoril predsednik in ju oštel ter razglasil sodbo na 1 mesec težke ječe. Mihec in Jernežka sta namreč pomagala slikati po raznih hišah, a ko sta bila sama, sta jela stikati po sobah. Mala slikarčka sta tako lepo preslikavala sobe in jih po možnosti tudi očistila raznih predmetov, ki so se jima zdeli potrebni. Fantička, ki ljubita tudi diavle, sta si privoščila tudi eno škatlo parfuma. Tudi možstra sta si privoščila in mu vzela nekaj perila. Priznala sta svoje grehe in obžalovala, a po toči zvoniti je pač prepozno!

Pred sodniki. «Kam pa, kam, Matija!» je vprašal stražnik včeraj slabobolečnega moža, ki je hodil po Mestnem trgu od trgovine do trgovine.

«Danes pa kupujem,» se je odrezal 60letni Kočevar, ki je že tri mesece brez dela.

Stražnik je čakal na cesti; v trgovino ni hotel iti za njim, saj je vedel, da mu tišek ne uide. Obiskal je Matija par trgovin, a iz nobene trgovine ni prišel z ovitkom.

«Kje imate pa blago,» je vprašal stražnik Matjo?

«O, za to je pa že preskrbljeno, na kolodvor mi ga bodo poslali,» se je odrezal Matiček.

«Predno greste na kolodvor, pa stopite malo z menoj, saj je danes precej mraz, se boste malo ogreli,» je dejal stražnik in ga prijazno potrpjal po rami.

«Mraz je pa res, pa pojdiva,» je odvrnil Matija in odšel s stražnikom. Njegova pot je pa dolga, trajala bo celih 5 dni. Mož je namreč zašel v zapor, zdaj ga pa ne izpuste. Zavrtkov pa še danes ni nihče prinesel na kolodvor.

Sport

Sportniki

Vi, ki Vam je disciplina častna zadeva in izvrševanje dolžnosti ponos, zadostite danes svoji državljanski dolžnosti in smatrajte udeležbo pri volitvah za obvezno!

Objava J. Z. S. S.

(Iz seje upravnega odbora dne 17. I. 1927.)

Drsalna tekma za državno prvenstvo, prireditelj S. K. Ilirija Ljubljana, se preloži vsled neugodnega vremena na dan 30. januarja 1927; drsalna tekma za prehodno darilo dr. Fuchsa, določena za 23. I. 1927 pa se preloži na dan 2. II. 1927. Na podlagi rezultatov izbirne tekme dne 16. I. 1927 v D. Mojstrani, se določijo za tekmovanje v Cortino d'Ampezzo gg.: ing. Janša Joško, dr. Kmet Stane, Širclj Hinko, Janša Janko, Klobfutar Peter. Hašk Zagreb najvija za tekmovanje v Cortino d'Ampezzo svojega člana g. Zinaja Dušana. Ker se slednji ni udeležil razpisane izbirne tekme, vrne Savez prijavo na izjavo podsavezu v Zagrebu. Savez bo o tem razpravljal pozneje. Kot delegati našega Saveza se prireditve udeležijo dr. Haždi, dr. Žliček, Gnidovec in Tavčar. V svrhu točnega objavljanja vremenjskih poročil je Savez izdelal posebne tiskane dopisnice, katere so se že poslane vsem našim zaupnikom v one kraje, ki pridejo za zimski sport v poštov. Od tu poročajo omenjeni gg. potom teh dopisnic vsako sredo in petek o vremenjskih prilikah dotičnega kraja. Poljska smučka federacija vabi naš Savez k tekmovanju dne 17. in 18. t. m. v Zakopany. Podsavez v Zagrebu nam pošilja prijavo za vstop T. K. Šleme v Savez, katerega se sprejme za rednega člana. Nadalje se podsavezu v Zagrebu dovoli, da izvršuje verifikacije svojih članov sam pod pogojem, da pošlje Savezu v svrhu evidencije izpolnjene jukste pristopnih prijav. Savezni izlet na Pohorje, določen na 2. februarja 1927, se preloži na 30. I. 1927, ker na Hrvaškem ne praznujejo Svečnice. Tekma T. K. Skale, določena za ta dan, se preloži na dan 2. II. 1927. Savez priredi koncem marca ali začetkom aprila kot zadnje prireditve tekoče sezone kvalifikacijsko smučko tekmo s štartom Kradarica in ciljem Krma v smeri Staničeve kočje. To bo prva prireditve take vrste v naši državi, na kar se v poštov prihajajoči smučarji že sedaj opozarjajo. Verificirajo se za T. K. Skalo: Banovec Anton; za S. K. Ilirijo: Schwab Pavel; Anton; za S. K. Marathon: Kratky Walter in Lexa de Penic. — Tajnik II.

Glavna skupščina Koturaškega Saveza

Vsled sklepa VII. redne glavne skupščine K. S. kraljevine SHS se sklicuje izredna glavna skupščina za 20. februarja t. l. v Zagreb, v prostorih hotela «Lovački rog». Na to skupščino se vabijo vsi kolesarski klubi in sekcije Jugoslavije, brez ozira na to, ali so že članjeni v kolesarskem Savezu ali ne.

Namen te izredne glavne skupščine je: kolesarski sport v Jugoslaviji temeljito organizirati ter odločno pritegniti k sodelovanju vse obstoječe klube in sekcije, ker le na ta način bo mogoče ustvariti organizacijo, ki bo mogla to važno sportno panogo vslošno zastopati v naši državi kakor tudi v inozemstvu.

Vsak klub, oziroma sekcija ima pravico odposlati k tej skupščini po dva delegata, oziroma ima dolžnost izstaviti poverilnico drugemu klubu, ki naj ga zastopa na skupščini.

V svrhu redigriranja sedanjih pravil so se ista odposlala vsem obstoječim klubom Jugoslavije in ako kateri izmed klubov teh pravil ni prejel, naj se blagovoli obrtiti na naslov Koturaški Savez kraljevine SHS, Zagreb, Mrazovičeva ulica 10.

Predkonferenca te važne skupščine se vrši v soboto dne 19. februarja ob 8. zvečer v hotelu «Lovački rog».

ZSK Hermes. Obveščamo članstvo, da se vrši danes sedmi občni zbor ob 9.30 uri v restavraciji pri gor. kolodvoru (Kregar) z običajnim dnevnim redom. Pozivljamo članstvo, da se polnoštevilno istega udeleži. — Odbor.

SK Krakovo. Danes se vrši v restavraciji «Mrak» na Rimski cesti ob 14. seja čeznega odbora. Vabljeni so sledeči gg. odborniki: Grabrijan Edo, Jeršek Danijel, Stante Ivan, Koser Artur, Czerny Ivo in Avgust. Udeležba obvezna. — Predsednik.

Kolesarsko in motociklistično društvo Sava v Ljubljani, ima 2. februarja t. l. točno ob 10. dopoldne svoj II. redni občni zbor v gostilni Kavčič, Privoz 4. Po občnem zboru bodo društveni člani brezplačno žrebali za eno novo društveno obleko, dirkači za eno dirkalni dres. dame članice pa za dve lepi darili.

SK Slavija vabi svoje članstvo na svoj redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo 23. t. m. ob pol 10. dopoldne v gostilni Štor v Vodmatu z običajnim dnevnim redom. Obnemem se pozivlja članstvo, ki še ni poravnalo članarine za leto 1926, da to čimprej stori, ker sicer glasom izpremenjenih klubov pravil nima glasovalne pravice. — Odbor.

Klub kolesarjev in motociklistov Ilirija v Ljubljani priredi dne 1. februarja t. l. sportni večer z razdelitvijo nagrad v vseh prostorih restavracije Zvezda. Začetek ob 8. uri. Vstop prost.

Smučke tekme v Cortini d'Ampezzo. Od 3. do 6. februarja se vrše v Cortini d'Ampezzo velike smučke tekme, ki so proglašene po FIS kot glavne evropske tekme za smučarstvo v letu 1926/27. Tudi naša tekmovalna vrsta se udeleži teh tekem, poleg tega pa precej ostalih smučarjev, ki si bodo vsled izredne prilike, da vidijo take svetovne prireditve v neposredni bližini, ho teli ogledati prireditve v Cortini. Savez je vpošteval želje svojih članov ter bo skušal pravočasno dobiti razne ugodnosti v vožnji, vizumih in ostalo. Zato poziva vse one, ki se žele udeležiti teh prireditev, da se takoj javijo Savezu z dopisnico, da pripravijo poimni list, ter ga pošlijo Savezu za preskrbo vizuma; Oni ki še nimajo Savezne izkaznice, naj si jo takoj preskrbe, ker sicer se ne bodo mogli poslužiti ugodnosti, katere bo Savez preskrbel. — JZSS.

Darujte za „Društvo slepih“

Čuvajte se španske bolezn! Kot obrambno sigurno sredstvo proti gripi se uporablja neštetokrat z najboljšim uspehom preizkušene ANGINOL TABLETE „MEDICA“ Dobivajo se v vsaki lekarni.

Domače vesti

Predsednik volilnih odborov in zaupnikom SDS

Takoj ko bo v nedeljo znan izid glasovanja na Vašem volišču, javite rezultat telegrafsko ali telefonsko v Ljubljano.

Za telefonska obvestila uporabljajte št. 418 (redništvo »Jutra« in »Slov. Naroda«).

Za lokalni ljubljanski telefonski promet (obvestila, informacije) sta v nedeljo na razpolago telefoni št. 418 (redništvo SDS) in 72 (redništvo »Slov. Naroda«).

Iz krajev ki nimajo telefonske zveze z Ljubljano, naj zaupniki brzojavijo na naslov Tajništva SDS ali pa »Slov. Naroda«.

Rezultate volitev javite v sledečem redu: 1. volišče, 2. število volilcev, 3. koliko glasov oddanih, 4. število glasov po redu volilnih škrinjic.

Se enkrat: Javite rezultat v Vašem volišču TAKOJ, čim je skratulj končan!

Naše uredništvo ima v nedeljo nepretrgoma službo. Za osebne informacije bo o občinstvu na razpolago posebno za to odreženi urednik v L. nadstropju naše redakcije v Knaflovi ulici.

Izpremembe v državni službi. Za zdravniške pripravnike so imenovani: dr. Stane Skulj in dr. Marjan Polensek pri splošni bolnici v Ljubljani in dr. Boris Kristan pri splošni bolnici v Mariboru. Sodni poduradnik Ivan Pečlin pri okrajnem sodišču v Litiji je trajno upokojen.

Dvojni jubilej dr. Gorjanovića. Na Svečnico bo praznoval znanj hrvatski učitelj dr. Dragotin Gorjanović-Kramberger dvojni jubilej: 70 letnico svojega rojstva in 50 letnico svojega znanstvenega udejstvanja.

Dr. Gorjanović se je zlasti po svojih študijah o pračloveku v Krapini pridobil svetovno sloves. Dne 2. februarja odkrijejo na poslopju prirodoslovnega muzeja učenjaku spominsko ploščo, nakar se bo vršila proslava v sabornici in bo jubilar promoviran za doktorja medicine honoris causa. Pri tej priliki mu bodo izročili obsežno spomenico v več jezikih, s prispevki najodličnejših učencev na polju paleontologije in geologije. Na proslavo so povabljeni vsa prirodoznanstvena društva v naši državi in v inozemstvu.

Lep uspeh. Po večkratnih posredovanjih poslanca dr. Žerjava v generalni direkciji carin in v ministrstvu gradjevin je pripela vesela vest, da je popolnoma odobren načrt občine Jesenice na Oorenjskem za uporabo kaldermne zlasti tudi glede železniškega podvoza. To je velik napredek za Jesenice in moremo občini in SDS oziroma poslancu dr. Žerjavu samo iskreno čestitati na tem lepem uspehu.

Imenovanje v šolski službi. Karel Christof, doslej učitelj v Trzinu, je imenovan za začasnega učitelja na meščanski šoli v Ribnici na Dolenskem.

Iz urednega lista. »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja naredbo velikega župana mariborske oblasti o pobiranju posebnih občinskih doklad in davščin v mestni občini ptujski v letu 1927. ter razglas velikega župana ljubljanske oblasti glede zatiranja gosence in krve usi.

Predsednik glavnega volilnega odbora v Radovljici. Upravno sodišče v Celju je razrešilo deželno sodnega svetnika dr. Ruperta Celestina v Radovljici dolžnosti predsednika glavnega volilnega odbora za volilno ednico Radovljica ter imenovalo na to mesto dr. Josipa Stularja, sodnika v Radovljici.

Redukcije železniških direkcij ne bo. Po izjavi prometnega ministra generala Milosavljevića ni bolazni, da bi se — kakor se je pričelo — reducirale direkcije državnih železnic n. pr. zagrebška ali ljubljanska, znižalo se bo le število oddelkov v direkcijah. Obdržali se bodo pri direkcijah le prometni oddelki, komercialni pa se bodo združili s centralo v Beogradu.

Služba okrožnega zdravnika je razpisana za zdravstveno okrožje Kranjska gora. Prošnje naj se vložijo do 20. februarja pri velikem županu ljubljanske oblasti.

Umrla je v Pragi dne 17. t. m. in biva 21. t. m. pokopana gospa Josefina Beneševa, bivša lastnica znanih praških hotelov »Stepan« in »de Saxe«, mati bivšega gen. konzula Češkoslovaške republike v Ljubljani g. dr. Otakarja Beneša. Pokopnica je bila v Pragi znana in spoštovana po svoji plemenitosti. Dosegla je visoko starost skoro 90 let. Blag ji spomin.

Za III. vinski sejem v Središču, ki bo v torek, dne 25. t. m. ob 11. dop. je glasom odloka GDKO br. 3412-27 dovoljen 50% popust voznih cen vsem posetnikom. Popust velja od 23. do 27. t. l. za vse vlake razen SOE. Udeleženci kupijo pri oddelkih postajah cele enosmerne, na obratni strani z vlažnim postajnim dnevnim žigom žigosane karte, ki veljajo v zvezi s potrdilom o udeležbi na prireditvi tudi za povratek. Kupci pridite. Cene so zmerne in blagu primerne. Dosedaj se je prijavilo okrog 2000 hl vina na prodaj. Vinska licitacija bo isti dan v zadrugi kleti »Ljutomerčana« ob enih popoldne, kot nova vpeljava in dodatek vsakoletnega vinskega sejma.

Prebivalci v Železniki naj opuste skrb za pogrešanega gospoda kaplana. Nahaja se pod varnim okriljem gospoda župnika na Koroski Beli. Gotovo mu je gost ob tem času zelo dobrodošel. Obenem pa laiša svojemu na smrt bolnemu očetu zadnje ure. Mesto zdravljenja v sanatoriju bi bila bolj priročljiva samostanska celica, kjer bi si ozdravil v prvi vrsti svojo bolno dušo in šele nato fingirano bolezen.

Razpis ustanove. Razpisana je ustanova pokojne Gabrijele Rehnove, posebnice

v Crlikvenici. Obrestil za drugo polovico leta 1926. se oddajo dvema ubožnima osebam srednjega stanu, rojenima na bivšem Kranjskem, vsaki po 260 dinarjev. Prošnje je vložiti najkasneje do konca prihodnjega meseca pri velikem županu ljubljanske oblasti.

Nov pravilnik o konzularni službi. Po vesteh iz Beograda pripravlja ministrstvo za vnanje zadeve nov pravilnik o konzularni službi, ki ga izdeluje poseben odbor, sestavljen iz zastopnikov treh ministrstev.

Kosta Novaković na potu v Rusijo. Znan komunistični vodja Kosta Novaković, ki je nedavno pobegnil iz jetniške bolnice v Beogradu, je prispeal na Dunaj ter se takoj prijavil pri tamkajšnjih policiji. Novaković ostane le nekoliko dni na Dunaju ter odpotuje potem v Moskvo.

Potovanje v Egipt in Palestino. Društvo za tujski promet »Putnik« priredi meseca marca potovanje v Egipt in Palestino in sicer v naslednji smeri: Dubrovnik - Aleksandrija - Port Said - Jafa - Beirut - Aleksandrija - Mersina - Smirna - Dubrovnik. Pristojbina za celo potovanje znaša približno 7000 dinarjev.

Dobitki III. književne tombole Jugoslovenske Matice obsegajo na tisoče slovenskih knjig. Glavni dobiček — celotna zbirka vseh 46 letnikov »Ljubljanskega Zvonca« je vreden nad 10.000 Din. Tablice po 3 Din so naprodaj pri vseh šolah in vseh podružnicah Jugoslovenske Matice v Sloveniji, v Ljubljani pa v Tiskovni zadrugi. Novi založbi, trafikli Sever in v pisarni Jugoslav. Matice, Selenburgova 7-II.

Za »Dr. Rybačev« so nadalje darovali Jugoslovenski Matici sledeči gg.: Rudolf Juvan Din 50, Riko Jug Din 50, Ivan Tavčar Din 50, Pavel Debevc Din 20 in Josip Sluga Din 50. Iskrena hvala!

Voda odnesla železniški most. V sled toplih južnih vetrov se je začel sneg v Južni Srbiji naglo tajati. Vardar in vse druge vode so naglo naraščale in deloma poplavlile okolico. Planinski potok Nerodimnika se je izpremenil v deročjo reko ter razrušil železniški most, tako da je bil železniški promet s Kosovsko Mitrovico ustavljen. Iz Skoplja je bila odposlana posebna tehnična komisija v svrhu, da zopet upostavi promet.

Donava 476 m nad normalo. Iz Vukovarja poročajo: Donava v zadnjih dneh zelo naglo narašča in je v četrtek dosegla višino 476 m nad normalo, to je ono višino, ki je meseca julija lanskega leta povzročila katastrofalno poplavo. Do katastrofe sedaj še ni prišlo, ker Drava ne narašča tako naglo kakor Donava. Doselej je Drava dosegla le višino 2 m nad normalo.

Dozorele češpice v Kaštelih. V uredništvo splitske »Nove dobe« je prinesel te dni neki seljak iz Kaštelov nekoliko komadov zrelih češpelj. Sadje je dozorelo na Lokvici, ki je zavarovana pred hladnimi severnimi vetrovi in odprta proti jugu. Dozorevanje je pospešilo toplo vreme, ki je zadnji čas vladalo v južni Dalmaciji.

Deponirani denar mladoletnih. Glavna kontrola v Beogradu je izdala odredbo, da sodišča pri njih deponiranega denarja mladoletnih ne smejo več izposojevati privatnikom, marveč ga morajo nalagati v pupilarno varnih mestnih hranilnicah, a tudi pri teh največ do zneska 20.000 dinarjev za posameznega varovanca.

Novoletna križanka. Na našo novoletno križanko »Jutro« smo dobili toliko odgovorov, da nam je bilo nemogoče vse pregledati in sortirati, zlasti še, ker je domala polovica rešitev pripela šele poslednja dva dneva pred koncem roka. Prosimo torej cenjene križankarje še par dni potrpljenja!

Važen opomin Vam daje mitnček v kuhinji, da kupujete kavo in nadomestke v zrnih. Potem namreč veste, kaj kuhate. Če kupite pravo žiko jo dobite samo v zrnih. Tako se prepričate, da je žika iz rži, ki vstvarja res zdravje in moč.

Tovarnam pohištva in mizariskim podjetjem Slovenije. V svrhu preprečenja obolenja očl in dihalnih organov, delavstva, zaposlenega v gornjih podjetjih, se na temelju čl. 14. zakona o inspekciji dela in na podlagi §§ 30 in 31 zakona o zaščiti delavcev ter pravilnika o higijskih in tehničnih varnostnih odredbah v podjetjih predpisuje nastopno: 1) Za politiranje lesnih predmetov se ima uporabiti spiriit denaturiran s terpentinskim oljem in šelakom. 2) Naj strožje se prepoveduje uporaba spirita sestojčega iz metilnega alkohola in lesnega olja, ker v alkoholu varira odstotek acetona, ki je škodljiv za očl in dihalna vpostelnega delavstva. 3) V dosego dovolila uporabe spirita v industrijske svrhe (ad toč. 1) se je obračati na pristojno finančno ravnanstvo. 4) Prizadete, ki se v gornjem predpisu ne bi ravnali, bo pristojna inspekcija dela obdunala kaznovala, poleg tega pa tudi zadevo sporočila Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v nadaljno postopanje.

Odlikovanje. Mednarodna razstava v Rimu je odlikovala sledeče tvrdke: Welzl Stanko, Maribor, knjigovodnja, z zlato kolajno in palmo velike časti; Robaus Karel, Maribor, luksuspekarna in tovarna »Suhora«, z zlato kolajno in palmo velike časti; J. Hochmüller, Maribor, tovarna pristnega bučnega olja, z zlato kolajno in z »grbom velike časti; Arnež Pavla, Jesenice-Pužine, eksportna slaščičarna, z zlato kolajno in palmo velike časti; J. Neškudla, Ljubljana, tvornica cerkvenih paramentov, barjakov i orodja, z zlato kolajno in palmo velike časti; J. Mandelc, Kočevje, kolarski mojster, z zlato kolajno in s križem velike nagrade.

Kandidatne liste napredne fronte

Vrstni red škrinjic po srezih (glavarstvih) in imena nosilcev naprednih kandidatnih list (SDS in NSS) za volitve v ljubljanski in mariborski oblasti (23. januarja)

1 škrinjica

KAMNIK: dr. Rihard Karba, župan in lekarnar. Kamnik.

2 škrinjica

BREZICE: Karel Cimperšek, trgovec in posestnik. Sevnica.
KRANJ: dr. Albert Kramer, novinar, Ljubljana.
LOGATEC: Valentin Poljanšek, posestnik Dobračeva pri Zireh.
LJUBLJANA: (mesto): dr. Dinko Puc, odvetnik. Ljubljana.

3 škrinjica

CRNOMELJ: Julij Mazzelle, posestnik. Gradac pri Črnomlju.
KOČEVJE: Ivan Rus, posestnik in industrijalec. Loški potok.
KRŠKO: Alojzij Šribar, posestnik. Ardo pri Raki.
LITJA: Franc Lajovic, trgovec in posestnik Litija.
NOVO MESTO: Rudolf Faleskini, posestnik in opekarnar. Dol Straža.
PTUJ: Lovro Petovar, posestnik. Ivanjkovec.
RADOVLJICA: Josip Ambrožič, posestnik. Ljubno.
ŠMARJE: Anton Perkovič, kmet in župan. Sv. Florijan pri Rogatcu.

4 škrinjica

CELJE (mesto): dr. Anton Božič, odvetnik. Celje.
DOL LENDAVA: Janez Preininger, nadučitelj. Dobrovnik.
GOR. GRAD: dr. Jože Goričar, zdravnik. Mozirje.
KONJICE: Ignac Kotnik, posestnik in trgovec z lesom. Vitanje.
LAŠKO: dr. Joža Bohinjec, ravnatelj. Ljubljana.
LJUBLJANA (okolica): Franc Zehal, posestnik. Rudnik pri Ljubljani.
LJUTOMER: dr. Ivan Stojan, notar in župan. Ljutomer.
MARIBOR (desni breg): Jože Pinžgar, kmečki sin. Sv. Marjeta na Drav. polju.
MARIBOR (levi breg): Matija Vračič, kmet in župan. Senarska.
MARIBOR (mesto): Josip Mohorko, postajenačelnik. Maribor.
MURSKA SOBOTA: Stefan Godina, evangelijski župnik. Gor. Petrovc.
PREVALJE: Peter Mravliak, posestnik. Vuhred.
SLOVENJGRAD: Albert Puncer, trafikant. Slovenjgradec.

5 škrinjica

CELJE (okolica): Janko Lesničar, ravnatelj Zadruga zveze. Celje.

DANES „HANSEATI“ DANES
Z vpljensko sliko po romani Rudolfa Herzoga v glavni vlogi s'ovi a plesalka Tamara Karasawa, Marija Foreca Frieda Richard in Renae Branssweter. Film, kater je do sedaj, še vsakomur najbolj ugajal.
Predstave d'opoldne ob 1/2 11., popo'dne ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri.
Kino IDEAL.

Iz Ljubljane

Volišča in volilne pisarne Naprednega bloka v Ljubljani

- I. volišče: I. Realna gimnazija (gostilna Košak, Krekov trg)
- II. volišče: Mestni dom (gostilna Košak, Krekov trg)
- III. volišče: St. Jakobška šola (Knjižnica St. Jakobškega društva)
- IV. volišče: Šola na Prulah (Gostilna Fr. Kavčič Privoz št. 4)
- V. Cerkevna ulica 21. Otroški vrtec (pisarna tvrdke Derenda, Emonska c.)
- VI. volišče: II. d. šola, Cojzov Graben (gostilna Mrak, Rimska cesta)
- VI. A volišče: II. d. šola, Cojzov Grab. (gostilna Mrak, Rimska cesta)
- VII. volišče: Realka (gostilna pri Panju. Vegova ul. 12)
- VIII. volišče: Licej (Narodni dom, Tajništvo NSS)
- IX. volišče: I. Državna gimnazija (gostilna Novi svet. Prešernova soba)
- IX. A volišče: I. Državna gimnazija (gostilna Novi svet. Prešernova soba)
- X. volišče: Justična palača (pisarna odv. Dr. Grablovića)
- XI. volišče: Zensko učiteljišče (gostilna K. Brezovšek, Komenskega 22)
- XII. volišče: Moško učiteljišče (gostilna K. Brezovšek, Komenskega 22)
- XIII. volišče: Ledina (gostilna K. Brezovšek, Komenskega 22)
- XIV. volišče: Jubilejna ubožnica (gostilna pri Bizjaku. Bohoričeva ul.)
- XV. volišče: Češnovar (gostilna pri Kramarju. Dolenjska c.)
- XVI. volišče: Sp. Šiška, Šola (gostilna Grčar, Sp. Šiška)
- XVII. volišče: Sp. Šiška, Šola (gostilna Grčar, Sp. Šiška)
- XVIII. volišče: Sp. Šiška, Šola. (gostilna Grčar, Sp. Šiška)

POZOR LJUBLJANSKI VOLILCI!

Volilni lokal za VI. in VI. A volišče je v gostilni pri Mraku na Rinski cesti, volilni lokal v pisarni g. Derude pa je samo za V. volišče.

u— Glavna volilna komisija, ki ima koočeno ugotoviti izid volitev v oblastno skupščino, bo poslovala za volitve v mestu jutri, v ponedeljek ob 9. dopoldne v posvetovalnici mestnega magistrata. Istočasno bo poslovala v dvorani mestnega magistrata glavna komisija za volitve v okolici ljubljanski.

u— Zanimivo-pikanten prizor so lahko opazovali v petek zvečer gostje kavarne Union. Proti polnoči so prišli v kavarno v najlepši prijateljski družbi in prav živahno volje radičevski in klerikalni generali gg. Puceji, Prepeluh, Marušič, Rojina, Ložar itd. V vselem razgovoru so okupirali par miz in glasno razpravljali o politiki in drugem, da jih je slišala vsa okolica, ki je bila seveda radovedna, v čem se tako prijateljsko strinjajo bojevnikji, ki so si bili še pred par urami na Pucelvi komediji v Mestnem domu hudo v laseh. Radičevci in klerikalci so se samoumevno znašli na skupnem terenu: udrihali so na svo moč po teh presnetih demokratarjih. Posebno tragikomična je bila slika, ko je klerikalni obrtnik povelečeval pogum in energijo g. Pucija pri razpustu Trgovsko-obrtne zbornice... Tega mu klerikalci ne pozabijo. Ko so ob 2. zjutraj kavarno zapirali, so odhajali gostje na ulico, največja bratovščina pa se še ni mogla ločiti, ampak jo je korporativno mahnila in prvo nadstropje, od koder so se kmalu zasvetila okna srebrne dvorane in ostala zasvetljena do jutra... Pucej je pil na svojo zmago.

u— Finančni delegat dr. Šavnik je razpov finančnega ministrstva odpotoval v Beograd radi pretresa budžeta tega ministrstva v finančnem odboru.

u— Jugoslovensko-angliško društvo v Ljubljani naznanja svojim članom, da je preselilo svojo knjižnico iz Gosposvetske ceste 5 v hišo Jadransko-podunavske banke, I. nadst. Obenem naznanja odbor vsem članom, da je sobni red počeniš s torkom 25. t. m. sledeči: Soba je za čitanje časopisov, publikacij itd. na razpolago vsak torek, petek in soboto od 18. do 20. ure; knjižnica bo poslovala vsak torek in petek od 18. do 19. ure; vsako sredo od 20.30 dalje se bodo pa vršili običajni konverzacijski večeri. Prvi tak večer bo v sredo 26. t. m. v novi društveni sobi. Člani se vabilo k obilni udeležbi. — Odbor.

u— Slovensko planinsko društvo opozarja občinstvo na svoje tretje predavanje s skopičnimi slikami »O Velebitu«, ki bo v četrtek dne 27. t. m. ob 20. (8.) zvečer v dvorani Mestnega doma. Predava podpredsednik Hrvatskega planinskega društva iz Zagreba prof. dr. Poljak, ki je eden najboljših poznavalcev Velebita. Začetkom prihodnjega meseca pride v Ljubljano dr. Kuzgy, ki bo predaval o Juljskih Alpah. Na kar se članstvo že danes opozarja.

u— Za gradnjo stanovanjskih hiš v Ljubljani, 6% obligacijsko posojilo mesta Ljubljane za gradbo stanovanjskih hiš so dne 20. in 21. t. m. podpisali Marn Amalija, za senbica Din 1000. Neimenovani 25.000. Breškvar Rudolf, delovodja tobačne tovarne 20.000, Trost Karel, mestni učitelj v pok.

Brezplačne vzorce Indian paste

za čevlje dobite v vsaki trgovini

Nov kemijski laboratorij. Nedavno je bil v Mariboru na Trgu Svobode 3 ustanovljen nov kemijski preizkuševalni in posvetovalni laboratorij za potrebe industrije, kmetijstva in trgovine. Ustanovitev novega podjetja je zahvaliti predvsem privatni inicijativi, ki je uvidela naraščajočo potrebo prizadetih krogov. V ostalem opozarjamo čitatelje na tozadevni oglas v inseratnem delu našega lista.

Nesreča pri delu. V tvornici cementa na Majdanu pri Spilu se je pripetila težka nesreča. Kurjač Ciril Perkovič je po nesreči padel v tvorniško peč. Vsega opečnega so tovariši potegnili iz razbeljene peči, vendar ni upanja, da bi nesrečni delavec okreval.

Modni atele Hity, družba z o. z. Ljubljana, Vegova ul. 8, popoldanske in večerne toailete najnovejših pariških krojev. '26

Čajanka! Ste že poskusili čajne mešanice Čajanka in Globus viližinj sladkor. Poskusite, potem ne kupite več drugih znamk.

»Venecija«, zdravilna žveplena voda, glavni depot za Ljubljano ima lekarna Mr. Bahovec, Kongresni trg 12, (zahtevajte brezplačno brošuro.) 105

ITO zobna pasta najboljša

Tkanina »Eternum« glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

Pri nakupu testenin zahtevajte vedno in povsod samo »Pekatele«, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge. 55

Zoper kašelj so najboljši »Jok« sladkorčki. Dobivajo se povsod.

Chipre krema Calderara je najboljša 60

Gripa

se zopet pojavlja! Pri njej so se pokazale vedno za osobito dobre Aspirinove tablete 'Bayer'

Najjavnejši po'avi — groznica (mrzica), glavoboli in ostale boli se odstranijo brzo

Iz življenja in sveta

njemu. Takega načina boja ni nikdar pričakoval. Vse njegovo stremenje gre zgolj za to, da se očisti v očeh sveta in doseže pravo, obdržati svojo ljubljeno deco pri sebi. Najhuje ga boli to, da mu žena očita prevaro s šestimi filmskimi igralkami. On trdi, da so vsi ti očitki izmišljeni. Njih namen je prozoren.

Nekemu reporterju, ki je Chaplina vprašal, zakaj se je poročil z Lito Greyjevo, je komik odgovoril s solzami v očeh: «Oženil sem se z njo, ker sem jo ljubil, in bojim se, da jo ljubim še vedno. A ona mi je lagala; lagala mi je na svatbi, lagala mi je toliko časa, dokler se ji ni zdel trenutek primeren, da vložijo tožbo na ločitev zakona. Ah, koliko sem pretrpel!»

Verjel sem ji do zadnjega. Oči so se mi odprle šele tedaj, ko mi je prisegla na življenje svojih nedolžnih otrok, rekoč: Naj umrta na mestu, če ni res, da si me varal z mojimi filmskimi prijateljicami!

Te besede so bile strašna laž in ona je to dobro vedela. Takrat šele sem jel dvomiti o resničnosti njenih besedi na predvečer svatbe: Ti si edini mož, ki sem ga kdaj ljubila!

In v tem, ko je ona razširjala o meni najpodlejša obrekovanja, sem moral delati v ateljeju. Kazati sem moral pred objektivom vesel, razigran obraz, a sam Bog ve, da mi ni bilo do smeha, odkar se je moj dom pretvoril v pekel.

Tisti dan, ko mi je Lita dejala, da me ljubi, sem se zdel najsrečnejši človek na svetu. Nisem mogel verjeti, da je moja sreča resnična. Ah, bila je kratka.

Tekom tega intervjuja se je Chaplin izrazil tudi o stanju svojega premoženja. Dejal je, da so številke, ki jih priobčujejo listi, mnogo pretirane. Njegova gotovina da ne presega 1 milijona dolarjev.

Stoletnica pariškega založništva Hachette

Sloviata pariška knjigarna Hachette praznuje letos svojo stoletnico. Utemeljitelj podjetja je bil prvotno učitelj. Bil je pristaša tedanjega liberalnega režima in ko so se vrnil Burboni na prestol in zaprli celo vrsto naprednih šol, je postal žrtev redukcije ter si je moral iskati novega poklica. Skušal je sicer najprej ustanoviti zasebno šolo, za katero pa ni dobil dovoljenja. Tako je porabil ves denar, ki ga je imel, za nakup male prodajalne, katero je spremenil v knjigarno. To je bilo v Quartieru Latinu, kjer je začel tiskati in izdajati knjige za deco in za šolo.

Založništvo je uspešno napredovalo. Povzdignilo se je v svetovno trgovino posebno pod vladou Louisa Philippa, ko je postal Hachette vsenčlilski založnik in knjigar in je dobil monopol za vse učbenike, ki so se uporabljali v francoskih šolah.

Utemeljitelj podjetja je umrl 64 let star v svojem krasnem gradu, ki stoji v Pleris-Piquetu. Trgovino je prepustil svojemu zetu, danes pa opravljajo podjetje njegovi vnuki. Založba zaposluje ob svojem stoletnem jubileju nad 6.000 delavcev, prevaža knjige v 260 avtomobilih in razpošlje dnevno v svet 25 vagonov knjig.

Motocikel mesto mrliča

Po krivdi železniškega osovja na postaji v Braemerju na Angleskem bi bili ljudje kmalu pokopani motocikel mesto mrliča. Umrla je namreč neka ženska, ki je testamentarično določila, da jo morajo pokopati v Braemerju, kjer je bila doma njena rodbina. Truplo pokojnice so položili v rakev in jo zabili še v poseben zabo. Tega so poslali v Braemer. Ko je dospel zabo na domačo postajo, so ga železničarji dvignili iz vagona in ga položili na voz. Sorodniki pokojnice in njeni znanci so sprejeli zabo z vsemi častmi, ki se izkazujejo mrliču, in so ga obložili z vencem. Peljali so ga v cerkev in so hoteli od tam z njim na pokopališče. Ko so pa zabo odprli, so z nemalim začudenjem opazili, da so železničarji za-

menjali pošiljatev in odložili na postaji motorno kolo mesto mrliča. Seveda so pomoto takoj zaznali in šele čez par dni se je posrečilo zadevo urediti ter pokopati pravega mrliča, motocikel pa oddati naslovljencu.

Mlle Trente

zmagovalka v ženevskem cross-country, ki ga je priredila preteklo nedeljo francoska sportna federacija.

Shaw in Mussolini

Naši čitatelji so imeli priliko čitati Mussolinijev opis samega sebe in razdelitev njegovega delovnega dneva. V nekem članku so opazili izjavo italijanskega diktatorja, da pomeni brada znak dekadenca. Mussolini je postavil naravnost za pravilo načelo, da mora prevladovati v fašistovski državi gola brada, menda iz bojazni, da njegov režim prekmalu ne propade.

K temu vprašanju se je oglasil sedaj angleški pisatelj Bernard Shaw, ki je nasprotnega naziranja glede brade. Napisal je Mussoliniju v odgovor sestavek, v katerem ga opozarja na dejstvo, da niso bili baš vsi veliki italijanski državni gladi obrobiti. Velik Mussolinijev rojak Cavour ni bil prijatelj golih brad; tudi Viktor Emanuel je nosil dolge brke. Našteti bi se dalo še več sličnih primerov, za katere pa je škoda prostora. Zato svetuje Shaw na koncu svojega članka Mussoliniju, naj dosledno izvede svoj princip proti bradati ljudem in naj v prvi vrsti da obriti vse može in fante, katerim poganjajo kocine pod nosom in na bradi, ter naj končno obrije tudi vse portrete, ki jih je v Italiji brez števila in ki ne bodo mogli kazati fašistovskega obraza vse dotlej, dokler jih bodo kazali brade in brki.

Cesarske kočije na dražbi

Pred približno poldrugim letom je kupila neka trgovska firma v Budimpešti pretežno večino voznega parka nekdanjega cesarskega dvora na Dunaju. Hotela je napraviti s kupčijo dobiček in je upala, da se ji posreči prodati kočije za drag denar. Toda čas je pokazal, da se cesarska vozila ne dajo tako dobro prodati kakor so domnevali Madžari. Tako se je zgodilo, da je ves ta vojni park čakal v madžarski prestolnici poldrugo leto na kupce in je naposled moralo priti do prisilne likvidacije.

Na dražbi so se vozovi slabo prodajali. Edina ponudnica je bila neka budimpeštanska firma za izdelovanje vozov, ki je ponudila za vse cesarske kočije sramotno nizko ceno ter jih je za ponudni denar tudi kupila. Toda že naslednji dan se je vršila nadrobna prodaja kupljenega blaga, katerega so si omislili razni madžarski plemiči po zelo nizki ceni. Prodanih je bilo 60 kočij, med njimi bivši privatni dvorni voz cesarja Franca Jožefa in ubitega nadvojvode Franca Ferdinanda.

Linga Banfi, papežev „biser“

Pred kratkim so imeli v Vatikanu dogodek čisto posebne vrste. Edino žensko bitje v papeževi bližini, 72letna devica signora Linda Banfi, je bila vpokojena in je morala ostaviti papežev službo. Vzroki, ki so napotili upravo Vatikana, da se je morala ženska umakniti iz bližine sv. Očeta, so se zdeli sprva zelo zagonetni in nejasni. Šele v zadnjem času so prišla na dan natančnejša pojasnila.

Banfi je se je preselila iz Vatikana v samostan sv. Marte. Bila je najmočnejša osebnost papežev okolice in je s svojim terorističnim temperamentom upravljala papeža in njegovo okolico. Najbolj omražena je bila radi svoje skoposti, kakor so vsi imenovali njeno štedljivost. Še ko je bil papež Benedikt XV. kardinal Ratti, je bila Banfi njegova kuharica in oskrbnica. V Milanu je upravljala njegovo hišo in premoženje, in ko je prišel papež v Rim, jo je vzel seboj. Iz Milana sta mu sledila v Vatikan dva služabnika. Banfi je bila Lida Banfi, drugi pa papežev sluga Giovanni Malvestiti. Banfi je bilo zlasti poverjeno nadzorstvo nad papeževimi oblačili. Obenem je nadzorovala papeževu kuhinjo.

Ko je prišla v Vatikan, je zavladal pred njo splošen strah. In res, kmalu se je izkazalo, da ta strah ni bil neupravičen, kajti kmalu je spoznala papeževa okolica, kakšno tiranko je dobila za gospodinjjo. Banfi je pri krajevno vse dvorjanke pri jedi in je slednjič začela štediti tudi pri samem sv. Očetu. Nekaj časa so skušali njeno strastno skopost ublažiti, ko so pa videli, da se ženska ne da spreobrniti, ni preostalo nič drugega, nego njeno odstranitev. Papeževi gostje so jo naravnost sovražili. Zato pa jo je papež ob njenem odhodu bogato nagradil. Zapisal ji je pol milijona lir odpravnine in še tisoč lir mesečne pokojnine do konca njenega življenja, ki najbrže ni posebno daleč.

Propadanje italijanskega časopisja

V Italiji je vsaka stvarna kritika obstoječih razmer nemogoča. Fašistovski kolovodje so uredili stvari tako, da smejo izhajati samo panegiriki, ki povisujejo in precekujejo diktatorja Mussolinija in njegove pristaše. Inozemski časopisi so deloma prepovedani, v kolikor pa ne, jih pokradejo na meji in na poštinih uradih. Tako je italijanska javnost pravzaprav navezana samo na to, kar ji nudijo fašistovske tiskovne jaslji.

Radi tega ni čudno, če se v zadnjem času čedalje bolj čujejo pritožbe, da naklada italijanskih listov silno pada. Miglioni, predsednik Zveze papirnih industrijcev, je ugotovil da se je skrčila uporaba novinskega papirja v zadnjih mesecih od 45 na 27.000 kvintalov mesečno. Lahko se torej reče, da je fašistovski režim požrl Italijo polovico časopisja, kar pač ne bo v prid že itak znanemu italijanskemu analfabetstvu.

Ženska na dražbi

Leta 1920, je živel v Berlinu neki trgovec s tobaciinimi izdelki po imenu Abdulah Kan. Bil je rodom iz Afganistana. Seznanil se je z neko Berlinčanko in jo vzel za ženo. Tri leta po svojem prihodu v Berlin se je odpravil nazaj v domovino, kjer je koncem lanskega leta umrl.

Nemka, njegova vdova, je tedaj vzela otroka, ki ga je imela z njim ter se hotela vrniti v Nemčijo. Kako pa je bila osupla, ko so ji povedali, da se ne sme geniti z afganistanskega ozemlja, ker določajo tamšnji zakoni, da postane vdova po afganistanskem državljanu last tistega dediča, kateremu je pokojnik zapustil svoje imetje. V tem primeru je pripadlo vse imetje z vdovo in otrokom vred bratu Abdula Kana. Ta jo je res hotel poročiti, ali Nemka se je uprla. Tako se je zgodilo, da je ženska prišla na dražbo kakor ostale premičnine v zapuščini in na dražbi jo je rešil sigurne pogube šele nemški konzul, ki jo je moral odkupiti za visoko ceno.

A usoda je hotela, da je konzul odkupil mater, ni pa odkupil tudi otroka. Zdad teče pravda za dete, katerega mati noče izročiti ljudem, v katere nima nobenega zaupanja.

Bogastvo bivšega ruskega carja

Zadnji ruski car je veljal za najbogatejšega človeka v Evropi. Njegovi letni dohodki so znašali 150 milijonov zlatih rubljev, njegova civilna lista pa 32 milijonov rubljev. Poleg tega je imela vsaka princesa in vsaka velika knežinja svojo apanažo. Carjevi dohodki so bili tako ogromni, da je mož vsako leto naložil v blagajno za doto svojih hčera 80 milijonov rubljev.

Poleg tega je imel ruski car velikanške vrednosti v nepremičninah. Vse to je podedoval, toda tega še ni bilo dovolj in je svoje imetje množil z dokupovanjem. Naposled so njegove nepremičnine zavzele toliko prostor kolikor znaša cela površina današnje Nemčije. Gozdove je sekal, les pa prodajal, a zemljo je dal ljudem v obdelovanje. Nepregledni so bili carjevi vinogradi, rudniki in mlini. V Sibiriji je imel car najboljše rudnike za platino, zlato, srebro, železo in baker. Vse to je sedaj last celokupnega ruskega naroda.

Gospa Kolontaj, nova sovjetska poslanka v Mehiki.

Pariška lahkovernost

Dr. Edmond Locard, ki so mu njegovi veliki kriminalistični uspehi pridobili naziv Sherlocka Holmesa II, je pravkar izdal v Parizu svoje memoare: «Le Crime et les Criminels.» Napeta in vsestransko zanimava knjiga. Pripoveduje med drugim:

— Posetila me je nedavno premožna dama ter mi pripovedovala, da je med svetovno vojno izgubila moža. V globokem tugovanju se je pridružila nekemu spiritističnemu krožku in na sejah se ji je takoj začel javljati duh pokojnega moža. Čez par dni se javi pri njej mlada dama, se predstavi kot prvovrsten spiritističen medij; ta se vdovi ponudi za družabnico, češ da bo odslej mogoče doma ob vsaki priložnosti klicati pokojnega moža in se z njim razgovarjati.

Naravno je vdova rade volje sprejela mlado damo v svojo hišo in je polagoma podlegla njenemu vplivu. Dvakrat, trikrat, a tudi večkrat dnevno sta klicali pokojnika, ki se je vselej tudi javljal ter dajal na vsa vprašanja točen odgovor in takšne nasvete, ki so bili v prilog mladi družabnici. Leta dni je trajala ta komedija, končno pa jo je kot sleparijo razkrinkal neki vdovin sorodnik ki že ni mogel več mirno gledati, kako je mlada pritepenka podvržla vdovo svojemu vplivu s tem, da se je dama predstavljala kot pokojnikov duh ter pritegnila vsu upravo imovine nase. Zdad je v zaporu.

Število medijev in vedeževalk je v Parizu ogromno. Celu soproge državnikov in vseučiliških profesorjev se v

Cesarica Charlotte,

vdova nekdanjega mehlkanskega cesarja Maksimilijana, ki je pred dnevi v Belgiji umrla.

Chaplin o svoji aferi

Listi so že dovoljno poročali o Chaplinovi zakonski aferi in tudi naši čitatelji so jo imeli priliko zasledovati. V Ameriki so bili sprva duhovito močno orijentirani proti nesrečnemu Charlieju, zakaj njegova žena je dvignila velikanski hrup. Zdad pa se že opaža preokret; predvsem je k temu pripomoglo dejstvo, da je Chaplin pokazal v vseh vprašanjih, zadevajajočih njegovo ženo in njene zahteve, veliko popustljivost, in je neizprosno le v enem: da se mu prizna pravica, obdržati svoja dva otroka pri sebi.

Se bolj so odvrnile simpatije javnosti od Lite Greyeve njene nebotične denarne zahteve, zakaj ves svet ve, da

je bila ubožna kakor cerkvena miš, ko jo je Chaplin poročil. Takisto je Ameriko razvnela njena brezobzirnost, ko se ni zadovoljila z očitki in obrekovanji najhujšega kalibra, nego je celo zahtevala in dosegla, da je sodnjaja Chaplinu sekvestrala njegovo celokupno premoženje, mu z odtgnitvijo njegovih filmov iz prometa odvzela možnost preživljanja ter ga takorekoč vrgla na cesto med berače. Kdo bi se potem čudil, da so Chaplinu spričo toli odvratne taktike odpovedali živci in je moral na zahtevo zdravnikov v posteljo?

Nekaj dni preden je Chaplina zadel živčni šok, o katerem smo v «Jutru» že poročali, je bil veliki komik glasom izjav novinarjev, ki so ga posejili, silno deprimiran. Pušil je cigareto na cigareto, ne da bi mogel zakriti razburjenost. V intervjujih je izjavil, da izvira vsa ogabna gonja od njegove tašče, ki da vodi pravcato zaroto proti

Listnica uredništva

Nisem mogel drugače, nego sem dal v novine sledeči razglas:

OFERTNA LICITACIJA za soliden, trpežen pogreb. Prijazne ponudbe na upravo lista pod značko «Na obroke».

Soliden, trpežen pogreb je edino in je vse, kar mi ima bodočnost še na programu. Kajti so me bridke izkušnje zadnjih dni neovržno prepričale, da nisem za nikakšno rabo več na svetu, za prav nikakšno, niti ne za listnico uredništva. Tako spoznanje je jako porazno in kakor rečeno, dal se bom pokopati. Solidno in trpežno. Prijazne ponudbe itd. in «Na obroke».

Stvar je taka: Pepe, ki sedi v uredništvu, je izdajati pričel nov mesečnik, ime mu je «Ženski horizonti» in ima ilustrovano prilogo «Pisker-lonec», združeno z abonmanom pri frizerju. Razložil mi je, da so socialni problemi, duh stoletja, novi horizonti in ženski pokret jako pomembne besede. Pokreta da se ne da več tajiti nikakor ne niti stoletja, horizontov in žensk. — skratka: nujna potreba da je rodila njegov mesečnik,

ki da obeta najlepše nade. Potrebuje pa, je rekel, sotrudnika za listnico uredništva. Vsaki vrli naročnici da je zagotovljena važna pravica, v vprašanju se obrabčati na uredništvo, uredništvo pa jim bo drage volje na razpolago s svojim bogatim izkuštvom. Takih vprašanj da se je nabralo že milijon, ne dosti manj, tako silen, je dejal, je nagon v našem ženstvu po izpolnitvi, napredku in sploh. Ne pozna pa, je dejal, sposobnejše osebe, da bi reševala vprašanja vrlih naročnic in tako bila slovenskemu ženstvu v težkih, življenjskih dvomih zvezda vodnica, nego mene. Zato da je sklenil v svojih uredniških nedrih, da vsa pisma s fotografijami vred in drugo pritliklino izročiti meni in mojemu večjemu presesu. Posel da bo trajen in jako zaslužen, po 50 par od vsake vrste. Naj torej ne bom šalobarda in naj udarim!

Ponudba se mi je zdela jako častna, kajti sedanja vmesplošna gospodarska kriza sega tudi mojim pridobitnim razmeram globoko v žep.

Pepe mi je prijatelj. Odgovoril sem mu, da vem, kaj so horizonti in ženske in pokret. Cesar pa ne vem, nego prosim pojasnila, je to, kakšno stališče zavzema slavno uredništvo «Ženskih horizontov» zastran nagrade za

začete vrste in zastran morebitnih preudimov.

Pa je položil Pepe roko na uredniško srce in izjavil, da mi bo začete vrste plačal enako kakor polne; kar se pa tiče morebitnih preudimov, je dejal, ne reče več, ne reče manj, nego: morebitni preudimi niso izključeni.

Prožil mi je desnico, udaril sem vanjo in potem mi je še isti večer izročil dehtečo korespondenco z živim in mrtvim inventarjem; spravljeno jo je imel v ženski nogavici, dolgi kakor črevo — rekel je, da je bila priložena enemu izmed pisem, bom že našel, kateremu.

Ne brez ponosa sem jo prevzel — o, da je ne bi bil nikoli! Še bi lahko živel kako leto, zadovoljen sam s seboj in spoštovan od omizija. Prepazno je! Spoznanje je prišlo nad me, ki mi ne da več živeti, spoznanje, da nič ne vem, nič ne znam. V humanistično gizmazijo sem hodil, ki je vir vse učenosti, 25 raznovrstnih izpiztov sem prestal z zakonitimi taksami in izpričevali, vendar pa moje sposobnosti niso tolike, da bi bil kos in bi mogel v listnici uredništva odgovor dati tudi le na eno izmed vprašanj, ki jih je vpslalo pouka, prosvete in napredka željno slovensko žensstvo.

Bojim se: moja vzgoja je bila zgre-

šena. Bojim se: ustroj in učni red humanističnih gimnazij nista taka, da bi ustrezala potrebam življenja v občini listnici uredništva posebe.

Toda prepozno je prišlo zame to spoznanje. V poduk in svarilo naj služijo vsaj mlademu rodu!

O čemur so si vrle naročnice »Ženskih horizontov« izustrovanje prilogo «Pisker-lonec» želele pouka in nasveta, so bili tiše predmeti:

1. V najobilnejši meri mučijo naše žensstvo dvomi in skrbi zastran madežev. 56 je bilo vprašanj, kako odpraviti madeže, madeže najraznovrstnejše: od masti, od olja, od črnila, od podporučnika, ki je šofiral avto, od smole, od krvi itd.; a naj bi se madeži odpravili iz najraznovrstnejših predmetov: iz papirja, iz rokavic, iz krep dežna, iz politure, z nosa in ne vem še iz česa drugega!

Sram me je, toda ne pomaga tajiti in skesanu priznavam: ne vem, kako se odpravljajo madeži. Tega se nismo učili! Pa bi bilo treba, da bi se bilil Madeže delamo, madeže dobivamo, to nam je pol življenja; — potem se trudimo, da madeže zopet odpravljamo, to nam je druga polovica življenja. O, in smo se vsake vrste stvari učili, ki nas ni vprašal zanje živ krst vse žive

dni, niti v sanjah jih nismo potrebovali. O madežih pa, ki so takorekoč naš vsakdanji kruh, o madežih se nismo učili nikdar nikoder nič!

Kakor z madeži, se mi je godilo tudi z drugimi vprašanji:

2. Ali in kako se da iz govedine, ki že malo cika, prirediti fin telečji gulaž?

Ne vem, ne ali, ne kako! Ne vem, pa če pri tej priči postanem govedina in ciknem! Se nismo učili.

3. Kako se odpravijo uši iz cvetličnih lončkov? (Pet vprašanj.) — Ne vem.

4. Ali je uredništvu znan zanesljiv recept za vkuhavanje bučnih pečk? — Ne vem. Nič ne vem. Vem le, da ne vem. In bi lahko odgovarjal, da ne vem, še predno čitam vprašanja.

5. Ali sme otročičku ostriči prve lake mati ali jih mora očeti?

6. Kateri zdravilni čaj je najbolj priporočljiv za rast obrvi?

7. Kaj bi nasvetovalo uredništvo zoper premočne noge? (Priložena nogavica.)

8. Ali se spodobi za mlajšo, simpatično damo, da piše drame? (Priložena fotografija.)

9. Kako se da polenovka okusno pripraviti za svečano svatbeno pojedino?

10. Kako bi se dalo žensstvo rešiti iz

alučajih boleznih v obitelji raje obračajo nanje kakor na zdravnika. Zmote in sleparije gredo roko v roki. Povdariti je treba le, da se je neprestano motila tudi božanska Madame de Thebe, ki je tekomi svetovne vojne neprestano napovedovala premirje, ki je končno res prišlo, toda ravno ne onega dne, kakor ga je poslednjič napovedala prorokinja. Ena izmed njenih učenk je povzročala policijski obilo opravka. Nanjo so se obračali sorodniki pogrešanih vojakov in ona jim je vselej razodela, v katerem nemškem taborišču je vojak ujet. V kratki dobi je ženska zaslužila par milijonov frankov.

H koncu se kratko anekdoto. Po prevratu je na Montmartru zaslovel lokal, kjer so spiritisti doživljali velika presenečenja. Lisztov duh je igral svoje skladbe na klavir, Lamartine je recitiral svoje stihe — skratka vse prikazni davnih pokojnikov so tu izpolnjevale program. Za medija je fungiral nedaven komedijant, ki je seveda tudi prerokoval. Nekoč zvečer po končanem programu je pozvonilo. Neznani mož je želel govoriti s slavnim medijem.

— Prosim!
— Rad bi vedel, ali mi bo uspela stvar, ki jo že par dni gnetem v mislih...

Medij pogleda neznancu v oči in po kratki pavzi svečano zatrdi:

— Vsekako, gospod! Stvar vam mora uspeli. Za primerno nagrado vam lahko navedem podrobnosti...

— Ni treba! Vidim, da ste izredno sposoben mož. Sem detektiv Vallet in bom izvršil nalog svojega šefa Locarda. Pojdiva!...

Praizvor novega testamenta

Italijanski učenak Luigi Moccia trdi, da se mu je posrečilo priti v posest 31 grških pergamentov, popisanih s prabesedilom novega zakona, ki ga je napisal Jožef Jeruzalemec, učenec Jezusa Kristusa. Dokumenti so pisani v starogrškem jeziku. Na zadnjem listu je pripisal Jožef Jeruzalemec poslovilno pismo na svoje verne brate.

Ce je res, kar trdi rimski učenjak, ter so se našla pristna besedila novega zakona, ima človeštvo prvih pred seboj prvotni tekst štirih evangelijev sv. pisma. V tem primeru bi bili pergamenti silno važna pridobitev za krščanstvo, ker nudijo doslej neznan viro o postanku krščanstva.

Živ mrtvec v Berlinu

Po pretoku osmih let so odkrili v Berlinu neverjetno sleparijo. Pred osmimi leti je namreč javilo povelstvo nekega pešpolka, da je padel na vzhodni fronti grenadir Karel Schulz. Tovarjši so ga pokopali še isti dan in dva dneva pozneje so poslali njegova izkazila, denar in osmrtnico ženi v Berlin. Meseca maja 1924, torej celih šest let po objavi smrti svojega moža, se je Schulzova vdova poročila in je vzela za moža nekega poslovodjo. Počutila se je v drugem zakonu povsem srečno. Kmalu potem je šla žena v zavarovalni urad v Brandenburg ter je zahtevala, da se ji izplača zavarovalnina po pokojnem možu. Toda kako se je prestrašila, ko so ji tam pokazali invalidsko legitimacijo Karla Schulza. Bivša Schulzova žena je morala seveda izjaviti, da človeka, ki je predložil invalidsko izkaznico, ne pozna, ker je njen mož že pred 8 leti umrl. Stvar pa se je kmalu pojasnila in izkazalo se je, da Schulz še živi in da se je vdrugič poročil. Ko je to čula, je dobila živčni napad in so jo morali oddati v zdravniško oskrbo.

Sedaj prihajajo na dan zanimiva poročila o grenadirjevi »smrti«. Mož pravi, da je o priliki nekega napada na fronti vzel vsa svoja izkazila iz žepa ter jih podtaknil nekemu tovarišu, ki je obležal mrtev na fronti. Teža človeka je sanitetna kolona pobrala, mu izpraznila žepa, ga pokopala, dokumente pa poslala Schulzevi ženi. Schulz je nato dezertiral in je ostal v rokah sovražnika do konca vojne. Ta pustolovščina bo seveda imela za Schulza neugodne posledice, kajti »mrtvi« grenadir se bo moral zagovarjati radi dezertiranja, radi bigamije in radi prevare oblasti.

Fabrika sleparskih doktoratov

V Ženevi so oni teden razkrili velikanski škandal. Neki Demole je vzdrževal sleparski zavod za podeljevanje profesorskih naslovov in doktoratov. Imel je kliente iz vseh dežel in proti visoki denarni odškodnini je prodajal doktorate in profesorske naslove. A ne samo to. Njegovo delovanje se ni raztezalo samo na Švico, na Francijo in na Kanarske otoke, temveč tudi na prodajanje častnih diplom Društvu Rdečega križa ter na prodajanje papeževih, španskih, portugalskih in francoskih naslovov.

Demole je namreč ustanovil nekako »orientalsko univerzo«, ki se je pravzaprav nahajala v Washingtonu in kjer so predavali neverjetni ljudje: moški, ki so se vrnili iz ječe, in profesorji, ki so pobegnili iz norišnice. Kot vodja universe je fungiral neki Heller, ki se je izdajal za duhovna teomonistične religije. Ta mož je bil že večkrat kaznovan. Demoli je bil z njim v najtesnejši zvezi in je proti denarni odškodnini dobival doktorske diplome kar na debelo.

»Orientalska univerza« ni izbirala svojih klientov. Nekemu dentistu je na pr. izdala doktorat na podlagi ničvrednega dela o pomenu zdravih zob za zdravje, neki drugi pa je bil proglašen za doktorja na podlagi dela o prvem grehu Adama v rajju.

Slepar Demole je postopal zelo rafinirano. Uredil je stvar tako, da so njegovi lažni doktorski in profesorski naslovi imeli veljavnost tudi v Švici in so jih priznavale celo skrajno previdne švicarske oblasti. Slepar pride seveda na zatožno klop in bo obsojen na težko kazen.

Tujec v današnji Rusiji

V berlinski »Vossische Zeitung« popisuje Paula Stenerjeva svoje vtise iz Rusije. Kadar se kdo vrne iz Rusije domov, pravi korespondentka, ga oblegajo domačini in rojaki s kopico vprašanj, kajti radi bi izvedeli vse, česar jim tudi ni mogoče povedati. Posebno je opaziti, da zanima svet življenje tujcev v sovjetski državi. Toda kakor povsod na našem planetu tudi v Rusiji kajti dobro ali slabo zadovoljstvo tujca z ruskimi razmerami od njegovega subjektivnega razpoloženja. Če prinese tujec v Rusijo dobre pogoje za bivanje v tej deželi, se bo v njej dobro počutil, v nasprotnem primeru ne bo ustrezno njegovim željam in zahtevam.

Rusija je morala, preden je dovolila tujcem vstop na svoje ozemlje, urediti svoje notranje razmere. Kdor zdaj pride v Rusijo, se mora že v naprej pripraviti na nekakšno enostavno, proletarsko življenje. Od moskovskega prometnega reda do zapadne evropske prometne kulture pa je seveda še ogromen korak. Če dospel na moskovski kolodvor zgodaj zjutraj, boš razočaran, kajti našel ne bo nobenega avtomobila. Uporaba kočije pa je zelo neprikladna. Vozovi ruskih izvoščkov imajo namreč samo dva sedeža in za prtljago na njih sploh ni prostora. Avtomobili so na razpolago šele ob 8. zjutraj, ob 10. zvečer pa jih ni nikjer več. Kdor ga potrebuje, mora naročiti posebno vozilo in to stane že za kratko pot 150 do 200 Din.

Ruski hoteli so državna podjetja. Teoretično tiči v tem neka prednost, ker se tujec, ko stopi na ruska tla, zaupa državnemu zavodu, toda praksa govori drugače. Hotelska institucija v sovjetski Rusiji ne očituje niti malo trgovskega duha. Sob ni na razpolago, stanovanjska kriza je velika in vse razpoložljive prostore okupirajo večinoma domačini. Izpod šestih rubljev sploh ne moreš najeti sobe. Soba z dvema posteljami stane 8 do 12 rubljev za noč in to celo v hotelu, ki ne spada v prvo vrsto. Za stanovanje potreš tujec toliko, kolikor bi mu v kaki drugi deželi zadostovalo za ves dan. Služinčad je podržavljena ter izvršuje posle kakor vsi državni uradniki. Pride v hotel kadar se ji zdi in opravlja kar hoče.

Edina prednost v ruskem hotelu je ta, da se gost lahko sam oskrbuje s hrano. Kupi si lahko kavčarija, sira, rib, naroči si lahko v hotelu čaj in samovar. Splošno pa je hrana v hotelih

zelo dobra in okusno prirejena, a tudi primerno draga. Najceneje ješ v Stoloviji, veliki narodni kuhinji, katero podpira moskovska vlada, kjer pa baš radi tega ni vse čisto.

Posebno živahen je tramvajski promet, ki veže vse važnejše ulice in trge. Toda vozovi so vedno prenapolnjeni, ker je preveč občinstva. Kdor se hoče hitro prepeljati iz kraja v kraj, mora najeti izvoščka. Če se z njim spretno pogodiš, ni baš predrag. Včasih popusti za polovico prvotne zahtevane vsote.

Prometni nameščenci so prijazni in ljubeznivi ter skušajo zadovoljiti domačine in tujce. To je vsekakor pozitivna pridobitev sedanjega režima, a kljub temu je svetovati vsakomur, ki se odpravlja v Rusijo, da se najprej posvetuje s človekom, ki dobro pozna odnotne razmere. Na ta način si prilrni mnogo truda, časa, denarja, dosti izkustev in največ razočaranj.

Lasje in značaj

Večina fiziologov trdi, da se po barvi lica da presoditi, v kolikor se je spremenil človekov značaj. Veseli in srečni ljudje imajo svežo barvo lic, nasprotno je rumenkasta barva znak žalosti, otožnosti in zamišljenosti. Sinja lica pričajo o nedostatku energije, bodisi fizične bodisi moralne. Rdeča koža na licih pa pričča, da je človek razburljiv, nasilen in mnogokrat tudi vdan pijaci.

Lasje, posebno moški, so bili že večkrat predmet proučevanja fiziologov. Tudi ostale zunanosti se ne more pri tem prezreti. Majhni, debeli ljudje so navadno temperamentni, mehki in sijajni frada je znak nežne duše in če človek prijazno govori, ni dvoma, da je tudi zelo ljubeznjiv. Ljudje močnega značaja imajo navadno gosto in črno brado. Nasprotno pa so plavalosci in ljudje kostonjevih las manj energični. Ljudje sivih las so navadno hudobni in zahrbtni. Toda tudi pri sivolascih nam je razlikovati dve vrsti ljudi, spletkarje in blage duše. Črni in zaviti lasje pričajo o razboritosti, toda ne baš o posebni iniciativni. Kdor pa ima črne in goste lase, ima navadno tudi malo duha, zato pa so taki ljudje običajno pridni in delavni.

Osveta mrtvih

Kakor poročajo angleški listi, je pred nekaj tedni zbolel najslavnejši japonski traged sedanjosti, igralec Ono-ye Kikurgo. Poklical je k sebi na konzultacijo najodličnejše zdravnike, toda ni enemu se ni posrečilo ugotoviti točne diagnoze bolezni. Ta bolezen je resnično skrivnosten pojav; ljudje jo spravljajo v zvezo z neko vlogo, ki jo je Kikurgo nedavno igral v gledališču.

Bila je namreč na repertoarju drama »Laterna mrtvih«. Ta drama je dosegla pri vsaki vprizoritvi ogromen uspeh. Toda spremljala jo je čudna usoda: vedno so jo morali odstaviti s repertoarja, ker je vsak nosilec glavne vloge zbolel. Bila je podoba, kakor da se ta vloga maščuje nad svojimi akterji. Igralca je že po par dneh zadela kaka neprijetnost ali nesreča in to je vsakogar odvrnilo od igranja te usodepolne partije, kakor so vlogo naposled krstili v japonskih gledaliških krogih. Prvi igralec je postal žrtve avtomobilske nesreče, drugi je nenadoma oslepel na pozornici in pri neki predstavi se je celo vnelo gledališče, ki je pogorelo do tal. Drama je prišla naposled v pregovor in je veljala za nesrečno dramo, ki jo je treba za vsako ceno odstaviti s sporeda. Toda to je bilo zelo težavno. Občinstvu se je namreč »Laterna mrtvih« nenavadno priljubila in vsi so govorili samo o velikem uspehu igralcev in drame.

Gledališka ravnateljstva so se nekaj časa upirala pritisku občinstva in so dramo zaprla v arhiv. Toda zahteve po vprizoritvi so bile čedalje večje. In zgodilo se je, da je sklenil prevzeti usodepolno vlogo, ki je onesrečila že toliko umetnikov, najslavnejši traged današnje Japonske. Premijera je bila veličastna. Tudi repriza je potekla brez posebnosti in ljudstvo je že jelo vročati, da so bile vse govornice o »nesrečni dram« samo mlavec prazne slame. Toda prišlo je kmalu drugače. Ko se

je Kikurgo vrnil od prve ponovitve domov, je našel mater, ki je bila pri njegovem odhodu v gledališče še popolnoma čvrsta in zdrava, na mrtvaškem odru. Smrt je nastopila baš ob času, ko je drugi igral svojo vlogo. Kikurgo je hotel pokazati, da tudi materina smrt nima vpliva na njegov umetniški poklic in je nastopil tretjič. Toda na odru je dobil sredi igre srčen napad. Predstavo so morali prekiniti, igralca pa so odpeljali na njegov dom, kjer leži sedaj že več tednov brez zdravniškega sveta in pomoči in čaka, da mu vrne zdravje tista tajna sila, ki mu ga je ugrabila.

Akti iz Matteottijevega procesa

Italijanski vseučiliški profesor Gaetano Salvemini, eden izmed voditeljev italijanskih emigrantov v inozemstvu, je te dni deponiral v Londonu izredno važen dokument, ki bo pripomogel do zgodovinske jasnosti sedanje dobe v poznejših časih. Posrečilo se mu je namreč dobiti iz Italije celo vrsto spisov, ki se tičejo umora socialističnega poslanca Matteottija.

Na razpravi v Chiettiu, kjer se je umor obravnaval, je bilo razglašeno, da je Mussolini na tem umoru nedolžen. Dokumenti, ki jih ima v rokah prof. Salvemini, pa jasno pričajo, da je Mussolini pri stvari bil udeležen toda sodišče je seveda šlo mimo momentov, ki so obremenjevali ministrskega predsednika in voditelja fašistovskega režima. Akt je vzbudil v Londonu razumljivo pozornost. Mussoliniju, ki se je še pred kratkim hvallil, da spi sladko kakor dete, pa bo verjetno prikrajšana marsikatera urica spanja.

Mož, ki ima dvanajst nevest

Originalen slepar se je moral te dni zagovarjati pred berlinskimi sodniki. Kurt Damast si je preskrbel s pomočjo svoje sestre niz naslovov njenih številnih prijateljev, katerim ni povedal, kdo je, marveč je šel k njim na obisk ter se izdajal za davčnega uradnika. Na ta način se mu je posrečilo priti do važnih podatkov, s katerimi je goljufal naprej. Ko je zbral dvanajst takih davčnih izkazilnih listin, je šel od časa do časa na davčni urad in javil, da je njegova

nevesta X porodila nezakonsko dete. Urad mu je izdal potrdilo, s katerim je šel k bolniški blaginji in tam je potegnil lep denar za »porod«, ki ga sploh ni bilo in za oskrbo dojenčka.

Ta prevara se mu je posrečila v treh primerih, ko se je deklariral za nezakonskega »očeta«. Davčna oblast pa je vpisala v svoje registre dvanajst deklet za nezakonske matere, dasi ni niti ena izmed njih rodila otroka. Sleparija je prišla na dan šele tedaj, ko je davčni urad izpolnil tiskovine, na podlagi katerih je hotel terjati nezakonskega očeta za alimente. Seveda so se ob tej priliki pojasnile tudi nemogoče stvari. Neka deklica, katero je slepar naznanil davčni oblasti kot nezakonsko mater, je bila celo osumljena, da je svoje dete umorila. Suma se je oprala popolnoma šele tedaj, ko je bil Damast razkrinkan. Slepar je priznal svoje dejanje ter je bil radi goljufije obsojen na dve leti ječe.

Inventurna prodaja
14 karatnih mansetnih gumbov 33 I
po zelo znižanih cenah
F Cuden. Ljubljana, Presernova ulica 1

X Abeceda za cigane. Moskovski profesor Sergjevskij je sestavil za ruske cigane ozimora za njihov jezik posebno abecedo. Kakor znano, ciganski narodi doselej še nimajo niti svoje slovnice, niti pismenih znakov za svoj jezik.

X Gripa na Danskem. V Kopenhagnu se španska influenza tako širi da je velela vlada zapreti vse varietete ter kinematografske in plesne dvorane.

X Domela l. 1924. Lažni hohenzollernski princ Harry Domela, ki je v nemški javnosti povzročil splošno razburjenje s svojimi pustolovčinami ter se nahaja sedaj v rokah pravice, ni zagrešil samo pustolovčin v Nemčiji, marveč je pustolovil l. 1924 tudi drugod. Prišel je iz Rusije v Darmstadt in se je izdajal za grofa Palena. Posrečilo se mu je v tej vlogi prevarati celo filozofa Keyserlinga, češ da je zabredel v veliko denarno zadrego. Grof, znan človekoljub, je imel toliko srca in usmiljenja s sleparjem, da mu je dal denarno podporo in še priporočila pisma, s katerimi je potem pustolovec tudi drugim izvajal denar iz žepov.

Idealno pralno sredstvo za vse bele in barvaste stvari iz svile, volne in platna, je

ENA

duševnega robstva in katero sredstvo se priporoča za kodranje las?

11. Kako se odpravijo ozeblina na nogah? (Osemkrat.) Enkrat z dodatnim vprašanjem: Ali so ozeblina na nogah zakonski zadržek? (Priložena fotografija.)

12. Katero barvilo je najboljšje za ustnice in lica? (Petindvajsetkrat.)

13. Ali se sme pred pričami proglašena zaroka zopet stornirati? (It., itd., itd.)

197 je bilo vprašanj. In na vsa vprašanja nisem vedel in ne vem drugega odgovora, nego: ne vem, ne vem, ne vem.

In sedaj čakajo vrle naročnice na odgovore in polne zaupanja štejejo dnevi in štejejo ure, na madežih, na mesu, na polenovki, na ozeblinah, na ustnicah in licih pa se jim godi nezasišana škoda!

V dno duše me je sram in, kakor rečeno, samo s solidnim, treznim pogrebom lahko še resnim ostaneč svoje ga ugleda.

Pepe je že obljubil, da se bo udeležil pogreba in da bo opisal mojo »zadnjo pot«. Samo ta hip, je dejal, da nima časa in se tudi boji prehlada; zato naj preložim pogreb na poletje. Listnico uredništva pa, je dejal, je izročil hišnici in je dejal, da ji gre delo imenitno od rok.

S. V.:

Le izprememba je stalna

Vsem onim, ki se bodo spodtikali ob pomanjkanju fraz v tej zgodbi, povem, da mi je od vseh pesnikov in pisateljev ostalo komaj toliko, kolikor bi se pozlatilo železo, ki bi viselo v dimniku, če bi spodaj kahal zlato.

Ne pišem zato o njem, ker je pri sto devetdeset centimetrih dolžine tehtal petdeset kil.

Tudi zaradi nosu ne pišem o njem. Bože, to je bil nos! Ne tepka ne kumara: med obema je bingljal. bingljal. Razkošati in razbohotal se je sredi obraza. Višnjevo nadahnjeno že po naravi, je bil proti koncu sladko baržunast in prav na koncu je imel — o, ne bradavice, ta je prenavadna — ampak globoko brazdo, ki ga

je delila v dva izrazita grebena — tako je bil bujen. Lahko bi bil začel: Nekoč je bil nos...

Ni vzbudil moje pozornosti zato, ker je pri računski šolski nalogi trikrat prepisal besedilo in oddal zvezek brez vsakega računa in ker je bil eden prvih gasilcev v razredu. »Sprical« pa ni iz strahu pred dvojkami, ampak zato, ker je bil športnik — ne vem ali petelinje ali peresne teže, to naj ugotovi specialist — in je sovražil sključeno sedenje v klopi.

Castna beseda, da ga ne bi spravljaj pred javnost, ker je pri djački četi snedel za pet drugih in je še trdil, da ni ničesar videl v svojih ustih, ali pa, ker je včasih rekel: »Boma pa ena reki! Fric, ti boš čez dajal, mi boma pa not padal«; ali pa, ker je zvečer dejal v sobi: »Pejma se mal afne!« in ni bil hud, ako smo ga izpraševali, če ga je res Kludsky kazal za noja.

O. noben žid tako varno ne zaspi v Abrahamovem naročju, kot so Ljubljanci brezskrbno legali takrat, ko je visoko nad njimi čulo junaško oko borca, ki se je zadovoljil s štirimi kilami kruha na dan in ki je komandiral rekrutu, katerega je učil: »V štiristope na desno!«

Da bi imel moč pokazati vam njego-

ve oči! Kdor je videl jezero na dnu sto šest in trideset metrov globokega prepada Mačobe, si bo približno — in samo približno — mogel predstavljati te čudovite oči. Globoko so bile in daleč od življenja; nikdar niso bile nikamor uprte, zle so nekam v četrto dimenzijo in so prezrele življenje, ki je valovalo okoli njihovega posestnika. Pri štiri in dvajsetih letih se ni bil zaljubljen in čudno se mu je zdelo, če je bral; on, ona, ono! Hribi, pokrije nas, mlade grešnike, ali pa njega, da nam ne bo budil vesti!

To torej niso vzroki, da se zaradi njega preliva črnilo; vzrok je to, ker se je moč izpremenil. To je tako čudno in neverjetno, da je nejeverni Tomaž proti meni pravil terjatelj. Tudi drugi, ki ga poznajo, so mi rekli, da se motim in da sem govoril s kom drugim, ali pa... sploh — nemogoče!

Takole je bilo:

Na Smarno goro sem šel, pa sem ga srečal bolj zamišljenega kot je bil Adam takrat, ko mu je Bog odpovedal v paradizu in je moral z vso družino na cesto, oziroma na travo (če so pa rastle samo drevesa, na ne vem kam — praprot in preslica sta že bili drevesi!) ko ni bil ne kmet ne obrtnik in mu je v ušesih še donela sodba o kru-

hu, ki ga bo jedel v potu obraza. Tako je torej šel Adam, oziroma oni dolgi njegov potomec in me je spoznal.

Blíže v življenje so prišle njegove oči; tudi po licih se mu je plazilo nekaj rdečiče podobnega. Skoraj me je obšla zavist ob pogledu na nos; kako bi z njim goljufal ljudi; vsakdo bi mislil, da sem brez upa izgubljen pijanec, bil bi pa abstinent! Res, če bi se vsakdo sam kupoval, kako drugače bi izbiral!

»Odkod pa že prihajaš?« sem ga prehitel »S Smarne gore. Je rekla ona, da pride gori, pa je ni bilo. Sedaj grem pa nazaj.«

»Katera ona?«

Se za nekaj metrov dalje v življenje so stopile njegove oči, ko je dejal: »Kako čudno vprašaj! Moja stara; smo pač v tistih letih, veš, ko je treba malo pogledati okrog sebe, da spoznaš svet in da se lahko odločiš, ko pride čas.«

Zasukal sem ga proti solncu in sem pogledal, če je pravi. Pa je bil!

Pripravimo se na povodnji in na druge nepravde — mogoče pa tudi konec sveta ni več daleč!

Darujte za „Društvo slepih“

Kraljestvo mode

Moderni maskeradni kostumi

Čenjena dama, sedaj je poslednji čas, da si privedite kostum, ako se nameravate udeležiti kakke maskerade! Stvar boste rešili enostavno, ako si primerno garnirate večerno obleko. Čas, ko se je pod maskerado razumevala prireditev, katere se je smela dama udeležiti v izraziti stilizirani kostumski obleki, je za nami. Dandanes se zahteva pri maskeradnem kostumu le malo stila in se odklanjajo vse banalne travestije. Kostumiranje za maskerado ne sme več učinkovati vsiljivo. Kostum je pravzaprav le večerna obleka, ki pa dobi posebno noto z nacionalnimi, alegoričnimi in drugimi motivi. Vsekakor pa se na celi črti odklanja grobi kostumski značaj in tip improvizacije.

To poenostavljenje maskeradnega kostuma je posledica današnje siromašne dobe, ki ne razpisa denarja za slavnostne pušne orgije, obenem pa se je tudi kultiviral okus, ki odklanja grobe efekte in stremi le za apartnimi in osebnimi učinki. Zato bo moderna dama stremela za tem, da svojo večerno toaletno okraši z malimi denarnimi žrtvami, a da pa bo pri tem vendar s finim okusom dosegla željeni efekt.

Vso stvar pač najlažje razložimo spričo slik. Naša današnja skupina je razdeljena tako, da se levo nahajajo že kustumirani maskeradni modeli, desno v ozadju pa zadevne večerne toalete v originalni obliki.

Tretja skica dokazuje, kako lahko je posebnemu modelu dati nacionalno noto. Z razmeroma malimi sredstvi se ustvari kostum španjolske na ta način, da si dama ogrne veliko ruto s franžami ter si uredi apartno kodrasto frizuro, v katero je zataknen visok španski glavnik. Franžasto ruto premorejo številne dame, saj jo porabljajo za gledališče in različne plesne prireditve. V ostalem pa se taka ruta dá lahko doma izgotoviti iz gostega kineškega krepa, ki se garnira s franžami ter opremi s slikarjjo, nitmi ali volneno vezelinjo, ki učinkuje zelo plastično. Na ramenih, kjer je ruta spleta, namestijo veliko cvetko.

Ako želiš ustvariti fantazijski kostum Pierete, se najbolje poslužiš kakšne stilne obleke. Ozek gornji del je posebno na mestu pri vitkih damah, partijska krila pa se ob bokih podložijo z žimo. Ob pas pritrjijo številne peštre svilene trakove, katerih konci med seboj živahno kontrastirajo v barvi. Iz tila ali barvnega organdyja izgotovijo zapetostje in ovratnik. Odrezek črne svilene nogavice ti pa služi za primerno čepico ter ti prihrani velike stroške za periko, ker si tu lahko izgotoviš koderčke iz bele ali barvane volne. Pavje pero je za okras glave vedno najprimernejše.

Vsaka skromna, ravna svilena ali brokatna obleka se dá lahko izpremeniti v orjentalaki kostum, ako za pas porabiš pestro svilo ali brokat. Poglavitno je okrasje glave, ki obstoja v imitiranih biserih, nanizanih na žice Razni koljeji obkrožajo obraz in nadomeščajo dragocene ogrlice.

Za cvetlično obleko se dá dobro porabiti čipkasta ali črna obleka. Tretja skica v ozadju kaže osnovni model: bluzast globoko izrezan gornji del in lahkotno krilo. To obleko garniraš v pasu in izrežeš s primernimi cvetkami in listi ter razen tega tudi na zapetjih fiksiraš velike cvetke. Glavo okraši z veliko obrnjeno in deloma kakor majhen klobuček porabljeno cvetko. Šali iz gaze ali tila so za redute vedno priljubljeni.

Kodrasta frizura

Je letošnjo plesno sezono zopet v modi. Nihče še ne stiti, ali ne gre tu za spreten poslovni trik velikomestnih frizerjev ali pa za resnično modno novost. A kakorkoli, treba se

bo z vprašanjem kodraste glavočice še precej baviti. Pripravna je seve samo za večer. Gotovo pa je, da številne dame ne bi rade opustile eton-frizure, ker je za doraščanje las potrebnih par mesecev in bi se torej v sili morale posluževati umetnih kodrov. Druge dame, ki so bile dovolj previdne, da si las sploh niso dale strižiti, pa tudi nadalje sicer podnevi ne bodo »moderne«, zato pa si bodo za večer lahko z malim trudom uredile kodrasto frizuro, ki bo gotovo vzbujala splošno občudovanje, saj je zares najprimernejša k novim izključno »femininim« večerim toaletam. Vsekakor pa bo poteklo še precej vode v morje, preden se bo zopet izpreobrnil ves ženski svet ter opustil striženje las.

Cvetka iz strasa

velja za najnovejšo novost na področju mode imitiranega okrasja. Na prvi pogled je taka cvetka iz napačnih kamnov nekoliko odbijajoča in se bodo posebno one dame, ki so vajene nositi le pristno okrasje, težko priva-

dile novi modi. Ker pa je taka cvetka vendarle dekorativna, bo polagoma predstavljala modno sestavino elegantne toalete. Oblike teh cvetk so najrazličnejše, a se v dobri izvedbi dajo izorno uporabiti. Najbolj priljubljene so rože, velike marjetice in tulipani. Mnogoljubne neizrazite cvetke, kakor n. pr. nageljčki, pa se seveda ne dajo imitirati, ker gostost cvetnih listov in nakopičenje kamenčkov ne bi napravilo dobrega vtisa.

Plesne toalete

modni atelije
M. ŠARC
LJUBLJANA, Kongresni trg 4.

Radio

Izvleček iz večernih programov
DUNAJ (517 m 7 kw), BERLIN (484 m 10 kw), LIPSKO (366 m 9 kw), FRANKFURT (428 m 9 kw), STUTTGART (370 m 10 kw), LANGENBERG (469 m 60 kw), RIM (422 m 12 kw), PRAGA (349 m 5 kw), BRNO (441 m 3 kw).

Nedelja, 23. I.
DUNAJ 18.30: R. Wagner: »Somrak bogova«. Opera s predigro v 3 dejanjih.
BERLIN 19.55: Duševno življenje mladih grešnikov. (Predavanje).
LIPSKO: 19.30: Relativitetna teorija v sedanjih predstavah vsemirja. (Predavanje).
FRANKFURT 19.30: Simfoničen koncert. 1. Haydu: Simfonija str. 4, v C-duru. — 2. E. Toch: Koncert za čelo in komorni orkester. — 3. R. Strauss: »Don Quijote«.

STUTTGART 20: Pevski večer.
LANGENBERG 20: Beethoven: »Fidelio«. Opera v 2 dejanjih.
PRAGA 19: Prenos iz narodnega gledališča v Pragi.
BRNO 19: Koncert orkestra in solistov.

Ponedeljek, 24. I.
DUNAJ 18.40: Svetovni zračni promet čez polarne kraje. (Predavanje).
BERLIN 19.30: Verdi: »Othello«. Opera v 4 dejanjih.
LIPSKO 19.30: Prenos opere »Othello« iz Berlina.

FRANKFURT 20.15: Zabaven večer.
STUTTGART 20: Simfoničen koncert. — 1. Glazunov: IV. Simfonija. — 2. Liszt: Klavirski koncert v Es-duru.
LANGENBERG 20.15: Koncert na citra.
PRAGA 20.02: Koncert. — Weber, Spohr, R. Wagner, S. Bach.
BRNO 19: Orkestralni koncert.

Torek, 25. I.
DUNAJ 20.05: Pust na starem Dunaju. (Glasbeni motivi iz predpustnega življenja).
BERLIN 20.30: Jakob Wassermann. (Pesnik čita iz svojih del).
21.15: Popolden orkestralni koncert.
21.30: Večerni koncert radiofonskega orkestra.

LIPSKO 20.15: H. Johst: »Kralj«. Akustična drama.

FRANKFURT 20.15: Hebrejsko in židovsko cerkveno petje.
STUTTGART 20: J. Strauss: »Netopir«. Opereta v 3 dejanjih.

PRAGA 20: Orkestralni koncert.
BRNO 19: Komorna glasba. — Beethoven, Foerster.

Sreda, 26. I.
DUNAJ 20.05: Gilpazerjev ciklus. — 1. »Hambal«. Scena iz nedovršene tragedije. — 2. »Kdo je kriv«. Veseloigra v 1 dejanju.

BERLIN 20.30: »Zapravljivca«. Pravljična v 3 dejanjih.

LIPSKO 20.15: Orkestralni koncert. — Beethoven: 1. Uvertura iz opere »Coriolan«. — 2. Tretji koncert za klavir s spremljevanjem orkestra. — 3. Tretja simfonija. (Eroica).

FRANKFURT 20.15: Violinski koncert.
STUTTGART 20: Prenos koncerta iz Pretburga.

LANGENBERG 20.30: Orkestralni koncert. — Mozart: Simfonija v G-molu. — 2. S. Bach: Klavirski koncert v F-molu. — 3. Braunnfels: Klavirski koncert Shakespearjevi komediji. — 4. Scheinplflug: Uvertura k PRAGA 20: Koncert orkestra in solistov.
BRNO 20: Koncert pevskega društva »Foerster«.

Četrtek, 27. I.
DUNAJ 19.35: Koncert dunajskih filharmonikov pod vodstvom R. Straussa. — 1. Vojaška koračnica. — 2. Iz Italije. — 3. Ples Salome. — 4. Burleska za klavir in orkester. — 4. Tili Eulenspiegel.

BERLIN 21: Koncert na pihala.
LIPSKO 20.45: Rilkejev večer. (Uvod, kvartet, pesmi, recitacije).

FRANKFURT 20.15: Program iz del Viljama Buscha.
STUTTGART 20: Simfonični koncert. — 1. Mozart: Uvertura iz opere »Figaroova svatba«. — 2. Bahms: IV. simfonija.

21.30: Iz Goethejeve »Ifigenije« z intermezzi komorne glasbe.
PRAGA 20: Koncert. — 1. Dvořak: Godalni kvartet v Es-duru, op. 51. — 2. Tri moravske pesmi s spremljanjem klavirja.

BRNO 20: Prenos koncerta iz Prage.
Petek, 28. I.
DUNAJ 20: A. L'Arronge: »Kompanjosa«. Burka v 4 dejanjih.

BERLIN 20: »Poštarska«. Opereta v 3 dejanjih.
LIPSKO 19.30: Humpferdinck: »Kraljevi otroci«. Opera v 3 dejanjih.

FRANKFURT 20.15: F. Heibel: »Marija Magdalena«. Žaloigra v 3 dejanjih.
STUTTGART 20: Fünkbröttle.
LANGENBERG 20.15: Koncert komorne glasbe.

PRAGA 19.15: Prenos opere »Faust« iz Brna.
BRNO 19.15: Gounod: »Faust«. Opera v 5 dejanjih.

Sobota, 29. I.
DUNAJ 18.30: Wagner: »Tanhäuser«. Opera v 3 dejanjih.

BERLIN 20.30: Večer enodejank.
LIPSKO 20.15: Koncert. (Mandolina, harfa, klavir).

FRANKFURT 20.15: Mozartov koncert. — 1. Simfonija v D-duru. — 2. Maša št. 14, v C-duru.
21.15: Orkestralni koncert. — 1. Schumann: Pravljične slike. — 2. Bagričovskij: Iz ruskih pravljic. — 3. Dvořak: Povodni mož.

STUTTGART 20: Komorna glasba. — 1. Händel: Sonata za violino in klavir. — 2. Schumann: Pravljične slike, op. 113, za brač in klavir.

LANGENBERG 20: »Netopir«. Opereta v 3 dejanjih.
PRAGA 20: Mozart: »Gledališki ravnatelj«. Opereta.

BRNO 19: Orkestralni koncert. 20.45: Vesele pesmi.

To je pravi zametek
Aspirin
tableta Bayer
Pazite na medvo-belo-rdečo pošastno masko!

Humor

Fr. Maslija-Podlimbarskega

Iz dobe svetovne vojne.
Iz te dobe hranim dopisnico, ki mi jo je poslal nesrečni Fran Maslija-Podlimbarski za moj god l. 1913 iz Pulkau-a, kjer je bil konfiriran. Tja so ga spravili v prognanstvo zaradi njegovega romana »Gospodin Franjo« vsled klevet domačih ljudi, ki so iz osvete opozorili nanj, maščevalno vojno vlado.

Ker so vse ostaline, ki se tujejo naših velmož, vredne, da zve narodzanje, naj objavim pesem prigodnico, ki kaže Podlimbarskega humor v prognanstvu.
Pesem slove:

O leti mi, dopisnica,
do mesta dol ljubljanskega
v palačo blizu zvezde,
kjer za premajhne meze
gospodje sužejo peresa,
si s trudom služijo nebesal!
Priznanja, hvale tukaj ni,
oboje v raj se dobi.

Na dan mi padl Mikuša,
z imenom Tone znanega,
ki včasih je gromovnik,
a danes ljub godovnik,
Izročil moje mu čestitke,
ki vsem sem mu do zadnje nitke:
da Bog ga živi mnogo let,
naj gre po smrti v raj se gret!

Kar je na zemlji sladkega,
kar sreče mile, papkanja,
vse zlije naj usoda
iz svojega naj sodal!
To ma iz pustega eksila
želi njegov pr-jatelj — žila,
ki počil ga je zli Peran
na mnogogolki, grdi kljun.

Na koncu pesnitve je še dostavek:
Napisal ob pulkavskih vodah na dan Sv. Genovefe leta 1917, za 17.1 svojemu prijatelju Antonu Mikužu za god novodobni, dolgočasni Jeremija, v katerem se je od ovsonega kruha (konejske torte) zbudil Pezagus.

Dijaške in športne lepice

kupi'e najceneje pri tvrdk
A. Presker, Sv. Petra c. 41.

Rešitev noveletne križanke

„Jutro“

Vednaravno:
1. slovar, 5. pristan, 10. stražar, 30. Arnavi, 34. radio, 36. sidro, 38. septa, 40. zakon, 42. Ar-raa, 44. Liane, 46. »Domc«, 48. koč, 49. vas, 51. čep, 52. kot, 54. Kid, 55. Čeh, 57. dve, 58. kam, 60. car, 61. Ais, 63. fra, 64. Job, 66. sokol, 68. šepet, 70. kinin, 72. geslo, 74. Pegam, 76. krilo, 78. Lavra, 79. mehanik, 82. misijon, 85. Nikopol, 88. onstran, 91. ravnilo, 94. Absalon, 97. in 181. Srečno in veselo novo leto tisoč devetsto sedemindvajset želi (Jutro)

vsem svojim zvestim čitateljem in vestnim reševalkam križank, 103. liti, 104. en, 105. Eol, 106. jez, 107. anilin, 109. sok, 111. prt, 113. bi, 116. na, 118. p. d. (po domače), 120. S. J. (societas Jesu), 121. tri, 124. eč (centigram), 126. Valona, 127. tla, 127. oca, 128. litaka, 131. rivi, 134. a. r. (svojeročno), 135. Puc, 137. rov, 138. od, 139. str. (stran), 140. raj, 141. kor, 142. Gish, 143. oba, 144. vi, 145. ell, 147. ovo, 248. la, 150. le, 151. ne, 152. vi, 153. ne, 155. sta, 156. jen, 157. bar, 158. saj, 159. lok, 160. indie, 162. odev, 164. idio, 166. ana, 169. Aca, 169. en, 170. e. o. (ex offio), 172. Keneh, 174. bohem, 175. Eos, 176. ebu, 178. erg, 180. tri, 208. Arizona, 209. Ilmenau, 210. elegant, 211. Stanoje, 212. aldehyd, 213. nirvana, 214. akord, 216. dnina, 218. edikt, 220. Sirta, 222. agape, 224. besen, 226. beset, 228. ara, 229. grb, 231. Noe, 232. S. O. S., 234. oca, 235. car, 237. Lea, 238. dan, 240. oca, 241. Aca, 243. Ney, 244. sto, 246. alt, 248. bokal, 250. Pariz, 252. Nanes, 254. nikar, 256. Plave, 258. Diana, 261. gospod, 262. Serafin (tudi Saladin), 263. ramazan, 264. Čičerin, 265. Mormoni, 266. Elbasan, 267. Ilgana.

navpično:
1. so (st), 2. obok, 3. ar, 4. rak, 5. piš, 6. ro, 7. slap, 8. as, 9. nič, 10. srp, 11. to, 12. Amon, 13. as, 14. rek, 15. Cid, 16. ha, 17. ples, 18. iz, 19. nad, 20. Poe, 21. on, 22. vrag, (»Vrag in Katrac«), 23. za, 24. Arc (Jeanne d' Arc), 25. kar, 26. os, 27. Ibit, 28. el, 29. Rif, 30. Ana, 31. re, 32. Azov, 33. tu, 35. Douai, 37. Devla, 39. pilot, 41. kvarterna, 43. Ravne, 45. Arras, 46. dobrina, 47. Momčilo, 49. veke, 50. seme, 52. kino, 53. Tine, 55. čelo, 56. hlood, 58. Kent, 59. Mars, 61. Aron, 62. Slavoj, 64. Janž (n. pr. St. Janž), 65. bralec, 67. Le-njinova, 68. šiv, 69. Til, 70. kovarstvo, 71. nitrit, 72. gos, 73. onč, 74. pas, 75. Mae, 76. klinopis, 77. obal, 78. Lot, 80. ho, 81. N. N., 83. so, 84. jo, 86. ko, 87. pi, 89. sv., 90. ri, 92. vd. (vdova), 93. ime, 95. S. J., 96. le, 97. slavospev, 98. etil, 99. stol, 100. Deschanel, 101. el, 102. izgrednik, 108. nadir, 109. Stre-semann, 110. kapljevine, 111. posel, 112. tarok, 113. biblioteka, 114. zajec, 115. bruno, 117. arhiv, 118. P. a. (postscriptum), 119. dr., 121. Troja, 122. robec, 123. Ivana, 129. ar, 130. Kallimedan, 182. iredenta, 183. si, 186. usta, 146. Lanz, 149. Anhalt, 152. Vesenjak, 153. ni, 154. Ederia, 161. dete, 168. sova, 166. obed, 167. Orkney, 169. Ernest, 171. oseka, 172. Kind, 178. Hela, 174. bi, 177. ušesca, 179. Gain, 180. ta, 182. Marz, 183. srd, 184. vi, 185. Ozark, 188. jo, 187. S. M. (Sa Majesté), 188. tenor, 189. in, 190. Mae, 191. čudo, 192. la, 193. J. N. S. (Jugoslovenski nogometni savez), 194. etil, 196. ista, 196. so, 197. tja, 198. nego, 199. mapa, 200. eh, 201. Vit, 202. Aden, 208. mr. (agister), 204. kvota, 206. Ra, 206. ino, 207. zara, 215. oris, 217. Iona (Iona), 219. ista, 221. recc, 228. Adam, 225. seja, 227. Elba, 229. god, 230. bas, 232. San, 233. sir, 235. kan, 236. roč, 238. Din, 239. nam, 241. ali, 242. ave, 244. sin, 245. oni, 247. Iz, 248. bo, 249. le, 250. pi, 251. za, 252. na, 253. si, 254. ni, 255. ro, 256. P. n., 257. el, 258. de, 259. al', 260. pa (da)

Pariške večerne toalete

Mesto Tržič

Glavni trg

Kakor vse naše večje naselbine, tako je tudi Tržič nastal, se širil in zrastle ob Tržiški bistrici, konstantni vodi, ki je duša industrije. Nadalje pa leži Tržič na izredno važni točki, tik v mestu radi svoje ugodne lege ob vo- pred prehodom iz Posavja v Podravje. Važno prehajališče Ljubelj, oddaljeno niti tri ure hoda od Tržiča, ima svoje ime po stari rimski naselbini «Forum Lubelinum», ki je stala blizu tam, kjer je danes Tržič in zapirala veliko rimsko cesto, vodečo skozi bistriško dolmo in od tam čez globoko zarezno Karavank v Podravje. Po tej stari cesti se je vršilo preseljevanje in tudi

nikol' ne zmanjka! Bržanka je izborno, zelo močno vino, katerega so stari Gorenci zelo čislali; pravijo, da so ves vsakoletni vinski pridelek iz Brega pri Trstu pokupili in popili.

Radi ugodnega prometa in uspešne industrije je bilo v Tržiču vedno veliko blagostanje in le redko kje je bilo opaziti tako imenitno malomeščansko življenje, kot baš v Tržiču. Stari Tržičani so se čutili vzvišene nad so- sednimi podeželani. Da so se ločili od okolčanov, so kaj radi nemškutarili, seveda v zanimivi mešanici, v takozvani «ferderbani kranjščini». Še danes šaljevci radi pripovedujejo, kako je

jali v Tržič nemški industrijalci, ki so dovajali nemške delavce in mojstre. Osnovali so nemško ljudsko šolo, nazvano «kranjsko šolo», ustanovili Südmarko in Schulverein, ki sta imela namen ustanoviti nemško trdnjavo in zvezo z Nemci preko Ljubelja.

Nemškutarstvo je cvetelo v Tržiču do leta 1918, in so bili vsi naporji mladotriške napredne generacije, sedanjne voditeljice, zastojni. Šele po preobratu je uspelo temeljito pospraviti s staro nezavedno gospodo.

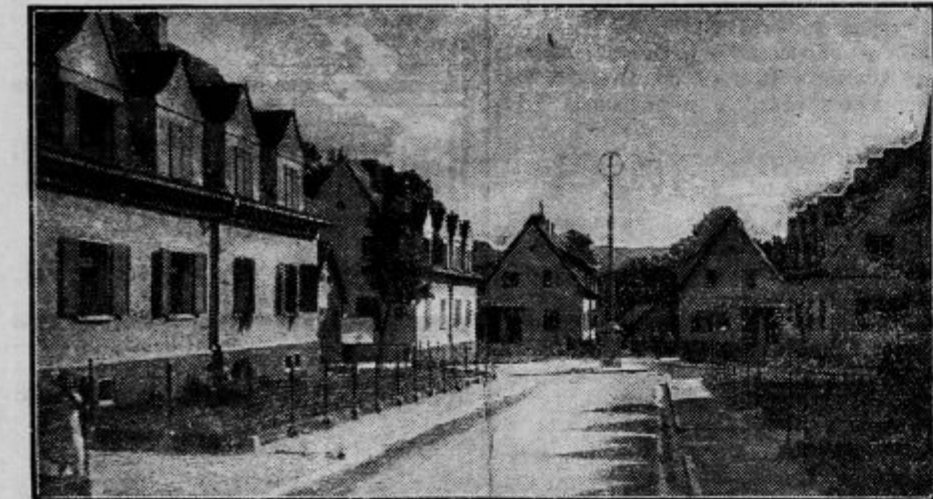
Sedaj imajo v Tržiču 5 razredno deško in dekliško ljudsko šolo, 4razredno meščansko in dvorazredno nadaljevalno obrtno šolo ter otroški vrtec; seveda vse slovensko, ker, kakor že omenjeno, pravih Nemcev, razen nekaj mojstrov in delavcev, itak ni nikdar bilo v Tržiču.

Izredno ugodna vodna sila Bistrice, ki je zelo stalna, pa je privabila v Tržič še druge velike industrije, med njimi svetovno firmo Glanzmann Gassner, ki je ustanovila veliko predilnico z električnim pogonom. Bistrico so že zelo izkoristili, in sicer do 4500 konjskih sil. Novejši in modernejši načrti pa obljublajo še mnogo več in upajmo, da se bo v doglednem času kosal Tržič z največjimi industrijskimi podjetji cele države. Tržič, ki ima danes 255 hišnih števil, med njimi mnogo starih, mogočnih stavb in veliko število modernih ter nebroj gospodarskih poslopj, šteje okrog 3100 prebivalcev, med njimi 1750 delavcev in delavk, za katere so preskrbljena posebna ženska zavetišča. Poleg omenjenih industrijskih podjetij je močno razvito čevljarstvo, in sicer v tovarniških podjetjih Peter Kozina, Jelenc, Mali Demberger ter kot hišna industrija, nadalje velika tvornica Charles in Molina za izdelovanje lesne lepke in še mnogo drugih manjših industrij. V neposredni bližini Tržiča je veleposestvo doktorja Karla Borna z velikim lesnim podjetjem in opekarnami. Stari Born je imel tudi rudnik za živo srebro, ki se pa ni rentiral.

Pod Tržičem, skozi Bistriško dolino in pod Ljubeljem je velik podzemeljski prelom, ki vodi iz Idrije, v bližini Škofje Loke in preko omenjenih krajev na Korosko. Geologi ga zasledujejo še celo skozi Madžarsko. Skozi ta prelom se nahajajo razne rude pri površju zemeljske plasti in tako tudi nekaj živega srebra in več mešanin, kjer je vezano živo srebro.

Pa tudi društveno življenje je zelo razvito v Tržiču. Že davno so sloveli tržiški pevci, ki imajo posebno sedaj izbornen pevski zbor. Ta prireja v Tržiču in tudi po drugih večjih krajih lepe koncerte.

Izredno lepa planinska okolica privabi vsak leto v Tržič nebroj izletnikov in letoviščarjev. Pa tudi v sportu Tržičani ne zaostajajo. Najbolj goje sankanje in smučanje, za kar imajo izredno ugodne prilike.

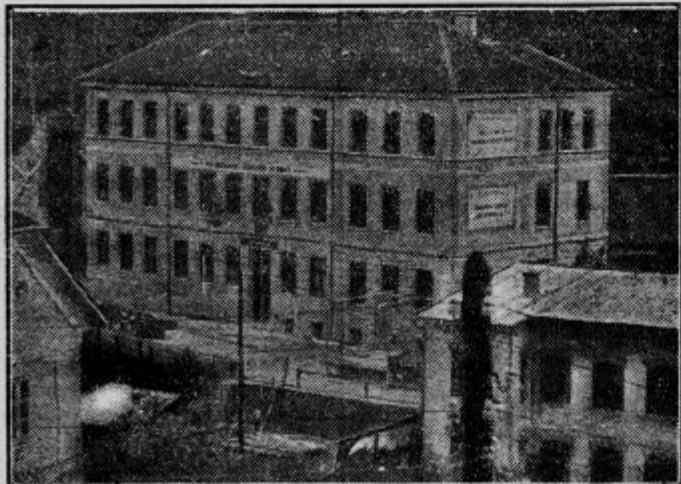
Ulica v delavski koloniji Preska

za trgovino je bila ta zveza zelo važna do tistega časa, dokler ni stekla gor- njska železnica. Rimljane pa je v bistriško dolino privabilo še nekaj drugega. Kakor v mnogih drugih krajih današnje Slovenije, so imeli Rimljani tudi v okolici Tržiča velike železne rudnike, ki jih še danes nekaj obstoji in so last «Kranjske industrijske družbe», katera je pa začasno opustila njih obratovanje. Ruda, ki se v njih nahaja, vsebuje maganovo železo, je zelo cenjena, a jo je precej težko prevažati, ker leži globoko pod zemljo v rovih visoko v planinah.

Isti povodi, kakor pri Rimljanih, so bili v kasnejših letih povod za novejšo naselbino, za današnji Tržič. Najstarejša industrija v Tržiču je železarstvo. Že pred več 100 leti so obstojali v tržiški okolici plavži, kjer so topili rudo in pa fužine, kjer so obdelovali pridobljeno železo. Dve, menda najstarejši tržiški družini, Ahačiči in Globočniki, starodavni posestniki fužin, imajo še danes v Tržiču tvornico kos in srpov. Prav stara tržiška industrija je tudi pištstvo, ki obstoja 50 let.

Med stare Tržičane spadajo tudi Matiji. Znano je, kako imenitno je pozdravil tržiški župan Mali avstrijskega cesarja Franca, ko je prišel čez Ljubelj v Tržič. Citiral je Vodnikove kitice, ki povedo, kakšna industrija je takrat cvetela v Tržiču in kaj so Tržičani najbolj čislali. Pozdravit se je glasilo: «Peter Mali se Vam prisrčno zahvali, ker ste Francoze pregnali. Živjo ledrarija, živjo štunfarija, živjo bržanka, bogdaj, da jo

hotelo tržiško dekle povedati svoji botri nemško, ko sta bili na Brezjah, češ koliko je romarjev in je dejalo: «Schauns botra wiewiel Römer sind da!» Pa tudi kot veliki gurmani so sloveli stari Tržičani po vsej deželi. Kot

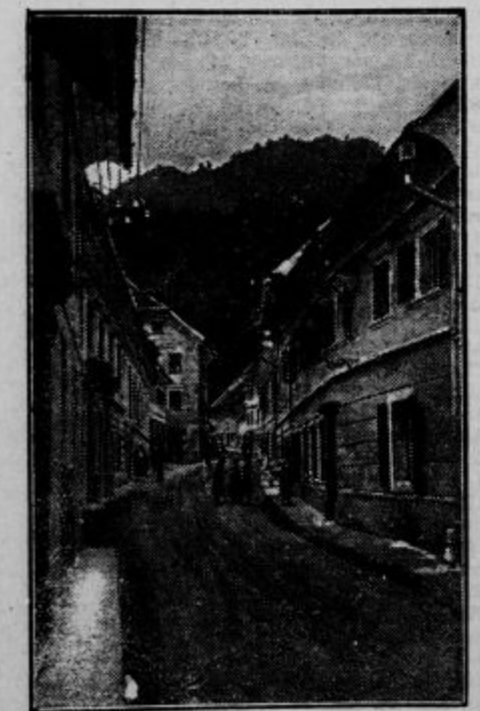
Meščanska šola

posebnost je bila v Tržiču kura in bržola. Staro tržiško slovensko nezavednost so izkoristili avstrijski Nemci in leta 1851. so izvolili v čisto slovenskem Tržiču nemškutarskega župana. Z napredkom industrije, posebnostjo usnjarske in čevljarke, so prihajali

Kakor razvidno, je Tržič vedno cvetel, toda neprimerno s prejšnjimi leti pa je napredoval po preobratu, odkar ga vodi mlajša tržiška generacija na čelu ji g. župan Lončar, pod čijim vodstvom je Tržič postal vreden, da se ga uvrsti med mesta.

Sokolski dom

Ulica v gornjem delu mesta

2 Tržiški meščani in okoličani, Vaša skrinjica je druga 2

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama

Nedelja, 23.: ob 15.: «Ugrabljene Sabinke». Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izv. Ob 20.: «Pri lepi krčmarici». Ljudska predstava pri zniž. cenah. Izv. Ponedeljek, 24.: «Pahljača lady Windermerre». E. Torek, 25.: Zaprt. Sreda, 26.: «Pri lepi krčmarici. D. Četrtek, 27.: Zaprt. Petek, 28.: »Ugrabljene Sabinke. B. Sobota, 29.: »Slaba vest. Delavska predstava po zniž. cenah. Izven.

Ljubljanska opera

Nedelja, 23.: ob 15. uri pop. »Carmen. Gostuje g. Rudolf Bukšek. Ljudska predstava po zniž. cenah. Izven. Ponedeljek, 24.: Zaprt. Torek, 25.: »Nižavac. A. Gostuje g. Rudolf Bukšek. Sreda, 26.: »Figarova svatba. C. Četrtek, 27.: Zaprt.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 23.: ob 15.: »Veseli kmetiči. Znižane cene. Kuponi. Ob 20.: «Orlov». Kuponi. Navadne operne cene. Nedelja, 23.: ob 15.: »Veseli kmetiči. Znižane cene. Kuponi. — Ob 20.: «Orlov». Kuponi. Navadne operne cene.

Ljudski predstavi v ljubljanski drami sta danes; prva bo popoldne ob 15. uri. Vprizori se efektna veseloigra »Ugrabljene Sabinke, kjer igraata glavni vlogi gg. Rogoz in Povhe. Zvečer pa se igra Goldonijeva komedija »Pri lepi krčmarici z go Junavono ter gg. Cesarjem, Gregorinom in Lipahom v glavnih vlogah. Cene znižane, ljudske.

Baritonist Rudolf Bukšek v naši operi. Danes, v nedeljo popoldne gostuje v ljubljanski operi in sicer poje vlogo Escamila v Bizetovi operi »Carmen« baritonist g. Rudolf Bukšek, ki je ljubljancem ljub in drag znanec. G. Bukšek prištevava vlogo Escamila med svoje najboljše kreacije. Poleg njega nastopijo v operi še sledeči člani: ga Thierry Kavčnikova, ga Ribičeva, ga Poličeva in gna Potučkova. Tenorsko partijo Don Josea bo izvajal g. Knittl, ostale moške vloge pa gg. Zupan, Mohorič, Šubelj in Perko. V operi nastopi tudi celotni balet. Predstava je ljudska in veljajo za njo znižane operne cene. Začetek ob 15. uri.

O gostovanju ljubljanske opere v Osijeku poročata zagrebška »Riječ«, da je uspelo v vsakem oziru. Ljubljansko gledališče je izročilo osiješkemu lovorni venec. Govorila sta direktor opere g. Polli in v imenu igralcev g. Beletto. Občinstvo je bilo tako navdušeno za ljubljanske pevce, da se je morala opera »Cosi fan tutte« v Osijeku še ponoviti. Gledališče je bilo razprodano do zadnjega kotička.

Beethovenov koncert v Beogradu. Beograjsko muzičko društvo priredi v nedeljo 23. t. m. koncert, na katerem bo izvajalo Beethovenovo tretjo simfonijo.

Pen-klub. Dodatno k našemu nedeljskemu poročilu o ljubljanskem Pen-klubu sporočamo danes, da se je tudi v Zagrebu že osnoval Pen-klub s posredovanjem dveh članov beograjskega Pen-kluba, književnik Ivbrova in Krljeva. Zagrebški Pen-klub se je konstituiral takole: predsednik dr. M. Dežman, tajnik dr. Gjuro Dimović, odborniki: dr. Dr. Domjančič, Stanko Tomasič, dr. M. Stražnički, dr. I. Nevišić in Milan Begović. Zanimivo je dejstvo, da je ustanovitev zagrebškega Pen-kluba prva skupna manifestacija treh skupin zagrebških književnikov, ki so se dozdaj borile med seboj v raznih polemikah: »Društva jugoslovenskih književnikov«, »Društva hrvatskih književnikov« in »Matice Hrvatske«. Zanimivo bi bilo tudi vedeti, kakšni vidiki so bili merodajni pri izbiri članov v ljubljanskem Pen-klubu.

I. literarni večer Antona Podbevška

V torek 25. t. m. ob 20. priredi pesnik Anton Podbevšek v ljubljanskem Mestnem domu svoj prvi letošnji literarni večer. Govoril bo o sledečih treh temah: Bistvo naše narodne duše; Idejna struktura »Mladine«, »Križa na gori« in »Kritike«. Na koncu bo obdelal gledališko sezono 1926-1927.

V prvih treh temah povdarja avtor pomen človečnosti, ki da je specifično naša posebnost. Človečnost, ki je razložena s Schillerjevo definicijo, je tudi bistvo umetnosti. Naloga umetnikov je skrbeti za etično dušo bodočnosti.

Pri obravnavi mladinskih revij ugotavlja avtor pri »Mladini« njeno izrazito politično bazo, pri »Križu na gori« religioznost in pri »Kritiki« človeško podlago. Bazi prvih dveh revij sta docela zgrešeni. Absolutno možnost izhoda iz zavožene situacije daje le umetnost.

V esaju o gledališču bo obravnaval predavatelj repertoar naše drame. Teoretično

bo spregovoril o velikem pomenu dobrih dramatičnih del, ki so edina sposobna ustvariti eno telo med igralcem in publiko, poleg tega pa se bo dotaknil nalog našega gledališča, režije in naših igralcev.

Uvajanje literarnih večerov ima po Podbevškovi izjavi namen vzbujati zanimanje za umetnost in literaturo. S kritičnim ocenjevanjem sočasnih pojavov naj bi se dvigalo nivo naše književnosti. Psihološka kritika ni bila še nikdar tako potrebna kot danes, ko smo na prehodu v novo dobo.

„Ljubljanski Zvon“ v novem letu

Pravkar je izšla prva letošnja številka »Ljubljanskega Zvona«. Predstavila nam je letošnji letnik v novi, še bolj okusni grafični opremljeni. Ovitek je dobil ličnejšo zunanost, sam časopis pa se tiska letos na tako finem papirju, da takega »Ljubljanski Zvon« še ni imel. Za prihodnje številke se obeta tudi posebna umetniška priloga.

Letošnji letnik »Ljubljanskega Zvona« dostojno otvarja globoka pesem Otona Zupančiča »Iz Jerale«, ki prča, da pesnik svoj že znani motiv Jerale razpreda vedno globlje. V tem odlomku slišimo faustovsko silen dialog med živim in mrtvim v osrčju zemlje, kamor dá hudič pogledati Jerali »po nevidnih špranjah, materskih kolanjah prvo spočetje vode«.

Joža Lovrenčič je začel objavljati roman iz rimske prošlosti »Publius in Hispania«. Roman obeta biti zanimiv in ga bo posebno pozdravil širši krog čitateljev »Ljubljanskega Zvona«.

Slavko Grum je prispeval dramski prizor »Upornik«, ki se dogaja v kavarni. Prizor je spisan živahno in dramsko napeto. K. Dobida poroča v daljšem sestavku o beneški razstavi evropske umetnosti. Članek nudi pregled sodobnega evropskega slikarstva.

Medtem ko je »Ljubljanski Zvon« objavil v lanskem letniku vrsto prevodov iz najnovejših ruske literature, je letos zajel v svoj krog svetovno književnost. Primere iz svetovne književnosti otvarja odlomek iz romana Marcela Prousta, ki ga je prevel Miran Jarc in spisal za uvod zgoščeno in fino študijo o piscu, eni najzanimivejših literarnih osebnosti sodobne Francije.

Sledi odlomek iz pesnitve »Gora Moirac« nemškega pesnika Alfreda Momberta v prevodu Frana Albrehta, nato pa se vrsté povestica Frana Bevka »Nenavadni obisk«, ertica Mirana Jarca »Partija šaha« in člančič »Pred obnovo srbske književnosti«, ki ga je spisal R. Drainac. Glavni del številke zaključuje pesem Pastuškina »Živi vrelci«.

Med književnimi poročili ocenjuje Pavel Karlin francoski prevod Cankarjevega »Hlapca Jerneja«, Miran Jarc zbirko Ganglovih pesmi »Hram elavec in K. Dobida razpravo o gostilnah v stari Ljubljani, ki jo je objavil Staroslav v »Jutru«. Izmed srbohrvatskih knjižnih novitet so ocenjene v tej številki knjige: Zofka Kveder-Demetrovič »Po putevima života« (M. Jarc), Vl. Velmar-Janković »Robovi« (M. Jarc), Aleks. Vučo »Krov nad prozorom« (A. Budal). Iz inozemske književnosti poročata A. Budal o znani knjigi dr. M. Weingarta »Slovenská vzajemnost«, ki je izšla v Bratislavi.

V kroniki je izšel ponatis oklica o ustanovitvi Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Sledečiji je urednik »Ljubljanskega Zvona« Fr. Albrecht otkral akcijski Kirila Hristova za kulturno zблиžanje južnih Slovanov in zavzel pozitivno stališče nasproti temu zanimivemu pojavu. »Ljubljanski Zvon« obeta, da bo »z vsjo intenzivnostjo seznanjal slovenskega čitatelja z najdragocnejšimi plodovi srbsko-hrvatske in bolgarske kulture«.

»Ljubljanski Zvon« se naroča pri upravi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Pri tej priliki opozarjamo na naročilnico za Ljubljanski Zvon, ki so bile pred desetiimi dnevi priložene našemu listu in potom katerih se na najlažji način naročite na to našo prvovrstno kulturno revijo.

50letnica češkega pesnika Šramka

Dne 19. t. m. je dovršil 50 let življenja češki pesnik Frana Šramek, ki ga štejejo med predstavitelje moderne češke poezije. Ob tej priliki mu je posvetil literarni kritik Miroslav Růtke v »Nar. Listyech« gorko pisan feljton, ki v njem označuje Šramkovo literarno osebnost z epitetonom ornans »pesnik mladosti« in pravi med drugim:

»V naši literaturi ga ni pesnika, ki bi imel toliko sposobnosti ljubiti in hkrati tako malo vere v ljubezen, kakor opazamo to pri tem pesniku mladosti... Nasprotje med zaljubljenimi čuti in zanikanjem srcem je takorekoč gibalna sila Šramkovega lirizma. Skozi njegovo delo teče venomer menjajoči se tok žalosti, ki se izpreminja v čutnost in čutnosti, ki se pretvaja v žalost. Njegov senzualizem ima na sebi nekaj žalostno-ginljivega, kakor da bi bila vsaka radost hkrati tudi slovo. To je večna nenasičenost, večna puberteta srca...«

»Frana Šramek je eden izmed onih pisar-

važnejše vide za natančnejšo biografijo.

Drugi zvezek nudi izmed historičnih osebnosti interesantno študijo o ljubljanskem mecenu in kulturnem zgodovinarju baronu Jožefu Kalesrcu Erberju, o Trubarjevem nemškem sotrudniku Nikodemu Frischlinu, o baronih Gallih — stari kranjski plemiški rodbini, o Petru Pavlu Glavarju, o slovenskem janzenistu Juriju Gollmayerju, o originalnem zdravniku očetu Faustu ali Matevžu Gradisku, o uporniku in kmetskemu vojskovodji Elji Gregorju, o starih plemičih Gusičih, o učenem jezuitu Ožbaldu Gutsmanu, ki je pomagal kovati slovenski slovstveni jezik, o naravoslovcu Hacquetu, ki je raziskoval naše kraje, o grofih Herbersteinih, zlasti o Sigismundu, ki je odkril Evropi Rusijo, kjer se je — enako kot na turškem dvoru — s pridom posluževal slovensčine itd. Izveš tudi vse polno drugih zanimivosti, n. pr. zakaj in kako se je sloviti sociolog Gumplowicz vnel za Slovence in posređoval celo glede našega solstva, izmed novejših imen so obdelani v tem zvezku: pesnik Simon Gregorčič, pisatelj Finžgar in Govekar, slikar Orohar, pisatelj Golar in drugi.

Drugi zvezek Slovenskega biografskega leksikona

Po dolgem presledku je izšel te dni drugi zvezek Slov. biografskega leksikona, ki ga urejuje Izidor Cankar in izdaja Zadruga gospodarska banka. Zvezek šteje 159 strani in obsega gradivo od Erberga do Hinterlechnerja.

Med osebami, ki jih obravnava ta zvezek, najdemo zopet lepo vrsto interesantnih imen, ki so bila več ali manj pozabljena in gre biografskemu leksikonu oziroma njegova sotrudnikom hvala, da so vstala izpod ruše starih knjig, časopisov, listin in drugih knjižnih grobov ter se postavila pred slovensko sodobnost. Že s te strani nudi listanje po leksikonu veliko užitia, saj spoznaš toliko zanimivih oseb, ki so pomagale na ta ali na oni način oblikovati slovensko življenje. Nekatere izmed njih se večkrat pojavijo v novih razpravah in celo v časopisih, toda kje izveš kaj več o osebi, ki te zanima? V tem oziru izpolnjuje ta leksikon veliko vrzel v slovenski književnosti. V njem najdeš najpotrebnejše podatke in naj-

Skrajno resen položaj na daljnem vzhodu

Vzmirjenost v Londonu. — Uradni angleški komunik. — Angleško brodovje pripravljeno. — Ponovni izgedi proti Evropcem. — Položaj v Pekingju.

London, 22. januarja. (lo.) V smislu s'arega angleškega običaja, da se v resnem zunanopolitičnem položaju, o poteku dogodkov redno obveščajo tudi voditelji opozicije, se je oglasil danes v znanjem ministrstva voditelj delavske stranke Ramsay MacDonald, kateremu je podal poročilo o političnem položaju na Kitajskem sam, znanji minister Chamberlain. Istotako je bil davi sprejet na znanjem ministrstvu voditelj liberalne stranke Lloyd George, kjer se je mudil nad ene uro.

London, 22. januarja. (lo.) Znanje ministrstvo je izdalo nocoj sledeče poročilo:

«Zadnje vojaške odredbe v zvezi s političnim položajem na Kitajskem so le preventivnega značaja. Namen kraljeve vlade je, da izpolni s temi odredbami svojo elementarno dolžnost, da štiti življenja in premoženje svojih podanikov povsod, kjer je potrebno. Smotro angleške vlade sta v zadrjem parlamentarnem zasledanju dovoljno osvetlila ministrski predsednik in znanji minister. Anglija svoje koncilijantne politike napram opravičenim aspiracijam kitajskega nacionalizma ni opustila. Ona trdno vztraja pri političnih smernicah, katere je odrtala kraljeva vlada v svoji zadnji spomenici. Pogajanja v Hankovu in v Pekingju ugodno napredujejo. Vlada je pripravljena na dalekosežne koncesije, ki naj postavijo angleške odnose s Kitajsko na pravično in za vse koristno podlago. Kraljeva vlada upa, da bodo dovedla ta pogajanja do prijateljske rešitve vseh spornih vprašanj.

London, 22. januarja. (pa.) Ministrski svet je dal O. Malley najširša pooblastila, da se pogaja s kantonskim znanjim ministrom Chenom.

London, 22. januarja. (p.) Splošno se govori, da bo kabinet poslal razen križark, ki so že na potu na Daljni vzhod, še oddelek velikih bojnih ladij in morda tudi divizijo indijskih čet. Vlada naglašja, da so vsi ti ukrepi namenjeni le zaščiti življenja in imovine angleških državljanov in da nikakor nimajo napadalnih namenov. Kot dokaz temu navajajo dejstvo, da je začel angleški emisar O' Malley s kantonskim znanjim ministrom Chenom pogajanja o pogojih za upravljanje angleških naselbin okrog Hankova pod kantonskim nadzorstvom. Ta pogajanja bodo pokazala, ali so Kantoni pripravljene obnoviti prijateljsko razmerje z inozemstvom, ali pa se hočejo še nadalje posluževati ljudstva za napade na inozemce.

Vlada razpravlja sedaj z drugimi državami o skupni policijski zaščiti inozemcev, ako pride do nemirov v Sanghaju. Kot začetek nemirov smatrajo stavko namočencev cestne železnice. Čeprav se nič ne kaže, da prodirajo Kantoni proti Sanghaju, dvomijo tu, da se bo mogoč Sunčuanfang upirati južnim silam. Zbiranje brodovja v kitajskih vodih utegne dovesti do spopada s Kantoni.

London, 22. januarja. (bc.) V angleškili

Bitka za Sanghaj se je že pričela

Boji med severnimi in južnimi kitajskimi četami. — Angleško brodovje odplo na Kitajsko.

London, 22. januarja. (g.) V ospredju vsega zanimanja za razmere na Kitajskem je Sanghaj. Za njegovo obrambo so vojaška oblastva izdelala podroben načrt. Kantonske čete so sklenile, da kojen napad na Sanghaj.

Listi so zelo vzmirjeni zaradi stališča drugih držav do dogodkov na daljnem vzhodu. Pogajanja za sporazum med velsilami so se že začeli. Kakor se čuje, so si vse države edine v tem, da je potreben skupen nastop, vendar se nobena noče vezati za definitivne korake.

Sanghaj, 22. januarja. (ri.) Med severnimi zveznimi kitajskimi četami in kanton-

skih armado se je vnela velika bitka. Podrobnosti manjkajo.

Rim, 22. januarja. (s.) Listi poročajo iz Malte, da je prva eskadra angleških križark, obtoječa iz 4 enot, odplovala pod veljstvom podadmirala Boylza v Sanghaj, da ojači angleško brodovje na Kitajskem. Dne 25. t. m. odploje še ena križarka na Kitajsko.

Sanghaj, 22. januarja. (bc.) Inozemska oblastva so najela kakih 900 Ukrajincev, ki naj bi pomagali braniti koncesije pred Kantoni. Ustanoviti nameravajo tudi ameriško četo dobrovoljcev.

London, 22. januarja. (g.) V ospredju vsega zanimanja za razmere na Kitajskem je Sanghaj. Za njegovo obrambo so vojaška oblastva izdelala podroben načrt. Kantonske čete so sklenile, da kojen napad na Sanghaj.

Listi so zelo vzmirjeni zaradi stališča drugih držav do dogodkov na daljnem vzhodu. Pogajanja za sporazum med velsilami so se že začeli. Kakor se čuje, so si vse države edine v tem, da je potreben skupen nastop, vendar se nobena noče vezati za definitivne korake.

Sanghaj, 22. januarja. (ri.) Med severnimi zveznimi kitajskimi četami in kanton-

skih armado se je vnela velika bitka. Podrobnosti manjkajo.

Rim, 22. januarja. (s.) Listi poročajo iz Malte, da je prva eskadra angleških križark, obtoječa iz 4 enot, odplovala pod veljstvom podadmirala Boylza v Sanghaj, da ojači angleško brodovje na Kitajskem. Dne 25. t. m. odploje še ena križarka na Kitajsko.

Sanghaj, 22. januarja. (bc.) Inozemska oblastva so najela kakih 900 Ukrajincev, ki naj bi pomagali braniti koncesije pred Kantoni. Ustanoviti nameravajo tudi ameriško četo dobrovoljcev.

Nova angleška taktika na Kitajskem in odstop belgijske koncesije

Neprijeten vtis v Londonu. — Pomen belgijskega koraka.

London, 22. januarja. (l.) Veliko pozornost vzbujajo razgovori, ki ga je imel angleški veleposlanik v Parizu z znanjim ministrom Briandom glede dogodkov na Kitajskem. Vlada se je zadnje dni odločila, da počaka na nadaljni razvoj dogodkov na Daljnem vzhodu in se omejuje le na korake, ki grejo za tem, da utrdi Anglija svojo pozicijo v Sanghaju, kjer se bo, ako bo treba, tudi branila. V tem pogledu se vlada popolnoma strinja s Francijo.

Z druge strani pa je napravilo neprijeten vtis v Angliji dejstvo, da je Belgija brez hnernega pogoja odstopila svojo koncesijo v Tientsinu, ki jo je bila dobila pred kakimi 26 leti po končanem bokarskem uporu. dočim je odstop tega ozamlja seveda napravil najboljši vtis na Kitajskem. Čuje se že, da se v kratkem začne pogajanja za novo ureditev medsebojnega razmerja. Tukajšnji krogi naglašajo, da se belgijska koncesija ne da primerjati z angleško, ker ni tako važna in skrajni ni na njej Evropevc. Zato se je belgijska vlada tudi lažje odločila za svoj korak.

Angleški rudarji za svoje pravice

Zborovanje angleških strokovnih organizacij. — Voditelji strokovnih organizacij očitajo rudarskim voditeljem polom stavke.

London, 22. januarja. (g.) V Westminsteru je bila otvorjena konferenca strokovnih organizacij, ki se jo udeležuje okrog 1200 delegatov. Navzoč je tudi predsednik delavske stranke MacDonald. Naloga konferenca je, da sklepa o stališču kongresa rudarjev za rudarske stavke. Verjetno je, da pride do burnih nastopov, ker je predloženih že več nezaupnic raznim voditeljem.

Najprej je bilo podano poročilo vrhovnega sveta o stališču, ki ga je zavzel za stavke. Delavski voditelj Smith je potem imel daljši govor, v katerem je obrazložil naziranje strokovne organizacije rudarjev. Poročilo rudarske strokovne organizacije o stavki pravi, da borba še vedno ni končana, ker se morejo pogaj, ki so bili vsiljeni delavcem, kakor zlasti daljši delovnik

in manjše plače, pomiriti rudarjev. Delavci so odločeni, da si svoje pravice zopet pribore. Voditelj Thomas je v svojem govoru ostro nastopil proti rudarskim voditeljem. Odgovoril mu je tajnik zveze strokovnih organizacij Cook, ki je skušal braniti in zagovarjati stališče za časa stavke. Končno je strokovna organizacija rudarjev predložila resolucijo, po kateri naj se poročili vrhovnega sveta in rudarske strokovne organizacije dostavita poodnim organizacijam v odločitev.

Napredni Vičani četrti skrinjica je naša!

Ahmed beg Zogu potuje v Rim

Italijani hočejo z molkom zmanjšati pomen francosko-rumunske pogodbe.

Beograd, 21. januarja. (p.) Večerniki priučajo brzjavke iz Rima, da pride, koncem prihodnjega tedna tjakaj predsednik albanske republike Ahmed beg Zogu, ki ga je povabila italijanska vlada, in ki bo za svojega bivanja v Italiji njen gost. Politični krogi pa naglašajo, da se je Ahmed beg Zogu sam povabil v Rim, da se, zahvali za italijansko podporo. Ker je ta Ahmedov poseet prvi, ki ga napravi v inozemstvu, smatrajo, da bo pri tej priliki zaprosil italijansko vlado, naj mu pripomore do tega, da si lahko nadene naslov albanskega kralja. Čuje se tudi, da išče Ahmed beg Zogu priliko, da se oženi s kako princezino enega evropskih dvorov.

Beograd, 21. januarja. (p.) Večerni listi naglašajo, da vztraja italijanska vlada še vedno na tem, da spravi madžarsko in Rumu-

nijo v svoje kombinacije. Tako se mudi že nekaj dni v Rimu posebna rumunska mislija, ki dovršuje pogajanja za časopisno zblizanje med Rumom in Bukarešto. Ta pogodba ni popolnoma v skladu z navadnimi trgovinskimi pogodbami. Ako kralj Ferdinand ne bi tako hudo obšel, bi ga z izrednim pompom sprejeli s kraljico Marijo v Rimu in bi se pri tej priliki izmenjale misli o zblizanju z Rumunijo in tudi o razmerju med Bukarešto in Moskvo. Italijansko časopisje prehaja s čudnim molkom preko francosko-rumunske prijateljske pogodbe. Prihodnji četrtak pride v Rim madžarski poslovni ministar grof Biebersberg, ki priredi nekaj prosvetnih predavanj. Glavni namen njegovih včrnlje v Italijo pa je, da uredi vse potrebno za prihod grofa Bethlena v Rim, ker se niso končane vse priprave.

Latinska Amerika in Unija

Ameriko smatramo v Evropi običajno kot kontinent z enotno voljo in enotno politiko. V resnici je stvar precej drugačna.

Ko so se U. S. A. pričele spreminjati v imperijalistično velesilo, je seveda pričela smatrati Ameriko, to se pravi ves kontinent, za prvo področje, kamor naj se usmeri njena ekspanzija. Prvi znaki te ekspanzije so se pokazali, ko je washingtonska vlada prisilila Kolumbijo, da je »dovolila« izločitev Paname, ki je postala samostojna republika, faktično pa od U. S. A. popolnoma odvisna dežela, potrebna za zaščito velevažnega panamskega kanala.

Panamska zadeva je vzmirila vso latinsko Ameriko. Povsod, v Mehiki, v srednji Ameriki in prav tako v republikah južne Amerike je pričela rasti averzija proti Združenim državam severne Amerike in pričela se je naglašati skupnost interesov latinskih držav, ki se morajo strniti v obrambo pred imperijalizmom Washingtona. Med svetovno vojno in v prvih letih po sklenjenem miru je sicer ta napetost med Unijo in Latinci popustila, toda zadnji čas narašča znova. Sedaj se konflikt koncentriira okrog Nicaragua in Mehike.

Mehika kot neposredni sosed Unije je seveda posebno prizadeta. Kapital U. S. A. ki gre pred politično invazijo, se je pod protekcijo naklonjenih vlad močno vsrdal v Mehiki, kjer se je polastil v prvi vrsti bogatih petrolejskih vrlecev, prevažnih za moderno gospodarstvo. Odkar je na vlad radikalna, s socialisti združena Callesova stranka je napetost med obema državama osobito zrasla; Washington dosledno podpira stremljenje zoper Callesa, to se pravi, ker se v Mehiki vsak odpor proti vladi takoj prenese na bojišče, uporno gibanje zoper sedanjo vlado. Tudi sedaj so se nekatere katoliške čete, ki so pričele oborožen odpor zoper zakonito vlado, formirale na tleh Unije in vpadle v Mehiko.

Se huji je bil konflikt z lastniki petrolejskih podjetij, ki so podaniki Unije; ta konflikt je pretil, da pride v odkrit spor med obema državama. Zadnje vesti se glase pomirljivo; mehikanske oblasti so dale nasvet petrolejskim lastnikom, naj se s svojimi pritožbami obrnejo na redna mehikanska sodišča. Hkrati se napoveduje, da bo Mehika spor prepustila nevtralnemu razsodišču, kar bi pomenilo vsekakor mirno poravnavo. Toda vzpričo trajne napetosti, nasprotij med interesi obeh držav, ni pričakovati, da bi se s tem definitivno odstranila snov za nadaljne konflikte.

V Nicaragua pomeni notranja vojna prav tako hkrati konflikt med Mehiko in Unijo. Unija podpira konservativce, ki se podrejuje vplivu iz Washingtona, Mehika podpira liberalce, ki so se pod vodstvom Sacasa uprli konservativni Diasovi vladi.

Iz teh pojavov je šla trditev Washingtona, da se sovjetska Rusija poslužuje liberalno-socialističnega gibanja v Mehiki in srednji Ameriki, da s tem oslabi Unijo. Potemtakem bi boljševiki hoteli podpirati latinsko Ameriko proti angleški rasi, s čemer bi se območje svetovnega rusko-angleškega nasprotstva izdatno razširilo.

Pod to perspektivo dobivajo tudi lokalni dogodki v Ameriki svetovnopolični pomen.

Po 400 Din

dobite damski plašč, čista volna v šest različnih barvah, dokler traja zaloga.

Gričar & Mejač

samo 12964

Selenburgova ulica šte. 3.

Zdrava in kreпка deca so materina sreča!

Prosti zrak, svetloba, skrupulozne telesne čistoče ob strogi higijeni v hrani, so bitni pogoji za dobro zdravje in za čvrstost vaše dece.

Izbrano hrano, k temu redilo, bogato na vitaminih, fosforju, in v najmanjšem obsegu nudijo Vam

OVOMALTINE

ako jih uporabljate v hrani deteta že odstavljenege od prsi, one dajo deciemu organizmu vse sestavine, potrebne za razvoj. OVOMALTINE močno pomagajo za časa kritične dobe rasteanja v kratkem času izboljšajo splošno stanje nežne, rahitčne in bolehe dece.

Ovomaltine se dobi v vsaki apoteki in drogeriji po ceni:

100 gr 18.50 Din, 250 gr 36.25 Din, 500 gr 63.25 Din.

Zahtevajte poskusno pošiljatev, sklicujoč se na list od

Dr. A. WANDER d. d. tovarna farmacevtskih in dijetnih preparatov ZAGREB, Jurjevska ul. 37.

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

»Spomni se svoje hčere!« je zavpil. »Saj si vendar mati... Pomisli na hčer! Na Violetto!...«
 »Kaj pravi?« je vztrepetal Karel Angoulémski ter zgrabil viteza za komolec.
 »Molčite!« je rekel vitez. »Nekaj strašnega se godi.«
 »Violetta ji je ime!« je kričal Farnese. »Hčer imaš! Ali te niti to ne gane? Ali ti moram res raztrgati dušo, kakor sem ti jo raztrgal že nekoč?... Poslušaj me dobro: imela si hčer!... Trpela je huje od tebe... in zdaj... oh, zdaj je mrtva!...«

S turobnim obupom je ponovil:
 »Mrtva je!... Mrtva! Vse je mrtvo okoli mene...«
 »Kdo pravi, da je Violetta mrtva?« je pretresljivo zaihtel mladeniški glas.

Kardinal je zagledal pred seboj mladega moža s plemenitim, zalim obličjem, ki je v tem trenutku izražalo najstrašnejšo bolelost. Saizuma, kakor da ji ni vsega tega nič mar, se je umaknila. Pri tem je stopila na krinko, katero ji je poprej Favsta strgala z obraza. Pobrala jo je in se jadrno spet pokrila z njo. Leonore ni bilo več, ostala je le še ciganka... Tedaj se je Farnese obrnil k mlademu možu, ki je ihtel pred njim.

»Kdo ste?« je vprašal z glasom, ki ni bil več človeški glas.
 »Oh,« je viknil Karel, »rekli ste, da je mrtva!... Violetta mrtva!...« Malone srdito je zgrabil kardinala za komolec. »Kdo ste, ki trdite, da je ni več?... In kdo je ta žena? Zakaj pravite, da je Violetta mrtva? Kako veste?...«

Kardinal, omamljen po tolikih udarcih gorja, je odvrnil z glasom brezmejne obupa:

»Kdo sem!... Nesrečnež, ki ga je ženska preklela v strašni uri; obsojenec, ki omaguje pod težo preklestva!... O, le poglejte me... Kardinal sem, knz Farneski, ljubimec Leonore de Montaignes in Violettin oče...«

»Njen oče!« je zasopel Karel, z grozo gledaje kardinala v spačeno obličje.

»Njena mati!« je zamrmral Pardaillan, ki je med tem sočutno ustavil oči na ciganki Saizumi.

»Bežite!« je povzel kardinal ves iz sebe, kakor bi mu duh plahotal v burji delirija. »Bežite, mladi človek! Ne dotaknite se me! Vse, karkoli se me dotakne, je prekleto!...«

»Ljubil sem jo!« je zahlipal Karel. »Ker ste njen oče, se oklenem vas. Meni ne more prekletstvo ničesar več... Imeti hočem vsaj tolažbo, da bom slišal govoriti o njej tistega, ki bi jo moral čuvati in ljubiti...«

Sleherna teh besed se je zadržal v Farnesevo srce kakor bodalo. Varuh, ki bi moral čuvati Violetto, je bil on! On je bil tisti, ki bi jo moral ljubiti... In kaj je storil z njo?... Odskočil je, kakor bi hotel pobegniti pred samim seboj.

»Pojdiva!« se je obrnil k Saizumi. »Beživa skupaj!« Pardaillan mu je položil roko na ramo.

»Gospod kardinal,« je dejal, »bodite mož. Evo mojega prijatelja, gospoda vojvode Angoulémskega, ki je ljubil ubožico Violetto... Ker pravite, da je mrtva, ne odrecite mu vsaj grenke tolažbe, da zve, kako je umrla...«

»Kako je umrla?« je zastokal Farnese. »Bila je umorjena...« Pardaillan se je zdrznil. Vojvoda Guiški mu je prišel na um.

»Umorjena!« je rekel hladno. »Kdo jo je umoril?«

»Ženska... tigra... oh, izpustil sem jo!... Gorje meni in gorje vam vsem, da je nisem končal... zakaj imel sem jo v pesteh!...«

»Kdo je ta ženska?« sta vztrepetala vitez in Karel oba namah.

»Kdo je?...« Kardinal je zbral vse moči in je odgovoril nekoliko mirneje:

»Čuvajta se te ženske in ne drznita se kazati, da jo sovražita; strla bi vaju kakor steklo. Bojte se je, vojvoda Angoulémski in tudi vi, gospod: ker sta poznala in ljubila Violetto, je več ko gotovo, da vaju že davno pozna in mrzi... Bežita, ako še utegneta... bežita iz Pariza, bežita iz Francije; zakaj ona ima povsod vohune in ve vse in vidi vse...«

»Kako ji je ime?«

»Ime ji je Favsta!...«

»Dobro!« je zamrmral Pardaillan, »vidim, da sem jo šodil prav! Če je tako, peklenska Favsta, da ne rušiš samo prestolov, ampak tudi moriš kakor divja zver — tedaj se čuvaj ti mene, zakaj jaz se tebe ogibal ne bom!...«

Farnese se je med tem obrnil k Leonori. Toda zdaj, ko si je bila spet nadela krinko, je bil čar prekinjen. To ni bila več Leonora de Montaignes... bila je ciganka Saizuma. Sklenil je roke in zaprosil s tihim, vročim glasom:

»Leonora, še vedno te ljubim!... Prekolni me, Leonora, toda beži z menoj... Ogrel ti bom srce... zdramil bom tvojo dušo...« Saizuma je udarila v strahoten smeh.

»Moje srce?« je dejala. »Ali mar ne veste, da je ostalo v cerkvi in da ga je škof z nogami potepal...«

»Pojdiva!« je mrko rekel kardinal. »Hočem, da greš z menoj!...« Z močjo, kakršno imajo samo blazni, se mu je ciganka iztrgala iz rok in kričnila s presunljivim glasom:

»Jean de Kervillers! Ti me kličeš? Česa hočeš od mene?... Oh, oče, moj oče, kje si?... Molčite, vsi molčite!... Pozvonilo je... evo prekletega, ki dviga zlato monštranco, da blagoslovi kristjane...«

Turoben jek se je izvil iz kardinalovih prs.

»Prekletega!« je zamrmral. »Da, prekletega! Kako ne bi bil prekleto!...«

Pobegnil je kakor izobčenec in pogubljenec. Tedaj si je vitez obrisal znoj ki mu je curil po čelu.

»Pojdiva,« je rekel in prijel Karla za komolec, »beživa iz tega samostana, kjer je še zrak duše od preklestva...«

Karel pa je bolešno zmajal z glavo ter pokazal na Saizumo.

»Njena mati!« je zamrmral mladi mož.

»Ciganka... Blaznica!... Da, razumem vas...« Naglo je stopil k Saizumi in vprašal:

»Ali me še poznate, gospa?«

Blaznica ga je čudno, zvedavo pogledala.

»Ne,« je dejala. »A kaj meni mar, kdo ste. Ne vaš glas ne vaš pogled nista podobna glasu in pogledu moža, ki je bil tukaj.«

»Ali hočete iti z menoj, gospa?« je mehko povzel Pardaillan, Saizuma je pozorno uprla vanj svoje blodne oči.

»Rada,« je dejala naposled. »Ničesar takega ne vidim v vašem obrazu, da bi se vas morala bati...«

»Pojdiva tedaj...« Pardaillan je položil cigankino roko v Karlovo desnico in je krenil naprej... Zunaj je našel Piconica, ki je zvesto stražil pri vrzeli. O Croassu ni bilo duha ne sluha; čitateljem je znano, kaj ga je doletelo med tem...

Vir lepote vsake dame tvori povesod znana

Chipre krema Calderara.

CALDERARA & BANKMANN, Wien X., Laxenburgerstrasse 123.

Dobi se v vseh boljših trgovinah.

«RENAULT»

13/20 HP. in 20/20 HP., 4 cilindski ter 20/20 HP., in 80 HP., 6 cilindski osebni in tovorni avtomobili vseh vrst.

«STUDEBACKER»

nainovejša tipa, v Evropi preizkušena 24 HP., 6 cilind., 100 km hitrosti. Poraba bencina 10 l Pride meseca marca v Ljubljano.

A. LAMPRET, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 22.

Ljubljanska drama

Carlo Goldoni: *Mirandolina (La Locandiera)* ali *Krčmarica*.

Komedija v treh dejanjih, uprizorjena prvič v Benetkah o pustu l. 1752, je po zaslugi dr. VI. Knafliča letos končno prišla, nekoliko prirejena, tudi na naš oder. Svetla zvezda je vžela italijanski veseligr, ko je nastopil kot reformator Benečan Carlo Goldoni (1707—1793). Dotlej je vladala com media dell' arte s stalnimi maskami in figurami. Proti njej se je začel boriti Goldoni, zametajoč sirovosti, dvopumnosti in nedostojnosti, pa tudi tisto komiko, ki je vzbujal z vsemi, jako neizbranimi sredstvi le smeh in krotot, a je bila v obraz vsej verjetnosti. Kakor Molière, je hotel Goldoni ustvariti okusno veseligrno namesto drašne burke, umotvor logičnega dejanja, živih tipov in individualiziranih značajev, ki se v igri razvijajo, pa vesele satire, ki žigosa norosti in napake človeštva. Njegova pristna kronika je izvirala iz kontrasta med idealom in resnico, njegovo moraliziranje ni bilo nasilno in njegovo čustvovanje brez jokavosti. Ni bil globok duh, a bil je velik gledališki praktik ter je obzorje dramatike razširil z značaj, vzetimi iz meščanstva in nižjih ljudskih slojev. Napisal je ogromno prav dobrih in tudi slabih iger; da pa so zasjete iz življenja, dokazuje dejstvo, da jih nekaj še živi po odrih in da so dale snov že raznim libretistom. Ena najboljših njegovih veseliger je »La Locandiera«, ki se igra še dandanes in ki bo zdaj brez dvoma prav dobro zabavala tudi slovensko občinstvo.

Zlasti ženstvu bo všeč, saj vidimo, da je Mirandolina prebrisanka, ki premaga vse moške okoli sebe. Pa tudi moški pritrjujejo, da ne zadošča ženske mrziti in zaničevati, nego je treba pred njimi — bežati! Občinstvo, ki je napolnilo gledališče, se je izvrstno zabavalo in bilo je mnogo aplavza, šopkov in celo venec za g. režiserja M. Puzlja.

Zares mu gre priznanje, da je za to komedijo izbral večinoma osebo, ki nastopa premalo ali le v epizodnih vlogah. Mlade sile je treba zaposliti ali pa odstopiti drugam, kjer bodo mnogo delale in se razvile. Tudi naštudiral je igro prav dobro ter je dejanje teklo v pravem tempu. Ni pa pogodil, da je vsa prizorišča združil v eno samo, ker je to nemožno in zlasti v 3. dejanju preveč posiljeno. Igra mora imeti svoj zgodovinski stil v opremljenosti, govorci in vedenju; samo kostimi ne zadoščajo.

Od zaposlenih gospodov mi je bil najbolj všeč in je bil v stilu g. Gregorin kot grof Albalorita. G. Cesar kot vitez Ripafrutta je imel mnogo prvovrstnih potez. G. Lipah kot markiz se rad ponavlja. Prav dober je bil Fabrizio g. Medvena, nezadosten pa se mi zdi g. Kosič kot vitezov sluga. Gledal. igralci sta bili gđ. Debeliakova in Mira Danilova. S tempreamentom in vnuemo je igrala Mirandolino ga Juvanova. Navzile temu, da ji sentimentalna mesta ne »ležijo«, je dosegla poln uspeh.

Fr. G.

VALENTIN BERNIK
trgovec

MINKA BERNIK roj. HAM
poročena

Ljubljana, dne 20. januarja 1927.

Ing. IGNAC VIDIC
načelnik karlinice

MICI VIDIC roj. SEVER
poročena

MARIBOR POSTOJNA

Slavnemu občinstvu

najljubneje sporočam, da sem s 1. januarjem t. l. prevzela

delikatesno trgovino

Dunajska cesta šte. 5.

Čenjenim obiskovalcem bom lahko tu postregla s prvovrstnimi mesnimi izdelki vsake vrste, finim in vedno svežim pecivom (znanega bivšega unionskega slaščičarskega mojstra g. Gallata), s prvovrstnimi štajerskimi, dolanjskimi in dalmatinskimi vini, prama likerji, kakor tudi z vsakovrstnimi drugimi jedili in pijačami.

Za čim obilnejši obisk se najtopleje priporoča

ANTONIJA MRAK, 1724
gostilničarka in trgovka Ljubljana.

NOVE **Vreče** RABLJENE

vse vrste ima vedno na zalogi dobro znana trdka

MIRKO MLAKAR, Ljubljana

Pisarna: Krakovski nasip 14/l Skladišče: slomska ul. 11

„SPECTRUM“ d. d.

inž. Kopista, Dubsky in Krstić, tvornica ogledal in brušenega stekla, Ljubljana VII. Medvedova ul. 38, tel. 343 Zagreb, Beograd, Osijek, Središnjica: Zagreb

Zrcalno steklo, portialno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm. ogledala, brušena vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljevanje v med. Fina, navadna ogledala

Izdavanje u zakup odpadaka hartija kod fakrike duvana Banja Luka

Fabrika duvana u Banjoj Luci na osnovu odobrenja Uprave Državnih Monopola E. M. Br. 16.452 od 11. oktobra 1926 god. održaće na dan 11. februara 1927 god. u 11 časova prije podne ofertalnu licitaciju za izdavanje pod jednogodišnji zakup odpadaka papira, cigar papira i kartona u ekonomatu fabrike duvana u Banjoj Luci

Uslovi kao i bliža obaveštenja za ovu licitaciju mogu se dobiti u kancelariji ekonomata svakog radnog dana od 7 — 11^{1/2} prije podne i od 13^{1/2} — 15^{1/2} časova posle podne.

Iz kancelarije fabrike duvana F. Br. 5570 u Banjoj Luci.

Prostovoljna prodaja, oz parcelacija posestva „Prenuš dvor“, Zbelovo pri Poljčanah.

Radi preselitve se prostovoljno proda ali v celoti, ali pa po parcelah posestvo „Prenuš dvor“ v obcin Zbelovo, oddaljeno tritretiri ure od Polčan, v bližini glavne ceste v smeri Poljčane-Konjice, Posestvo meri okroglo 45 oralov in obstoji iz 16 oralov lepoga gozda, dalje vlnograda, sadonostnika, njiv in travnikov. Na posestvu stoji lepa enonadstropna hiša z mlinom in več gospodarskih poslopj. S parcelacijo je mogoče doseči štiri samostojna manjša gospodarstva.

Pismene ponudbe sprejema in daje pojasnila odvetniška pisarna g. dr. Ivana Fermevca, odvetnika v Ptuj.

Pojasnila na licu mesta se dobijo pri upravi „Prenuš dvor“ ali pri posestniku g. Josipu Grosku Zbelovo št. 48.

Prodaja, oz. parcelacija na licu mesta v Zbelovem se vrši na Svecnicu, dne 2 februara t. l. in v nedeljo dne 6. februara. Začetek vsakokrat ob 1. ur popoldne.

Interesenti se vabijo k tej prodaji!

Parni stroji

lokomobilo) 60 do 80 ks. rabljen vendar vzdržan v neoprtičnem stanju, ure en za kurjavo z drvmi in žaganjem, radi razširjen a obrata

kupi ali zamenja

proti vročeparjem stroju znamke „LANZ“

s približno 25 ks., zgrajenem v l. 1913, 8 let v obratu » napravo za kurjenje z drvmi in žaganjem (Treppenroststeuerung) Stroj je brezhibnega obratovanja ter najpolje vzdržan ter se vsak delavnik lahko ogleda v obratu.

Cenjene izrptne ponudbe bagovolite poslati na naslov: 1413

Parna žaga, Rimske Toplice.

BRAZAY

francosko žganje z mentolom

je najboljše domače sredstvo

proti glavobolu, tiganju, bolečinam v sklepih in mišicah, utrujenosti, splošnim teletnim slabostim, zel dčnim boččinam vzemite na sladkoru v vodi za pit ali pa prim-šan kopejli nekaj kapljic.

BRAZAY

francosko žganje

dobi se v vseh lekarnah drugerijah kakor gen. zastopstvo in depot za SHS.

DESTILAT d. d. Zemua,

zastopstvo za Slovenijo in Medjumurje

ori 1413

A. SARABON, Ljubljana.

»Ana Karenina« v francoski predelavi na sarajevskem odru Prošli teden je vprizorila sarajevska drama Tolstega dramatičarja romana »Ana Karenina« na svojem odru. Ta privreditev »Karenina« za oder ima 5 dejanj. Stvar je inacinal režiser Bek Naslovno vlogo je igrala Rusinja Mansvetova, partijo Karenina režiser Bek. vloga knez Vronakega igralce Jovanović Nastopila je tudi naša rotakinja ga Setinska.

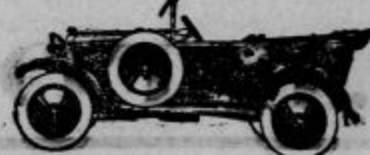
Zahtevajte povesod Jarčevo sladno kavo

ki Vas ohrani mladega in zdravega

ne rabi nobene reklame, ker je sigurnost obratovanja, trpežnost in varčnost tega avtomobila pač vsakomur znana. — Najnovejši model 1927 despeti ter prompno dobavljivi od skladišča glavnega zastopstva.

O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 11.

Vel rezervni deli prompno dobavljivi od skladišča Ljubljana.

Peugeot

Hišo
5 sobanih na zelo prometnem mestu v južni ulici...

Vatlični mlin
dobilnikom, v prometnem kraju tik železnice...

Posestvo
hišo, kosele, vinograd, živo in mrtvo sadje...

Dvostanovanj vilo
kudum, Ponedelje na novoobstoječem mestu...

Vilo ali hišo
enostanovna, s kopalnico, v bližini železnice...

Hišo s vrtom
v Ljubljani, s 2 sobama, dvokuhinjsko, s kopalnico...

Hišo
v dvorskem okraju ali v bližini železnice...

117 posestev
bil, vil, gostiln, trgovin, gradin, lag in posestev...

Trgovsko hišo
za namizne izdelke, najstarejša v Ljubljani...

Lokal
v bližini trga in največjega mesta oddaljeno...

Lokal
v bližini trga in največjega mesta oddaljeno...

Trgovino
dobro ležajo v prometnem kraju oddaljeno...

Več posl. prostorov
v I. in II. nadstropju oddaljeno v Selenburgovi ulici...

Gostilno
blizu Ljubljane, v prometnem kraju poleg železnice...

Trgovski lokal
na prometnem kraju na desni strani v najem...

Gostilno
na prometnem kraju prod. Našev in prihodnji...

Pekarijo
v najem v najem, cenjeno posode na oglaševanje...

Gostilno v Mariboru
boljšo, blizu železnice, kolodvoru, kjer je plačana...

Pekarno
na prometni točki v Ljubljani, v najem v najem...

Posredovalec
SV. PETRA CESTA 18
odda stanovanje...

2-3 prazne sobe
na najem v najem, cenjeno posode na oglaševanje...

2-3 prazne sobe
na najem v najem, cenjeno posode na oglaševanje...

Za ples in predpust!

Fulgurant svila, reklamna cena m Din 59-
Crêpe Marocain, svilen m Din 69-
Fulgurant Ia, reklamna cena m Din 89-
Crêpe de chine m Din 68-, 86-, 110-
v vseh mogočih barvah m Din 128-, 155-, 170-
Crêpe georgette m Din 145-, 175-
Pralna svila m od Din 48- do Din 130-
Rese (franže), svilene čipke v vseh modnih barvah.

Zadnje pariške novosti! Cene konkurenčne! Velika izbira pri A. ŠINKOVEC nasl. K. SOSS Ljubljana Mestni trg 18-19

Trgovski lokal
za namizne izdelke, najstarejša v Ljubljani...

Soba in kuhinjo
s posebnim vzhodom, blizu železnice...

10.000 Din posodim
na sigurno mesto tistemu, ki ni bil v zadnji...

Gostilno
s stanovanjem, stare vpejane v najem...

Lokal
v bližini trga in največjega mesta oddaljeno...

Stanovanje
3-4 sob. kuhinja in vseh priključitv in 1. febr. arjem plačam 1500-1800...

Lepo sobo
s posebnim vzhodom, v sredini mesta oddaljeno...

Veliko prazno sobo
blizu železnice oddaljeno na plačano, Našev in oglaševanje...

Opremljeno sobo
s elektriko razsvetljavo, parketirano, s posebnim vzhodom...

Dosmrtno stanovanje
dela priprave samo ali plačano (v pokojnjen), ki plača 15.000 Din...

Sobice
s posebnim vzhodom oddaljeno na Aleksandrovski cesti...

Opremljeno sobo
v najem, s posebnim vzhodom, parketom in elektr. lučjo...

Stanovanje
v mestu, obstoječe iz dveh velikih sobnih sob in kuhinje...

Stanovanje
sotočje iz 1-2 sob, kuhinje in priključitv, suho, v stari ali novi hiši...

Ljubko stanovanje
s parketiranim sob, kuhinjo in priključitv, v vsi leti...

Sostanovalca
sprejemam s mladim gospodu pri realki, Našev in oglaševanje...

Opremljeno sobo
s elektriko, posebnim vzhodom oddaljeno v I. ali II. nadstropju...

Družabnika
inteligentnega, samostojnega, v Ljubljani, s 10.000 Din...

40.000 Din posojila
izplačati vsakih 15 dni, v poročilu, pod sigurnimi pogoji...

Dopisi
Iskrena Ti hvališ Februarja? Pili, kdaj prav. Mnogo poljubov.

Katera
lojčka ali vrtički hi hoteli tolažiti v zakonu nezrelega državnega upokojenca?

V tujni osamljeni
slovenski osamljeni A. B. in C. tele poznateva s gospodinjstvom...

Trgovski potnik
star 28 let, s 70.000 Din gotovine in mesecnega stanovališča...

Mlad trgovec
lepe zunanosti, se želi seznaniti s gospodinjstvom ali s pomočjo...

Mlada Primorka
bode zunanosti in nepokornosti, Katera bi rala bila v bližini morja...

Slovenec
živl v Beogradu, 39 let star, trgovsko nabavlja, s 1000 Din...

Gospoda
ki je sprejel v nedeljo, dne 16. t. m. med 21 in 22. uro...

Resnicoljubna neznanica
Razvedrili ste me. Pričel na hvališ Prosim, dvignite pismo...

Sreča in napredek
Nevenca - pišite prošim na oglaševanje 'Jutra'...

Inteligentna gđ.
prvovrstna kuharica in gospodinja žene znanja s dr. uradnikom...

Mlad častnik
ki službuje v Srbiji, se želi seznaniti s gospodinjstvom...

Radovičica
v oglaševanju 'Jutra'. Dvignite pismo po staro šifro...

Drž. vpokojenec
vzdušec s I. otrokom, srednjega let, simpatičen, ki posejeda...

Katera
mladica ali mladič v dveh letih, v letu 1926, bi se hoteli...

Pozor
I ženi in nevesti! Zimnice
(maistrski posteljni urede, lesene postelje (dvojne), otomane...

Rudolf Radovan
Krekov trg št. 7 - poleg Mesnega doma.

Potična gospodinja
na vrtcu poznana, ki je v svojo vodo...

Družabnika (eo)
v vsaki hiši in vsaki družini, v vsaki hiši...

Družabnika (eo)
v vsaki hiši in vsaki družini, v vsaki hiši...

Družabnika (eo)
v vsaki hiši in vsaki družini, v vsaki hiši...

Novi avto podjetnik
Natanjaj omaj občinstvu, da najprej...

Maserka
Olga Kusler, diplomirana na dunajski politični prof. Winterlitz...

Godbene instrumente
najbolje svirke iz Italije, Vam predstavim...

Godbeni instrumenti
se rabljajo, napredaj pri godbenem društvu...

Glasovirje in harmonije
oglašujem, popravilam strokovno in cenovno...

Pedal harfa
poceni napredaj v Vodmazu - Oglerjeva ulica št. 174

3 jazbečarji
6 mesecev stari, četrtovrstni, rjavci, zelo živahni...

Kanarčki
Habez-rolerji, prvovrstni in lahki vrvi...

Psa čuvaja
6 mesecev stara, oddaljeno rad selitve tastonj...

Mladega psa
jazbečarja, pred koflijo. 1566

Psa ovčarja
(voljeje pasme), 9 mesecev stara, prodam, Našev in oglaševanje...

Mlad pes
ovčar (voljeje) se je uveličal, Kdor ga najde na oglaševanje...

Mlad pes
ovčar (voljeje) se je uveličal, Kdor ga najde na oglaševanje...

Čajno maslo
najfinije po Din 48 kg in drugje...

Posori Posori
Dramatična društva
izšla je ilustrirana lepa maška...

Vsakovrstne rabljene predmete
pisalne, šivane in druge stroje...

Venecija
svetlana voda je najboljšo sredstvo proti revmatizmu...

proti revmatizmu
v vsaki hiši in vsaki družini, v vsaki hiši...

A. Janežič, Ljubljana
Florjanska ulica 14.
knjižničar, industrijski izdelki...

Vse vrste trgovske knjige
amerikanski jurnali, glavne knjige, blagajniške knjige...

A. Janežič, Ljubljana
Florjanska ulica 14.
knjižničar, industrijski izdelki...

Vse vrste trgovske knjige
amerikanski jurnali, glavne knjige, blagajniške knjige...

Vse vrste trgovske knjige
amerikanski jurnali, glavne knjige, blagajniške knjige...

Zastopnike (ce)
sprejemam za prodajo nove urede...

Zastopnike
s dobro plačo in visoko povražilo...

Proti pljučnim boleznim
vinkulski preparat pripravljeno...

Perilo
vzajem v pranju, krpanje in likanje...

Zastopnike
s nekaj kapitala, sprejemam za prodajo...

Zastopnike (ce)
takoj sprejemam in nudim dober...

Iz hvaležnosti
priporočam vsakomur - ker sem odpravil...

Zažane rege
Radi opušitve moje zaloge pohištva na Gosposvetski cesti 13...

razprodaja
vsega pohištva in tapetniških izdelkov...

MARIJA BREZJE
želodčna grenčica
naj ne manjka v nobeni hiši.

Cisto lice!
Go'doream i jedina in perfektna masina...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

VINO
razprodaja ima 60 zovo gospodarstvo, Ptomaga Hrvatska...

„ETOILE“

gorčica (senf) je najboljša, dobite jo v vseh del. katesn h in specerijskih trgovinah.

Prej nego shranite Vaše letne obleke, plašče, kostume itd., dajte jih kemično čistiti in likati pri tvrdki

JOS. REICH

LJUBLJANA, Poljanski nasip 4-6.

KEMIJSKI LABORATORIJ

za industrijo kmetijstvo in trgovino.

Analize zemlje z določljivo gnojenja. Preiskava in določitev vrednosti umetnih gnojil. Preiskave modre galice in drugih za pobljanje škodljivcev določenih sredstev. Vinske analize. Ugotovitev vinskih bolezni ter njih ozdravljenje. Bistrenje vsakovrstnih vin. Raznovrstne analize za industrijske potrebe. Dobava kvasnih glivic za vretje in prevretje vin; zaloga sredstev za pobljanje škodljivcev, kakor »Conchynol«, »Arbinol« in »Himelin« v vinogradarstvu, sadjarstvu in vinarstvu. Kemijsko čisti preparati za industrijske laboratorije in slične ustanove, kot normalne kisline, normalne uzišne, koncentrirane in raztančene raztopine itd.

MARIBOR — Trg Svobode št. 4 — MARIBOR

„ALADDIN“

čudovita svetiljka

Ni treba očrnjavati zraka in poprej neg evat
Ne eksplodira — Brez šuma!
Ne kadi se — Brez duha.

1 petroleja 16 LITER
gori nad **UR**

sveti s svetlostjo 80 sveč!

BARZEL D. D.
„ALADDIN“ ODIO SUBOICA 11
Zahtevajte cenik

TRGOVEC

v vsaki stroki izvežban

prevzame zastopstva, oziroma gre za potnika in kaki tovarni ali veletrgovin.

Dopise pod „Agilen in dober“ na ozi oddelek „Jutra“

TAMBURE

vseh vrst priporočila tvornica tamburic

I. VARDIAN, SISAK BR. 60.
HRVATSKA

Cenik s slikam za zahtevo brezplačno

Vinski potnik

zmeren dobor vpeljan posebno za Goriško in Dravsko dolino

se išče

od stare vinske trgovine v Mariboru Morebitne ponudbe je poslati na up avo „Jutra“ v Mariboru pod „J.“

Tokiol - avtolaki

Ostanemo pri starem sistemu

Ker je boljši kot ličanje s kompresorjem

Istočasno cenejši in hitrejši

Ohrani sijaj in ton barve

Ličanje novih in starih karoserij

Zahtevajte brezobvezen očet.

Bruno Belantič, sedlar
Ljubljana VII. — Jernejeva 29.

Tokiol-laki prvi na sev. tečaju na letalih Amundsenove ekspedicije.

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj oglejte si to zednost pri tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ulica 6 I.
Izpolnjeni stroj 15-letna garancija.
Telefon št. 980.

Za 1.500 kg tovorni mali „Chevrolet“ je zanesljivo, davka prosto motorno vozilo za brzi in ekonomičen transport vseh tovorov. — Posebno pr. kladen za omnibuse do 16 oseb.

Mali „Chevrolet“ model 1927

Izdelek General-Motors-Company Newyork.

Vozači „Chevrolet-a“ so zanj najboljša referenca zato zahtevajte ponudbe!

Edino zastopstvo:
V. & M. Barešič & Co.
Ljubljana, Dunajska cesta 12.

Gena chasije: Din 50.900.—

4-5 sedežen je za naše hribovite kraje in zelo slabo ceste, najbolj zanesljivo, trpežno, ekonomično pri nas pre-skušeno motorno vozilo.

Gena: Din 54.000.—

Usi nadomestni deli v lastni zalogi.

Hektografični aparati,

zvitki, masa, hektografični trakovi vedno in najceneje v zalogi pri

LUD. BARAGA, Ljubljana,
Selenburgova ulica št. 6/I. 49-4 telefon št. 980

Le nikakega strahu pred gripo (Španska bolezen)

in nikakih pretiravanj z alkoholnimi pijačami! Čistost, desinfekcija in moč kljubovanja, to je glavno! Porabljajte parkrat na dan za grgranje za usta, vrat in grlo mešanico pravega Fellerjevega Elsafluida z mlačno vodo. Dodajte k vodi za umivanje nekoliko kapljic desinficirajočega „ELSA-FLUIDA“ — Uporabljajte nerazredčen „Elsafluid“ za drgnjenje in masažo celega telesa. — Nekoliko kapljic „Elsafluida“ na sladkorju ali mleku vas čuva tudi znotraj pred neprijetnostmi Dnevno negovanje telesa z „Elsafluidom“ prinaša moč kljubovanja, čistost, svežino in s tem VARSTVO PRED GRIPOM.

Zahtevajte v lekarnah ali odgovarjajočih prodajalnicah tudi v najmanjšem kraju polkusno steklenico za 6 Din. ali eno dvojnato steklenico za 9 Din. ali eno specialno steklenico za 26 Din. Sicer pišite direktno lekarnarju:

E. V. Fellerju v Dolnji Stubici, Elsatrg 238, Hrvatsko,

od koder dobite najmanjšo količino (9 polkusnih ali 6 dvojnatih steklenic) za 62 Din. že obenem z zavojnico in pošretno. — Pri večjih količinah ceneje.

Priložnostni nakup

Radi preselitve se prodaja v Mariboru petdeset let obstoječe dobro vpeljana in dober za užitek darilna specijalna podjetja za izdelovanje kerjernih zgan a. Potrebna glavnicna okrog od januarja 2000.0 — P. nudb. pod „Ekstencija“ na Oglasni savod Kovač č, Maribor.

Znane cene in največje skladišče d. okoleš, motorjev, šivilskih strojev, otroških vozičkov, vsakovrstnih avtomobilskih delov, pneumatike. Posl. oddel. za opolno popravilo, emajliranje in pon. la je dvokoles. o roških vozičkov šivalni strojev itd. — Prod. na obroke. — Cenik franco.

„TRIBUNA“ B. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska 4

Serravallo

Železno CHINA-VINO

Vzbuja voljo do jedi ukrepči živce, boljša kri in je rekvalescencom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet

Izborni okus.
Nad 10.000 zdravniških priporočil.
Dob. se v vseh lekarnah

ZAHVALA.

Tem potom izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem, ki so našo nepozabno mamo, stavo mamo etc., go-
Ano Bacarcich roj Vieten
spremili na njeni zadnji poti.
Ljubljana, 22. januarja 1927.

1718 **Žalujoci ostali.**

Kostanjev les

razžagan do 1 m 20 cm, lahko od 10 do 30 cm neklan in neobeljen, kupuje stalno po ugodnih cenah in takojšnjemu plačilu. eventualno akreditivi **ERNEST MARTINC, Celje,** Zrinskega ulica 4. 1725. Posredovalci dobre provizije.

„BERRYLOID“
vo Aceto-Chloroid laki, za katere Vam nud. več let garancije
L. SUSTERSIČ, LJUBLJANA.

„TUNGIN“
z korozivne ogroženosti je zatiel roman

Angelin Hidar

Spis: Val. Lah, cena vezani knjigi Din 20,00 pošti Din 1-50 več. Izdala Giskovna zadruga v Ljubljani.

NAZNANILO!

Izdelovalnica perila **ANDREJ PETEK v MARIBORU** vodi svojo trgovino perila v lastni hiši na Koroski cest. št. 52

Gasilna društva, pozor!

Motorna brizgalna
10 m³ na uro do 60 m visočine
Motor: 4 cilindra z 22 36 HP.

Vse auto-brizgalne 30 do 40% ceneje kot druge

Konkurenčni izdelek.
Dobavlja:
zastopstvo **RENAULT**
A. LAMPRET, Dunajska cesta št. 22.

Ljubljanska kreditna banka

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA
PODRUŽNICE:
Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, agencija Logatec

Brzovjavni naslovi:
Banka Ljubljana
Telefon št. 261, 413, 502, 503 in 504.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.